Ritz, Madrid

BİNBİR NEDENLE GEREKLİ KART

Diyelim ki ülkenizde veya yurt dışında iş ya da eğlence amacıyla seyahattesiniz ve konuk ağırlıyorsunuz. Ve Madrid'deki Ritz oteli gibi lüks otellerde kalıyorsunuz.

Visa Premier Kartının tüm mali gereksinmelerinizi karşılayacağından daima emin olabilirsiniz.

Daha yüksek harcama imkânlarının yanı sıra, dünyanın her yerinde nakit avans çekebilmenin ve acil durumlarda yeni kart alabilmenin verdiği iç rahatlığı.

Ayrıca, bilet ücretini kartla ödediğiniz zaman bedava ve otomatik seyahat sigortası avantajı.

Ve tabii, Visa'nın dünyanın dört bir yanındaki 5 Milyon kuruluş tarafından kabul edilmekte olması gerçeği. Tek başına bu bile sizin için yeterli bir nedendir.

VISA PREMIER KARTI

1988 Olimpiyatlarını Dünya Çapında Destekleyen Kuruluş

Visa Premier kartları dünyanın bir çok önde gelen banka ve mali kuruluşu tarafından verilmektedir.

14 HAZİRAN 1987 YIL:5 SAYI:23 700 TL. (KDV dahil)

nokta

CEM KARACA YURDA DÖNÜYOR

Dünyayı sarsan casusluk örgütü

MOSSAD

KİŞİLİK ÇİZGİSİ

ANTALYA

BAKIRKÖY

DENİZLİ

ISPARTA

İZMİR

ÜSKÜDAR

mithat

ALT.

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE

OYAK'ta toplu istifa 12
Söyleşi/Bülent Tanör 16
Cem Karaca yurda dönüyor 18
Söyleşi/Lennart Dafgard 20
Mustafa Taşar'ın, kardeşiyle ilişkisi sürüyor mu? 22
Çarşaflı sendikacı 24

KAPAK

İsrail casusluk örgütü MOSSAD 28

EKONOMİ

1986 Bankalararası Performans Analizi 48

TOPLUM

Her devrin adamları 54
Aşk kırgınları birleşiyor 60
Vatandaş Ali Bey kim? 62

KÜLTÜR/SANAT

Korku filmleri 66
İstanbul Festivali'nden esintiler 68
Kitap/Kara Mizah Antolojisi 70

İZLENİMLER

Futbol tutkusu 72

SPOR

Avrupa Basketbol Şampiyonası 76

DİĞER BÖLÜMLER

Nokta'dan 5
Ne Nerede 6
Panorama/Türkiye 26
Panorama/Dünya 46
Mektuplar 78
Bulmaca 79
Test 80
Kutu Kutu 82

Dünyayı sarsan casusluk örgütü MOSSAD

İnanılmaz operasyonları ve gizli bilgiler elde etmedeki ustalığıyla, dünyanın önde gelen casusluk örgütlerinden sayılan MOSSAD'ın, Ebu Firaz'a suikast girişimi, Sinagog katliamı gibi Türkiye'deki bazı faili meçhul olaylarda sorumluluğu bulunduğu iddia ediliyor. Türk istihbaratının MOSSAD'la ilişki içinde bulunduğu da yaygın bir söylenti.

(Sayfa 28)

Kapak Fotoğrafı: Nermi Erdur
Manken: Cevdan Akyol
Kostümler: İlhan Şerif, Dünya Gençlik Merkezi

OYAK'ta istifa

Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun tarihinde ilk kez bir yönetim kurulu, dönem hesapları ibra edilmediği için istifa etti. Basından gizli tutulan istifa olayı için ilgili çevreler açıklama yapmaktan kaçınırken perde arkasında kalan birçok söylenti ortalığı bulandırıyor.

(Sayfa 12)

Cem Karaca Türkiye'ye dönüyor

12 Eylül'ün ardından "Yurda Dön" çağrısına uymayıp, 1983'te de vatandaşlıktan çıkartılan sanatçı Cem Karaca yaklaşık 20 gün sonra 7 yıldır yaşamakta olduğu Almanya'dan yurda dönüyor. Avukatı Turgut Kazan sanatçı hakkında açılan dava ve soruşturmalarda aklanmayı ümit ettiklerini belirtiyor.

(Sayfa 18)

Taşar kardeşler

Kardeşinin karıştığı yolsuzluk olaylarına ilişkin iddialar ayyuka çıkınca ANAP Genel Sekreterliği'nden istifa eden Mustafa Taşar, her fırsatta kardeşiyle ilişkisinin yıllar önce bittiğini söylüyor. Ancak **Nokta** muhabirinin yaptığı bir telefon görüşmesi, bittiği söylenen ilişkinin hâlâ sürdüğüne ilişkin bazı ipuçları verdi.

(Sayfa 22)

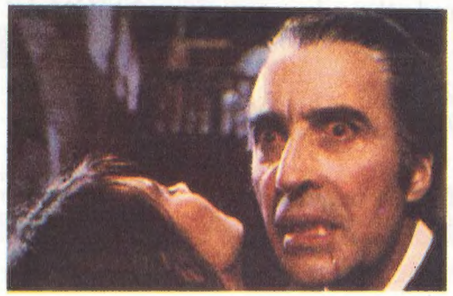

Korku filmleri

Karanlık salonlarda insanın bilinçaltındakileri açığa çıkaran ve büyük ölçüde hayal gücüne dayanan "Fantastik Sinema ve Korku Sineması" türünden seçilmiş filmler ay sonuna kadar Emek Sineması'nda gösteriliyor.

(Sayfa 66)

Zaman "evrensel" olanı ayırır gelip-geçiciden...

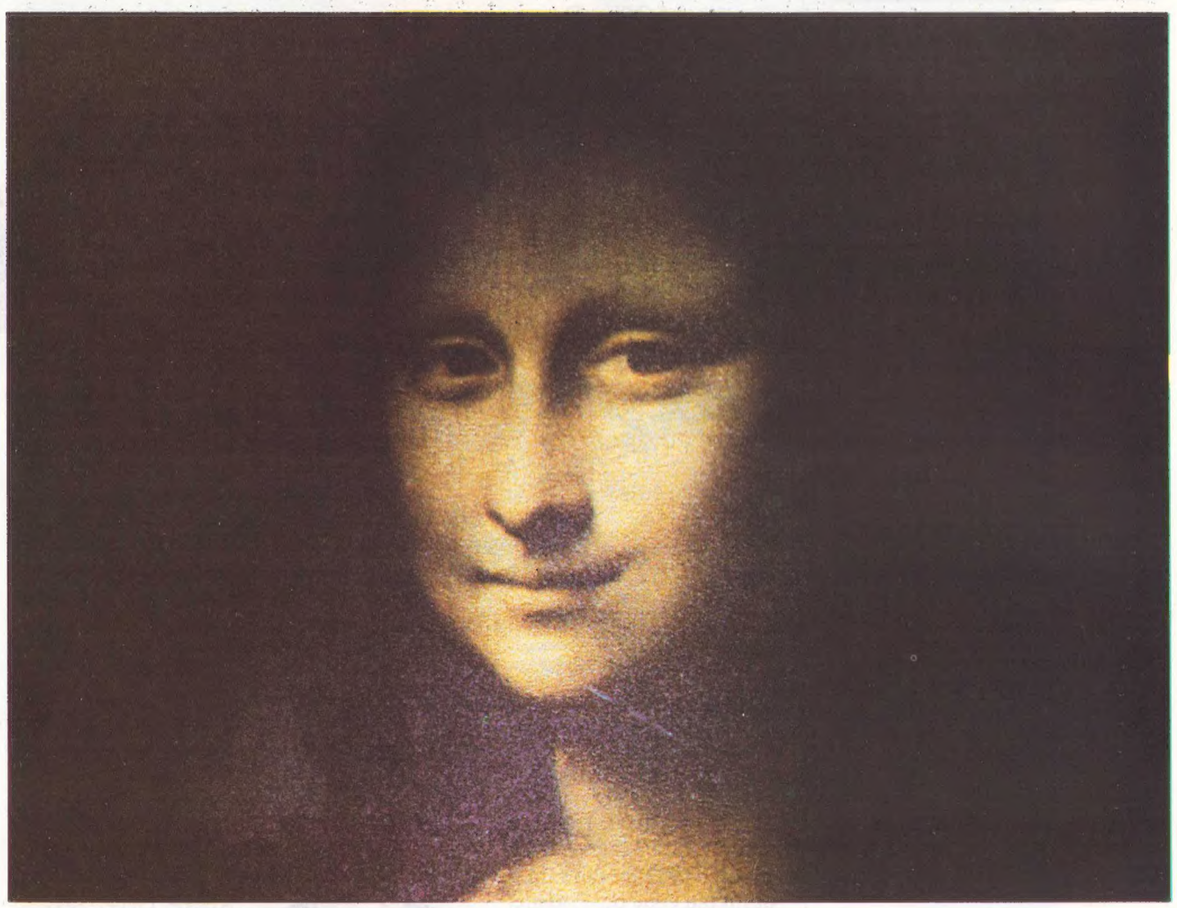

"Mona Lisa" - Leonardo Da Vinci (1452-1519)

Yarın, 21. Yüzyıl başlayacak...
"Evrensel kaliteyi" hedef alanların,
ona ulaşanların çağı... Her alanda!

Bankacılıkta,
Türk Ekonomi Bankası için ölçü,
tüm hizmetlerini dünya standartlarında
sunabilmektir. Bugün de... Yarın da.

TEB evrensel ilkelerle çalışır:
yüzyılların birikimiyle oluşmuş
bankacılık bilgileriyle.

Doğru ilkeleri bilgi ve titizlikle uygulamak
Türk Ekonomi Bankası'nın politikasıdır.

21. Yüzyılda da öyle olacak... Yarın.

TEB

TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Bilgiden yararlanın.

TEB Müşterilerine,
tüm bankacılık hizmetleri yanında,
Özel projeler bölümüyle; şirket reorganizasyonu, bilgisayar yazılımı, birleşmeler ve devralmalar - M&A -
Hazmen bölümüyle; TL ve döviz mevcutlarının kısa veya orta vadeli menkul kıymetlerle değerlendirilmesi konularında hizmet vermektedir.

Bir dostun dönüşü...

Anadolu'nun bir köy mezarlığına gömün beni
Ve de uyarına gelirse
Tepemde bir de çınar olursa,
Taş maş da istemez hani...
.....

Son gurbetlik döneminde yazdığı bu satırlar bir anlamda Nazım Hikmet'in vasiyeti sayılabilirdi. Dünya çapında üne kavuşan Türk şiirinin bu usta kalemi, ülkesinden uzakta, vatan hasreti içinde yaşamına veda etmiş ama bu satırlardaki özlemi bugüne kadar gerçekleşmemişti. Doğduğu topraklardan, dostluklardan, alışkanlıklardan kopup, bir ömür boyu yabancı bir toplumun ortasında yaşamaya mahkûm olmak, herhalde dayanılmaz bir ceza olmalı. Hele sanatçı duyarlılığını, üretkenliğini taşıyanlar için bu ceza, daha da ağırlaşıyor. "Yurda dön" çağrısına uymadıkları için vatandaşlıktan çıkarılan "mültecilerimiz" arasında, sanatçılarımız ağırlıklı bir bölümü oluşturuyorlar.

Nokta baskıya girerken bu "sanatçı mültecilerimizin" birinden aldığımız bir haber yazı işlerini sayfalarımızda beklenmeyen bir değişiklik yapmak için amansız bir koşuşturmacaya soktu. Beni ise, eski bir dost adına son derece sevindirdi. Gençlik günlerimizin acı tatlı pek çok anısını birlikte paylaştığımız Cem Karaca, sekiz yıla yaklaşan sürgün yaşamına son vermeye karar vermişti. Evet, Cem dönüyordu ve kamuoyu bu haberi ilk kez **Nokta**'dan öğrenecekti... Bu telaşlı koşuşturma arasında hepimiz, bu dönüşün bir kapıyı aralamasını diledik. Bu aralanan kapı Melike'nin, Şanar'ın, Demir Özlü'nün, Nihat Behram'ın ve onlar gibi gurbete mahkûm edilmiş sanatçılarımızın, vatandaşlarımızın özlem duydukları topraklara, insanlara kavuşmasını sağlayabilirdi.

"Arkadaşlarımızın hepsini çok özledim... Ülkemizde var olan kanunlardan hepimiz sorumluyuz" diyordu Cem'in eski bir arkadaşı ve meslektaşı olan Atilla Özdemiroğlu... Kadir İnanır ise **Nokta**'ya şunları söylüyordu. "Onlar bizim insanlarımız... Her türlü sorumluluğu göze alarak geri dönmeliler. Bir kavgaları varsa haklarını burada aramalılar..."

Galiba yavaş yavaş bir kamuoyu oluşuyor ve gurbetteki mültecilerimize bir yeşil ışık yanıyor. Kimbilir, belki artık sıra bütün dünyaya sanatçı kişiliğini kabul ettirmiş bir şairimize, Nazım Hikmet'e gelir... Amerika'dan, Afrika'ya kadar her ülkede yayınlanan ansiklopedilerin, antolojilerin baş köşesine kurulan Nazım'ı, Türkiye'sine geri getirmekte belki biraz geç kaldık... Ama hiç değilse, her türlü siyasi polemiği bir yana bırakarak onun itibarını geri getirebiliriz...

Bir de vasiyetini yerine getirebiliriz...

Onu, Anadolu'nun herhangi bir köy mezarlığına, bir çınarın gölgesinin altına taşıyarak...

Arda Uskan

nokta

SAHİBİ
Gelişim Yayınları A.Ş. ve Süreli yayınlar A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
Ercan Arıklı

YAYIN KURULU BAŞKANI Dr. Adil Özkol
YAYIN KURULU Ayşim Alpman, Ayşenur Arslan, Duygu Asena, İpek Çalışlar, Aycan Giritlioğlu, Gülay Göktürk, Deniz İnsel, Güldal Kızıldemir, Dr. Salih Memecan, Mustafa Özyürek, Hıncal Uluç, Arda Uskan, Hilmi Yavuz
SORUMLU YAYIN YÖNETMENİ Arda Uskan
ANKARA TEMSİLCİSİ Aycan Giritlioğlu
YAYIN YÖNETMEN YARDIMCILARI İpek Çalışlar, Gülay Göktürk
GÖRSEL YÖNETMEN Salih Memecan
İSTİHBARAT ŞEFLERİ Korhan Atay (İstanbul), Nurcan Akad (Ankara)
HABER ARAŞTIRMA BÖLÜMÜ Güldal Kızıldemir, Nadire Mater
ÖZEL HABER BİRİMİ Dürin Ababay (Şef), Neyyire Özkan, Hakan Akçaoğlu.
DIŞ HABERLER Ayşim Alpman, Aydın Demirer, Viki İzrail
EKONOMİ Şaziye Karlıklı, Gülçin Tahiroğlu
KÜLTÜR SANAT Sungu Çapan

YAYIN DANIŞMANI Engin Ardıç
ARAŞTIRMA Ergun Hiçyılmaz
TEKNİK SEKRETER Tahsin Armağan
BÜROLAR İstanbul: Haşmet Babaoğlu, Ali Boratav, Ayşe Baştürk, Ruşen Çakır, Ceylan Göllücü, Alper Görmüş, Sinan Hıncal, Eren Külahlı, Leyla Olca, Mahmut Övür, Serhat Öztürk, Seral Özzeybek, Hümeyra Özalp, Can San, Itır Şahingiray, Emin Tanrıyar, Nihan Taştekin, Mehmet Yalçın
Ankara: Hıdır Göktaş, Erdal Kılıçoğlu, Cengiz Kuşçuoğlu, Haluk Müftüoğulları, Sevkuthan Nevsuhan, Hüseyin Şentürk, Nuray Şirin, Nezih Tavlaş
İzmir: Ahmet Kökçü
Yurtdışı: ALMANYA: Yağmur Atsız, İNGİLTERE: Merih Çolakoğlu, İSVEÇ: Abdullah Görgün, YUNANİSTAN: Mihail Vasiliadis, KIBRIS: Serdar Saydam
GÖRSEL BÖLÜM Nihan Bilkay (Görsel Yön. Yrd.), Emre Ulaş (Grafik/İllüstrasyon), Ali Aydın (Prodüksiyon)

FOTOĞRAF Adem Altan, Deniz Doğan, Erzade Ertem, Erik Molberg Hansen, Batuhan Kıran, Ümit Kırdil, Süleyman Tel, Mehmet Tel
TEKNİK ŞEFLER Nermi Erdur (Fotoğraf), Necati Güngör (Düzelti), Yurdakul Işıtman (Renk Ayrımı) Serpil Köse (Dizgi), Fazıl Mecit (Pikaj-Montaj), Yalçın Salur (Kamera)
KATKIDA BULUNANLAR Pertev Atasay, Hakkı Deveci, Hande Ergenç, Ayça Gülsoy, Ayşen Gür, Hızır Tüzel, Ali Rıza Kuranel, Levent Boyacıoğlu, Gül Büyükbeşe , Can Karakaş , Ayşe Sazak ,UBA
ADRES Gelişim Yayınları, Levent - İstanbul Tel: 169 66 80 (20 Hat) TELEX: 26510
REKLAM İÇİN TELEFON 169 66 80
ANKARA BÜROSU Atatürk Bulvarı, 85/12, Kızılay - Ankara Tel: 33 07 40 (3 Hat) TELEX: 42008
İZMİR BÜROSU İzmiroğlu İşhanı Kat: 4 No: 404 Konak - İzmir Tel: 25 85 79
BASILDIĞI YER GE-PA Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
DAĞITIM Hürriyet Holding A.Ş.

GELİŞİM

BAŞKAN YARDIMCISI / Finansman Ümit Umar, **BAŞKAN YARDIMCISI / İdare-Reklam** Deniz İnsel, **HALKLA İLİŞKİLER VE ARAŞTIRMA MÜDÜRÜ** Fatoş Erbil, **SATIŞ MÜDÜRÜ** Yıldırım Ünverdi, **TEKNİK MÜDÜR** Güman Birincioğlu, **DIŞ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ** Ayşe Karabece

KİTAP

BİR SAVCININ ANILARI, Namık Kemal Behramoğlu, Yalçın Yayınları, İstanbul Mayıs 1987.
1978-83 yılları arasında Anadolu'nun çeşitli ilçelerinde savcılık yapan Behramoğlu kardeşlerin ortancası, Avukat Namık Kemal Behramoğlu (kendi ifadesine göre nam-ı diğer "Tomson Kemal"), kitabında başından geçen ilginç olayları, karşılaştığı sorunları, gözlemlerini bir söyleşi üslubuyla anlatıyor. "Tomson Kemal" lakabını almasına yol açan olaylar, Sağmacılar Cezaevi Savcılığı döneminde isyan bastırma yöntemleri, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesi, anlattıkları arasında. **Bir Savcının Anıları**'nda, Behramoğlu'nun renkli kişiliğinden kaynaklanan ilginç olaylar, kitabı keyifle ve kolay okunur kılıyor.

Pürtelaş Sokağı'nın kedileri...

PÜRTELAŞ, Selçuk Demirel, Metis Yayınları, İstanbul Mayıs 1987.
Bildiğimiz, alıştığımız türden bir kitap değil bu elimizdeki. Metis Yayınları'nın daha önce Tan Oral'ın "Gözağrısı"yla başlattığı Kartpostalkitap dizisinin ikinci ürünü. Baktıktan sonra eşe dosta, koparıp koparıp yollanabilecek cinsten zevkli ve renkli kartpostallar içeren **Pürtelaş,** yaşamını Paris'te çizgisiyle sürdüren Selçuk Demirel'in imzasını taşıyan kedi resimlerinden oluşuyor. Çizerinin deyişiyle "çizmekten, boyamaktan yorulunca dinlenmek amacıyla çiziktirilip boyanan kedi resimleri" giderek birikip birikip çoğalınca bu kitap ortaya çıkmış. Selçuk Demirel'in kedileri, Cihangir'in, çöplerin genellikle çöp bidonları dışında bir yığın oluşturdukları sokaklarından olan Pürtelaş Sokağı'ndan seçilmiş. Yine çizerinin deyişiyle, değme pop-art'çıları kıskandıracak kadar rengârenk, çeşitli cins karışımlarına uğramış, çöp bidonlarının içinde, dışında, midevi zevkler peşinde ve her an tetikte, çevresini pürtelaş gözlerle izleyen yerden bitercesine beliriveren bu sevimli yaratıkları sevenlerdenseniz, nasılsa paraya kıyıp bu kitabı edineceksiniz. Hatta sonrasında da, bizim gibi,

bu özgün kedi resimlerini kartpostal olarak göndermeye kıyamayacaksınız...

KIRIK POLİTİKA, ANILARLA KAMİL KIRIKOĞLU, anı-biyografi, Tanju Cılızoğlu, Güneş Yayınları, 1987 İstanbul, 405 sayfa.

Kamil Kırıkoğlu, CHP'nin onikinci genel sekreteri. İnönü'den Ecevit'e geçişin gerçekleştiği kongrenin mimarı. Ama Kırıkoğlu'nun anıları çok daha uzun bir dönemi kapsıyor. 1950'den 1980'e uzanan bir dönemdeki politik olayların içinde, cumhuriyet tarihimizin dönüm noktalarında yer almış bir insan Kamil Kırıkoğlu. Onun anılarını ölüm döşeğinde toparlayan ve bu kitabı meydana getiren Tanju Cılızoğlu, böylece Türk siyasal yaşamının gerçeklerine ışık tutan bir kitap sunuyor okuyucuya.

SEVGİ YOLLARI, öyküler Alexandra Kollontai, çeviren Gülay Türkyılmaz, Alan Yayıncılık, İstanbul, Mart 1987, 200 sayfa.
Sovyet Devrimi'nin önde gelen simalarından biri, çağımızın ilk "bilinçli feministlerinden" ve ayrıca olağanüstü güzelliğiyle de döneminde çok yürekler yakmış olan Kollontai, bu kez okurumuzun karşısına pek bilmediğimiz bir yönüyle, öykücülüğüyle çıkıyor. Kollontai, daha sonraları ünlü düşünür Erich Fromm'un da teorisini üreteceği özgürlükçü, sevgi gücüne dayalı ve çağının çok ilerisinde bir "aşk" anlayışıyla kaleme aldığı bu duygusal öykülerde, devrimin ilk yıllarındaki Sovyet kadınını anlatırken, devrimi önce kendi kafasında gerçekleştirmiş yeni toplumun yeni insanını sunuyor...

En çok satan kitaplar

1. **Müebbet Türküsü,** şiir, Nevzat Çelik, Alan Yayıncılık (1)
2. **Kadının Adı Yok,** deneme, Duygu Asena, Afa Yayınları (2)
3. **Önce İnsanım Sonra Gazeteci,** Emin Çölaşan, Tekin Yayınevi (-)
4. **Gülün Adı,** roman, Umberto Eco, Can Yayınları (7)
5. **Rabıta,** araştırma, Uğur Mumcu, Tekin Yayınları (5)
6. **Koku,** roman, Patrick Süskind, Can Yayınları (3)
7. **Şafak Türküsü,** şiir, Nevzat Çelik, Alan Yayıncılık (9)
8. **Gülünün Solduğu Akşam,** anı, Erdal Öz, Can Yayınları (4)
9. **İdam Gecesi Anıları,** anı, Halit Çelenk, Onur Yayınları (6)
10. **Tarihi Yaşarken Yakalamak,** Hasan Cemal, Bilgi Yayınevi (9)
11. **Biz Devrimi Çok Sevmiştik,** Dany Cohn-Bendit, Afa Yayınları (-)
12. **Hepinizi Öpüyorum,** Daniel Cohn-Bendit, Metis Yayınları (-)
13. **Kırk Oda,** öykü, Murathan Mungan, Remzi Yayınevi (13)
14. **İnsan Sıcağı,** anlatı, Dr. Erdal Atabek, Çağdaş Yayınları (10)
15. **Elveda Başkaldırı,** deneme, Ertuğrul Özkök, Afa Yayınları (-)

Bu listenin hazırlanmasında bilgilerine başvurduğumuz kitabevleri: İstanbul'da Akademi, Acar, Deniz, Gençlik, Nezih, Ankara'da Bilgi, Dost,İlhan -İlhan, Dönüşüm ve İmge; İzmir'de Dost, İleri ve Yavuz, Antalya'da Akdeniz. (Parantez içindeki sayılar, kitabın bir hafta önceki sıralamadaki yerini belirtmektedir.)

İŞTE; HİDROFOR SUSUZLUĞA PAYDOS

PAŞİNER
ŞİRKETLER GRUBU

SÜPERMATİK®
PAKET
HİDROFORLARI

- Piston yok,
- Büyük tank yok,
- Ses yok,
- Mebran yok,
- Arıza yok,
- Az yer işgal eder,
- Kolay taşınır,
- Kolay monte edilir,
- Bakım gerektirmez,
- 3 yıl fabrika garantili,
- Ömür boyu servis garantili.
- Türkiye'de dik pompalı hidroforun öncüsü,
- 10 ayrı tip ve kapasitede.

TSEK
BELGESİNİ HAİZDİR

Süperteknik
OTOMATİK KONTROL ELEMANLARI
TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
"ÖNCE HİZMET"

Necatibey Cad.
68 ve 74
Karaköy-İstanbul
Tel:(1)143 83 17
149 60 50
144 24 88

Modern Çarşı 114
Ulus-ANKARA
Tel: (4)311 63 34
311 76 84
312 44 68

• PAŞİNER YATIRIMLAR A.Ş.'ne bağlı kuruluştur.

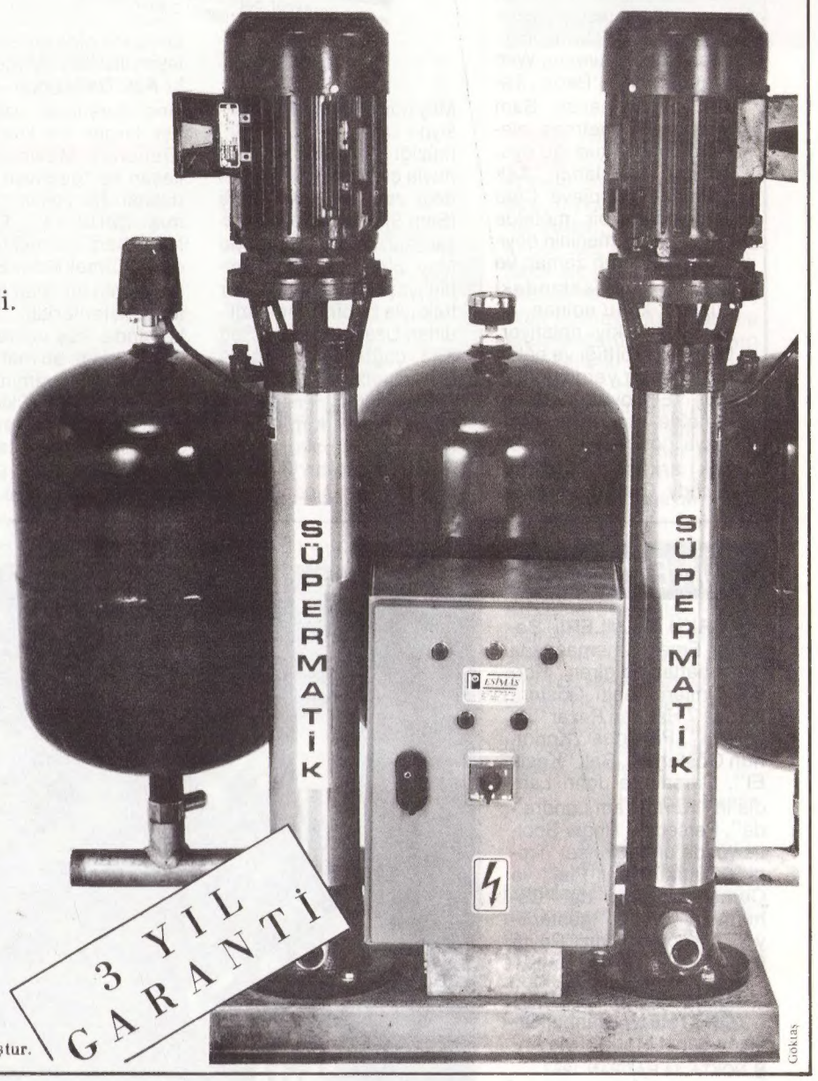

Gokas

Aşk Delisi

Yazar ve aktör Sam Shepard ile Kim Basinger Robert Altman'ın "Aşk Delisi"nde tutkulu bir aşkın kahramanlarını canlandırıyorlar

FOOL FOR LOVE. Özgün ve çok yönlü filmleriyle çağdaş Amerikan sinemasının en önemli yönetmenlerinden sayılan Robert Altman'ın, Sam Shepard'ın bir oyunundan sinemaya uyarladığı bu film, geçen yıl Cannes'da Amerikan sinemasını temsil etmiş ve bizde de iki ay önce Sinema Günleri'nde gösterilmişti. Şimdiye kadar filmlerinde Amerikan sinemasının geleneksel kavramlarına ve klişelerine karşı çıkarak Amerikan toplumunun yaşam biçimini kıyasıya eleştirmeye girişen Robert Altman, Wim Wenders'in "Paris Texas"ının senaristi Sam Shepard'ın tiyatroda izleyip metnini okuduğu oyunundan uyarladığı **Aşk Delisi**'nde Mojave Çölü yakınındaki bir motelde geçen, yönetmeninin deyişiyle "yaşanan zaman ve geçmiş hakkındaki düşleri" konu edinen, aile içi bir ilişkiyi anlatıyor. Uygarlığın bittiği ve çölün başladığı bir yerde unutulmuş "El Royale" adlı bu motelde, kendisini sinemaya götürecek olan erkek arkadaşı Martin'i (Randy Quaid) bekleyen May (Kim Basinger), direksiyon başında "country" müziği dinlediği kamyonuyla çıkagelen üvey kardeşi ve eski aşkı Eddie (Sam Shepard) ile karşılaşacaktır. Aslında Eddie'yle May, biri olmadan diğerinin yaşamayacağı kadar tutkuyla birbirlerine bağlıdırlar. Uzaktan uzağa Red Kit'i çağrıştıran fiziğiyle Sam Shepard'ın, "Dokuz Buçuk Hafta" filmiyle ünlenen güzel Kim Basinger'in ve babaları "yaşlı adam"ın (Harry Dean Stanton) arasındaki film boyunca giderek belirginleşen ilişkileri üstüne kurulu **Aşk Delisi**'nde, kendisine kurşunlar yağdıran aşk kırgını bir kontesten (Deborah McNaughton) kaçan ve "geçmişe doğru uzanan bir yolculuğa çıkmış görünen" Eddie, May'i hem çekmekte hem de ürkütmektedir. Bu üçlü ilişkinin tanıkları da motel müşterileridir.. Çölün kıyısında, kuş uçmaz kervan geçmez bu moteldeki yoğun aile dramını, Altman'ın yalnızlık yüklü ama insancıl bir atmosferi yansıtan sinemasıyla karşımıza getiren **Aşk Delisi**, özellikle ikinci yarısında gittikçe ağır basan tiyatrovari yapısına karşın yine de motelin yandığı finaline kadar ilgiyle izleniyor. Bu yıl adeta bitmeyeceğe benzeyen mevsim sonunda çağdaş Amerikan kültüründen biraz "teatral" bir kesit sunan **Aşk Delisi**'ni Sinema Günleri'nde izleyemeyen sinemaseverlere özellikle öğütleyebiliriz. Moda Sineması'nda gösterilen **Aşk Delisi**'ni izledikten sonra en azından Sam Shepard gibi bir artist-yazarı, Kim Basinger gibi yeni bir dilberi tanıdığınıza memnun olacaksınız... Harry Dean Stanton'ıysa reklam etmeye hiç gerek yok, meraklısı onu zaten "Paris Texas"tan tanımıştır...

SİNEMA

KORKU FİLMLERİ. Beyoğlu Emek Sineması'nda ikinci haftasına giren "Korku Filmleri Toplu Gösterisi"nde 7 Haziran Pazar "Ziyaretçi", Pazartesi "Korkunun Gösterisi", Salı "Kesik El", Çarşamba John Landis'in "Kurt Adam Londra'da", Perşembe Roger Spottiswoode'un "Dehşet Treni", Cuma "Kanlı Plaj" ve Cumartesi günü de "Cehennem Gecesi" gösteriliyor. (Ayrıca bakınız: Sayfa 66)

TÜRK SİNEMASINDAN 7 YÖNETMEN. İstanbul Ortaköy Sanat Merkezi'yle Ankara Kızılırmak Sineması'nın girişimiyle düzenlenen "Türk Sinemasından 7 Yönetmen" toplu gösterisinin bu haftaki programında Ortaköy Sineması'nda Ömer Kavur'un "Amansız Yol" (pazar), Atıf Yılmaz'ın "Mine" (pazartesi), "Bir Yudum Sevgi" (salı), "Dağınık Yatak" (çarşamba), "Dul Bir Kadın " (cuma) ve "Adı Vasfiye" (cumartesi) adlı filmleri gösteriliyor. Kızılırmak Sineması'ndaysa Başar Sabuncu'nun "Çıplak Vatandaş", "Kupa Kızı", ve "Asılacak Kadın", Şerif Gören'in ise "Tomruk", "Derman", "Kurbağalar", "Kan", "Yılanların Öcü" ve "Sen Türkülerini Söyle" adlı filmleri var.

Landis'in "Kurt Adam Londra'da" adlı filminin değişim sahnesi

7 HAZİRAN Pazar

TV1

10.01 Voltron
10.25 Pazar Sineması "Hazine Adası"
12.05 Pazar Konseri
13.00 Chisholm Ailesi "Son"
13.45 Haberler
14.00 Stüdyo Pazar

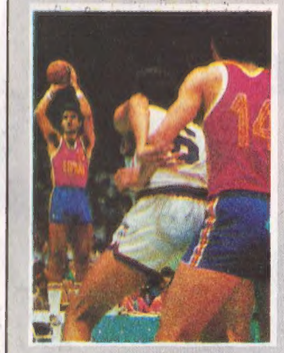

17.00 Avrupa Basketbol Şampiyonası "İspanya-SSCB"
18.30 Televizyonda Sinema "Aslan"
20.15 İyi Uykular
20.30 Haberler
21.15 Kaynanalar-6
22.00 Dünya Meseleleri-5
22.50 Spor
00.10 Haberler

TV2

19.46 Ticky-Tocky
20.15 Profesyoneller
21.00 Spor
21.30 Haberler
22.05 Gece Stüdyosu

8 Pazartesi

TV1

08.01 Günaydın Türkiye
10.00 Eğitim Önlisans Programı
11.30 Kapanış
16.59 Açılış
17.00 Eğitim Önlisans Programı
18.00 Avrupa Basketbol Şampiyonası: "İtalya-Çekoslovakya"
19.00 Haberler
19.15 He-Man
19.45 Sağlık
20.10 İyi Uykular
20.30 Haberler
20.15 Günahlar-3
22.10 Gezelim Görelim
23.00 Büyükbaba Efsanesi
23.50 Haberler

TV2

19.46 Bizim Sazımız Bizim Sözümüz
20.15 Pazartesi Oyunları "Bu Mahallede Ölur mu?" -2
21.00 Yerli Belgesel "Sarı Tutku"-1
21.30 Haberler
22.05 Pompeii'nin Son Günleri-3
22.50 Caz

9 Salı

TV1

08.01 Günaydın Türkiye
10.00 Eğitim Önlisans Programı
11.30 Kapanış
18.00 Açılış
18.01 Eğitim Önlisans Programı
19.00 Haberler
19.15 Zorro ve Oğlu-3
19.45 Büyük İpek Yolu- 1
20.10 İyi Uykular
20.30 Haberler
21.15 TV Dergisi
22.30 Avrupa Basketbol Şampiyonası Yarı Final Maçı
24.00 Haberler

TV2

19.46 Besteciler ve Yorumcular
20.15 Haftanın Dizisi "Trifeid'ın Günü"-1
21.00 Gençler Yarışıyor
21.30 Haberler
22.05 İkinci Gece

10 çarşamba

TV1

08.01 Günaydın Türkiye
10.00 Kapanış
18.59 Açılış
19.00 Haberler
19.15 Ayıcıklar-7
20.10 İyi Uykular
20.30 Haberler
21.15 Günahlar-4
22.00 Klasik Sanatlarımız-6
22.30 Avrupa Basketbol Şampiyonası Yarı Final Maçı
24.00 Haberler

TV2

19.46 Dünden Bugüne Musikimiz
20.15 Perihan Abla
21.00 Cosmos
21.30 Haberler

22.05 Televizyonda Sinema "Sisli Günler"

11 Perşembe

TV1

08.01 Günaydın Türkiye
10.00 Eğitim Önlisans Programı
11.30 Kapanış
18.00 Açılış
18.01 Eğitim Önlisans Programı
19.00 Haberler
19.15 Antilop'un Dönüşü
19.45 İnanç Dünyası
20.10 Uykudan Önce
20.30 Haberler
21.15 Perihan Abla
22.10 Türk Sinema Tarihinden "Kadın Hamlet"
23.50 Haberler

TV2

19.46 Gençler İçin Müzik
20.15 Haftanın Dizisi-2
21.00 Sanat-Magazin
21.30 Haberler
22.05 Gündem
22.50 Modern Çağa Giriş-9

12 cuma

TV1

08.01 Dil Öğrenelim
10.00 Kapanış
18.59 Açılış
19.00 Haberler
19.15 Polyanna
19.45 Kazananlar-6
20.30 Haberler
21.15 Günahlar-5
22.10 Tele Show
23.00 Avrupa Basketbol Şampiyonası Yarı Final Maçı
00.30 Haberler

TV2

19.46 Pepero
20.15 Richie ve Ralf
21.00 İslam ve Toplum
21.30 Haberler
22.05 Televizyonda Sinema "Evet Giorgio"

13 cumartesi

TV1

10.00 Cumartesiden Cumartesiye
13.00 Cumartesi Onüç-1
14.00 Haberler
14.05 Cumartesi Onüç-2
15.35 Şahin
16.20 Nuh'un Gemisi
16.50 Gençlik
18.30 Televizyonda Sinema "Kumsalda Parti"
20.00 Altın Kızlar-4
20.30 Haberler
21.00 Hava Durumu
21.15 Kuruntu Ailesi
22.30 Avrupa Basketbol Şampiyonası Üçüncülük Maçı-Naklen
24.00 Haberler

TV2

19.46 Spor
20.10 Sevimli Yaramaz
20.25 Haftanın Dizisi-3
21.00 Yarış Başlıyor
21.30 Haberler
22.05 Bale

TELEVİZYON

Robert Newton "Hazine Adası"nda başrolü oynuyor

TV1 HAZİNE ADASI (Treasure Island). Robert Louis Stevenson'ın tanınmış çocuk klasiği **Hazine Adası,** şimdiye kadar birçok kez sinemaya uyarlandı. Bu pazar sabahı izleyeceğimiz Hazine Adası, Walt Disney stüdyolarınca tezgâhlanmış, romanın 1950'lerdeki ilk versiyonlarından biri. Herkesin belalı korsan kaptan Flint'in efsanevi hazinesinin saklı olduğu ada haritasının peşine düştüğü filmde, her şey romanın içerdiği hayal gücünü yansıtmaktan çok, bir buçuk saat boyunca vakit geçirmeye yönelik. Byron Haskin'in yönettiği **Hazine Adası**'nın oyuncuları Robert Newton, Bobby Driscoll, Walter Fitzgerald, Basil Sydney ve Dennis O'Dea. Daha çok küçüklere seslenen, **oyalayıcı** ve **sıradan** bir çocuk klasiği. 1950 ABD yapımı, 96 dakika.

7 Haziran Pazar

TV1 ASLAN (The Lion). TRT'nin son anda film değiştirme alışkanlığının kurbanı olarak 2-3 hafta öncesinden bugüne ertelenen **Aslan,** Afrika dekorunda geçen yarı romantik-yarı serüvenimsi, oyalayıcı bir film. Başarılı kamera-

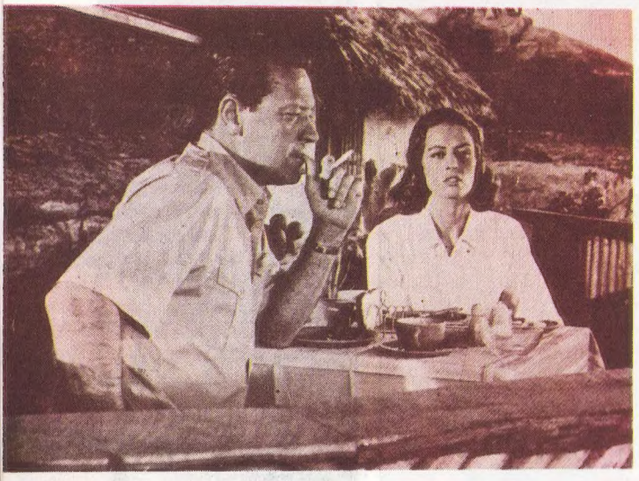

"Aslan"da William Holden ile Capucine başrollerdeler

manlığını yönetmenlikte pek sürdüremeyen İngiliz Jack Cardiff'in Joseph Kessel'in bir romanından uyarladığı filmde, eski karısını ve kızını ziyaret etmek için kalkıp Afrika'ya yollanan Amerikalı bir hukukçunun (William Holden) öyküsü anlatılıyor. Avcı olan yeni kocasıyla Afrika'ya yerleşen kadın, eski kocasından olma kızının şehirde iyi bir eğitim görmesini istemektedir. Afrika'nın vahşi yaşam koşullarına zor uyabilen eski kocasını, kızını bu konuda ikna etmesi için mektupla çağırmıştır. Ama öz babasından ufak yaşta ayrıldığından, üvey babasını daha çok benimsemiştir kız... William Holden, Trevor Howard, Capucine ve Pamela Franklin'in rol aldığı **Aslan** alışılmış bir film olmaktan öteye gidememekle birlikte, Afrika'nın vahşi doğasından ve ilkel yaşama koşullarından belgesel ağırlıklı görüntüler sunarak yer yer çekici olabiliyor. Günümüzde "Out of Africa"yla yeniden moda olan Afrika egzotizmini sürükleyici bir görüntüler dizisi halinde, çeyrek yüzyıl öncesinden sunan bu film rahatlıkla **izlenebilir düzeyde.** 1962 İngiliz yapımı, 96 dakika.

7 Haziran Pazar

TV1 KADIN HAMLET. Son günlerde ekranda bir kez daha izlediğimiz **Sevmek Zamanı** dolayısıyla yeniden ilgi odağı haline gelen Metin Erksan sinemasının son döneminden seçilmiş bir deneme **Kadın Hamlet.** Ve kuşkusuz yine son döneminin ürünü bir **Sensiz Yaşayamam** düzeyinde değil. Diğer adı "İntikam Meleği" olan bu film, gerçeküstücü motiflerle örülü, değişik bir Hamlet versiyonu. "Babası amcası tarafından öldürülen bir kızın intikam öyküsü." Türk Sinema Tarihinden" programı içinde sunulacak olan film, sinemalarda gösterildiği dönemde hiç de olumlu eleştiriler almamış ama Moskova Film Şenliği'nde sinemamızı temsil etmişti. Baş rollerde Fatma Girik, Reha Yurdakul, Sevda Ferdağ, Orçun Sonat, Ahmet Sezerel, Yüksel Gözen ve Baki Tamer'i izleyeceğimiz **Kadın Hamlet** geçtiğimiz yıllarda da ekrana gelmişti. **Kadın Hamlet** Metin Erksan sinemasının fantastik yanı ağır basan, geniş seyirci yığınlarına itici gelebilecek bir ürünü. 1976, Uğur Film yapımı, 80 dakika.

11 Haziran Perşembe

Rene Clement'in "Sisli Günler"inde Faye Dunaway filmin yıldız oyuncusu

Yüzeysel bir Rene Clement filmi

TV2 SİSLİ GÜNLER (La Maison sous les Arbres). Yine son anda yapılan değişiklik sonucunda

Metin Erksan'ın 1976 yapımı son filmlerinden olan "Kadın Hamlet"te Fatma Girik var

TV2 SANAT-MAGAZİN İstanbul Televizyonu tarafınan hazırlanan bu izlencede İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin "Olimpik Bale" gösterisi, Fransız Chalerouroux Filarmonistleri'nin Rumelihisarı'ndaki konseri, günümüzde kaybolmaya yüz tutmuş ciltcilik, dantelcilik, metal oymacılık, sedef kakmacılık, hattatlık, minyatürcülük gibi el sanatları yer alıyor. Ayrıca çeşitli resim sergilerinden kesitler sunuluyor.

11 Haziran Perşembe

TV2 GENÇLERLE BİRLİKTE. Ramazan süresince pop müziğin yasaklandığı ekranda şimdi yeniden günün gözde topluluk ve şarkıcılarını izleyebilecek müzikseverler. "Gençlerle Birlikte" programında bu hafta, **Status Quo** "Dreaming" "**Bananarama**" "Trock Trick of the Night", **Deep Purple** "Call of the Wild", **George Michael-Aretha Franklin** ikilisi "I Knew You Were Waiting," **Samantha Fox** "Do You Do You" ve **Bob Geldof** "Love in the Rocket" adlı parçalarıyla hem kulağa hem göze hitap edecekler.

11 Haziran Perşembe

Son günlerde "In the Army Now" adlı şarkılarıyla gözde olan İngiliz topluluğu Status Quo

Nicolas Roeg'ün oldukça ilginç, yeni filmi "Insignificance-Anlamsızlık"ın yerine, Rene Clement'ın sıradan "piyasa" filmlerinden **Sisli Günler** ekrana geliyor. "Sisli Günler-La Maison sous les Arbres" ya da İngilizce adıyla "Deadly Trap", bir dönemin gözde Fransız Sinamacısı Rene Clement'ın Arthur Cavanaugh'un "The Children Are Gone" adlı romanından perdeye uyarladığı, profesyonelce tezgâhlanmış bir iş filmi. Mimarlık eğitimi görmüş, filmlerinde belirgin bir estetik düzey tutturmuş, "Yasak Oyunlar", "Demiryolu Savaşı", "Sen Bir Melektin", "Kızgın Güneş" gibi filmleriyle başarı ve çeşitli ödüller kazanmış Clement, 70'li yıllarda yaptığı "Yağmurla Gelen Adam", "Devlerin Yarışı" gibi ruhbilimsel serüven filmleriyle bir yorgunluk dönemine girmişti. Clement'ın bu döneminin ürünü **Sisli Günler** de kuşkusuz yönetmenin biçimçiliğine uygun bir film. Ama incelikli ve özenli bir sinema diliyle anlatılan hikâye doyurucu değil. Clement'ın, Amerikalı bir çiftin Paris'te kaçırılan çocuğunun öyküsü üstüne kurduğu bu yüzeysel filmi senaryodan kaynaklanan boşluklar nedeniyle giderek basit bir gerilim öyküsüne dönüşüyor. Gittikçe temposu düşen ve monotonlaşan filme oyuncular da bir canlılık kazandıramıyorlar. Özellikle Avrupa'da ilk filmini çeviren dönemin gözde yıldızı Faye Dunaway'in sürekli aksadığı **Sisli Günler**'de Clement birbirinden güzel ve şık fotoğrafları peş peşe sıralamaktan öteye pek bir şey yapmıyor. Görüntü yönetmeni Andreas Winding'in başarısı yanında filmin bir diğer kozu da Gilbert Becaud'un müzikli çalışması. Faye Dunaway, Frank Langella, Barbara Parkins, Karen Blanguernon, Maurice Ronet ve Raymond Gérome'dan oluşan oyuncu kadrosunda gencecik bir Patrick Dewaere'e dikkat. Yine de Avrupa Basketbol Şampiyonası naklen yayınları nedeniyle az ve önemsiz filmlerle geçecek bu hafta ekranda yer alan filmler arasında değer kazanabilecek ve sinamaseverlere **ilginç gelebilecek bir film Sisli Günler.** 1971 Fransız yapımı, 100 dakika.

10 Haziran Çarşamba

Günümüzün ünlü İtalyan tenoru Luciano Pavarotti

TV2 EVET GIORGIO (Yes, Giorgio). Amerika turnesi sırasında sesi kısılan ünlü tenor Giorgio Fini'nin öyküsü. Giorgio'yu Boston'da tedavi edebilecek yegane doktor bir kadındır, istemeye istemeye kabul eder ve tabii ki sonra da âşık oluverir. Günümüzde dünyanın en ünlü tenorlarından Luciano Pavarotti'nin üzerine kurulu olan, **Evet Giorgio** yeni ama eski moda romantik bir müzikal güldürü filmi olmaktan öteye gidemiyor. Filmi izlediğinizde "öykünün" Pavarotti'nin seslendirdiği popüler opera şarkılarının beyaz perdeye aktarılmasına vesile olmaktan başka bir özelliği olmadığını anlıyorsunuz. Yani opera dinlemek isterseniz kaçırmayın, ama film izlemek gibi bir niyetiniz varsa **hayalkırıklığına hazır olun.** Franklin Schaffner'in yönettiği **Evet Giorgio**'nun kadın oyuncusuysa Kathryn Harrold. 1982, ABD yapımı, 111 dakika.

12 Haziran Cuma

TV1 KUMSALDA PARTİ (Beach Party). Antropoloji profesörü Bob Stutwell, genç çiftlerin flört alışkanlıklarını incelemek amacıyla Kaliforniya sahillerinde yazlık bir ev kiralar. Sörfçü gençler özel ilgi alanındadır. Ne var ki genç kızlardan biri de ona tutulunca profesör, kendisini de kendi deney konusunun içinde bulacaktır... Yine 25 yıl öncesinden kalma, o dönemin pop müzik parçalarıyla bezeli, rahatlatıcı bir ortamda geçen, hafif bir gençlik filmi

"Kumsalda Parti"nin başrol oyuncusu Robert Cummings

Kumsalda Parti. Amerikan sinemasının her türde film yapan, ikinci sınıf "bezirgan" yönetmenlerinden William Asher'in yönettiği filmde Robert Cummings, Dorothy Malone, Frankie Avalon, Vincent Price, Annette Funicello ve Jody McCrea gibi oyuncular rol almış. Tatil günü atmosferlerine uygun, eski usül ve bir gençlik filmi denemesi olan **Kumsalda Parti, boş vakti olanların seyredebileceği bir film sayılabilir.** 1963 ABD yapımı, 105 dakika.

13 Haziran Cumartesi

Denetim kurulu 10 yıllık bir yatırımdan anlamlı bir sonuç alınamadığına dikkati çekiyor

Em. Tümg. Hasan Görmüş

OYAK/AKLANMAYAN YÖNETİM KURULU

Esrarengiz bir toplu istifa

Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun Yönetim Kurulu, 6 Mayıs'ta yapılan Genel Kurul'da ibra edilmeyince toptan istifa etti. İstifa üzerine haziran sonunda olağanüstü genel kurul kararı alınırken, Nokta basından gizlenen olayın perde arkasını araştırdı

Kapalı kutunun genel kurulu Genelkurmay salonunda toplanmış ve gündeme geçilmişti. Gergin bir hava gözleniyordu, ama bu tür toplantıların bir rutini vardı: Raporlar okunacak, çıkarılmış hesaplar üyelere açıklanacak, meraklılara yanıt verilecek, konuşmak isteyen konuşacak, sonunda da yönetim kurulunun raporları ibra edilecekti. Ama 6 Mayıs 1987'deki OYAK Genel Kurulu, bu rutini 26 yıllık tarihi içinde ilk kez bozmuştu: Hesaplar ibra edilmedi!..

Sonuç, yönetim kurulu açısından tam bir sürprizdi; OYAK'ta her şey pırıl pırıl ve yolunda gidiyor demiyorlardı elbette, ama ibra edilmemek gibi ağır bir muameleyi de hak ettiklerini hiç düşünmemişlerdi.

Üç tuğgeneral, bir tuğamiral, bir emekli tümgeneral ve üç öğretim üyesinden oluşan yönetim kurulu üyeleri, üzgün ve kızgın şekilde salonu terk ettiler. Ayaküstü yaptıkları değerlendirmelerde karşılaştıkları bu güvensizliğin nedenini bulamıyorlardı. Olay, basından özenle gizli tutuldu. Zirvede spekülasyonlar sürüp giderken ibra alamayan yönetim kurulu üyeleri, birçok kapıyı zorlayarak sorularına yanıt aradılar. Ancak esrar perdesini aralayamayınca bayramdan önce kesin kararlarını vererek uyguladılar: İstifa... Niyetleri istifa kararını da basına açıklamamak ve bu ayın sonunda yapılacak olağanüstü genel kurula kadar gizli tutmaktı. **Nokta**'nın sorularını da önce yanıtlamak istemediler. Ancak sonunda gizlilik kararını bozarak istifalarını doğruladılar ve neden ibra edilmediklerinin yanıtını aradıklarını, bunu genel kurulda sorun haline getireceklerini belirttiler.

Yanıt aranıyor... 11 milyar lira kârla 1986'yı tamamlamış bir yönetim kurulunu onaylamamanın tatminkâr bir açıklaması olması gerekirdi. Tuğgeneral Nevzat Harputlugil, Dr. Mazhar Hiçşaşmaz ve Mehmet Hilmi Demirkar'dan oluşan denetim kurulu, sadece bir aksaklığa dikkati çekmiş ve raporunu "Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun 1986 yılı hesaplarının kabulünü ve Yönetim Kurulu'nun ibra edilmesini arz ve teklif ederiz'' cümlesiyle bitirmişti.

Denetim kurulunun dikkati çektiği tek aksaklık 10 yıllık bir yatırımdan hâlâ anlamlı bir sonuç alınamamış olmasıydı. Raporda, "...Ancak, inşaat sektöründeki OYAK-Kutlutaş Şirketler Grubu 1986 yılında da bekleneni verememiştir. Kurulduğu 1977 yılından beri gelir sağlayamayan bu şirketler grubu hakkında gerçekçi ve acil çözümler düşünülmelidir,'' deniyordu. Gerçekten de tabloya bakıldığında, OYAK-Kutlutaş İnşaat Tesisat Sanayi ile OYAK-Kutlutaş Pazarlama A.Ş'nin yılı yaklaşık 750 milyon lira zararla kapattığı görülüyordu. Ayrıca denetim kurulu 4 ayrı OYAK-Kutlutaş ortaklığının hiçbirini rantabl bulmamış, bu 4 şirketin kâr payı dağıtmadığını da belirtmişti. Ama bu saptamalar 8 ayrı sektörde 25 iştirakle çalışan OYAK'ın başarısız bir yönetime sahip olduğunu göstermiyordu, çünkü yıl, kârla kapatılmıştı.

Genel Müdür Suat Cumhur Oktar

OYAK'ın ibra edilmeyince istifa eden yönetim kurulu üyeleri

Başkan: Emekli Tümg. Hasan Görmüş
Üye: Tuğa. Tanju Erdem
Üye: Tuğg. Haşmet Yurtal
Üye: Tuğg. Remzi Şener (30.8.1986 tarihine kadar)
Üye: Tuğg. Yılmaz Dengizek (20.10.1986 tarihinden itibaren)
Üye: Prof. Dr. Erden Öney
Üye: Prof. Dr. Birol Bumin
Üye: Doç. Dr. Nahit Töre

Denetleme kurulu üyesi Hiçşaşmaz

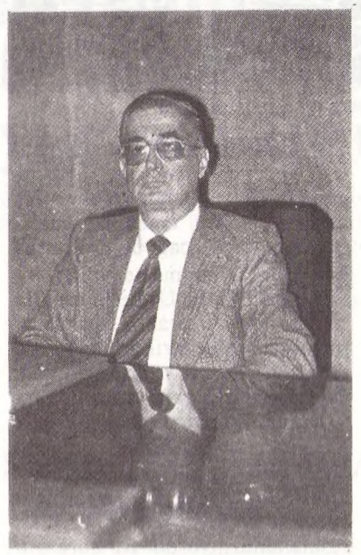

OYAK'ın bugününü iyi bilenlerin ileri sürdüğü aksamalardan biri Tukaş yatırımıydı. Tukaş'ın İran'a peynir satmak için giriştiği yatırım, İran'ın peynir istememesi nedeniyle kısa dönemde fiyasko sonucunu doğurmuştu. Ama bunun da yönetim kurulunun aklanmasında bir neden olarak görülmemesi gerekirdi. Çünkü hem yatırım kendi kendine değer kazanmış, 800 milyondan 1 milyar 200 milyona çıkmış, hem de OYAK'ın genel başarısını hafif bir şekilde etkilemişti.

Bu iki faktörün dışında yönetim kurulu aleyhine olabilecek hiçbir şey yoktu. **Nokta** muhabirinin görüştüğü bütün ilgililer bir cümlede birleşiyorlardı: "Usulsüzlük, yolsuzluk, görevi suistimal, ihmal yoktur.'' O halde hesaplar neden ibra edilmemiş, yönetim kurulu neden istifa etmişti?

İstifa eden yönetim kurulu başkanı emekli Tümgeneral Hasan

Görmüş, "Ben istifamı verdim, ayrıldım. Şu aşamada konuşacak, görüşecek bir husus yok, bir şey diyecek durumda değilim. İlerde belki..." diyordu.

İstifa eden yönetim kurulunun üyelerinin kulaklarına bu arada ilginç bir söylenti ulaşıyordu: Aslında sorun OYAK'ın hesapları ve işlemleri değildi. Kuruluşun güçlü genel müdürü Suat Cumhur Oktar yönetim kurulu başkanı Görmüş ile anlaşamadığı için bu yolu zorlattırmıştı. Amaç, Görmüş'ün görevden ayrılmasını sağlamaktı. O zaman ibra sorunu yeniden ele alınıp olumlu bir sonuca bağlanacaktı. Hatta eski yönetim kurulu üyelerinden büyük bir bölümüne yeniden görev verilebilirdi.

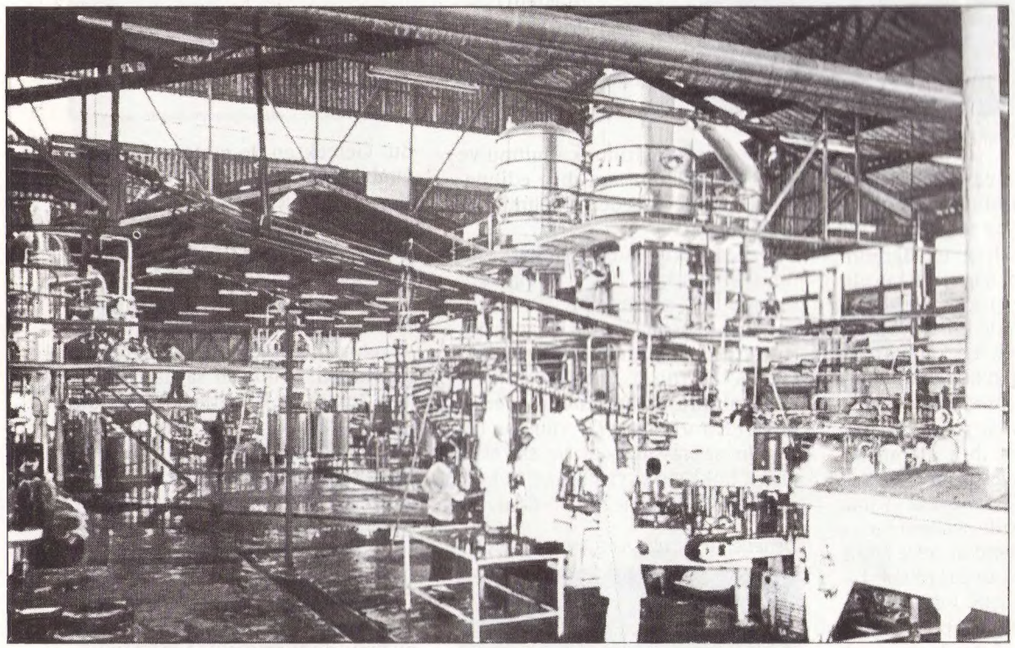

OYAK'ın iştirakleri arasında bulunan Tukaş fabrikasından bir görüntü

Ancak OYAK'ın içini bilenler bu açıklamayı tatmin edici olmaktan uzak buluyorlardı. OYAK askeri niteliği ağır basan bir kuruluştu. Genel kurul çoğunluğunu oluşturan asker kökenli üyeler, genel müdürden yana çıkıp salt yönetim kurulu başkanına karşıysalar, bundan askeriye tümüyle başkandan hoşnut değil anlamı çıkardı... O zaman da genel kurulda bir subay kalkar, "Başkandan hoşnut değiliz!" mesajını verir, başkan da "sağlık nedenleriyle" istifa ederdi. Bu yola gidilmemişti. Gözler zorlu bir tartışma beklentisi ile haziran sonu genel kuruluna çevriliyordu. İstifa eden yönetim kurulu başkanının dediği gibi bu iş "ileride" çok konuşulacaktı.

Hasan Görmüş'ün "ilerde" söyleyeceği şeyler bugün için meçhuldü ama OYAK'ın bugüne gelişi, ilerde nelerin olabileceğine ilişkin ipuçları verebilirdi.

Bir ihtilal ürünü. 1950'li yıllarda ordu mensuplarının gelirlerindeki hissedilir düşüş, ihtilalle birlikte çözümü de getirmişti. Mehmet Ali Birand'ın "Emret Komutanım" kitabında, Ordu Yardımlaşma Kurumu'na neden ihtiyaç hissedildiği şu cümlelerle ifade ediliyordu: "Öyle bir sistem istiyorduk ki, silahlı kuvvetler mensupları sadece hükümetlerin eline bakmasın. Hiç değilse bir yandan askerliği sırasında bir ek destek görsün, acil durumlarda ailesi güvenceye alınsın, hem de emekliye ayrıldığında sefalete düşmesin." Asker emeklisi, emekli sandığından alacağı üç-beş kuruşlara muhtaç edilmemeliydi...

Sistem basitti: Üyelerin maaşlarından belli bir oranda kesinti yapılacak, bunlar biriktirilecek, işletilerek artırılacak ve artan paradan üyeler pay alacaklardı.

1 Mart 1961'de sistem, 205 sayılı yasayla "Ek sosyal güvenlik kuruluşu" olarak yasal çerçeveye oturtuldu. Üyelerin maaşlarından yüzde 10 kesiliyor ve bu,OYAK kasasına aktarılıyordu. Bir süre sonra işe yarar miktarda para birikmişti. Bu değerlendirilmeliydi. "Nasıl?" sorusunun yanıtı daha ilk genel kurulda üyeleri birbirine düşürmüştü. Yasaya göre yönetim kurulu 3 asker, 3 sivil ve 1 genel müdürden oluşuyordu. Yönetim kurulunu ise içinde daha çok askerlerin yer aldığı 40 kişilik genel kurul seçiyordu. Biriken paranın ne olacağı sorusunun yanıtı daha ilk genel kurulda tartışmalara yol açıyordu. İlk genel kurula seçilmiş olanlardan Vehbi Koç, Kâzım Taşkent gibi özel sektör erbabları, birikmekte olan paranın, özel sektörün finansman ihtiyacının karşılanmasında kullanılabileceğini söylüyorlardı. Asker kanat ise Koç ve diğer özel girişimcileri "rakip olarak" görüyorlar ve finansör pozisyonuna indirilmeyi reddediyorlardı. Asker kanada göre, OYAK, kuruluş yasasında belirtilen tüm faaliyetlere girişmeliydi. Doğrusu hükümetler de OYAK'ı hep özel sektöre kaynak aktaran bir kumbara olarak görmek istemişlerdi.

Ama o tarihten itibaren, asker holdingine doğru hızla yol alınmaya başlanacak ve OYAK, hem yatırımcı, hem iştirakçi olarak ekonominin içindeki yerini alacaktı. Başlangıçtaki 50 milyon liralık birikim, bugün 62 milyar liralık net varlık ve 11 milyar kâr haline dönüşmüştü.

OYAK bir yanda otomobil üretiyor, bir yanda Ordu Pazarları aracılığıyla pazarcılık yapıyor, konut kredileri veriyor, inşaatlar yapıyor, tarım ilaçları üretiyor, çimento üretip satıyor, ülke ekonomisine başlangıçta beklenmeyen katkılar sağlıyordu. Artık büyük bir baştı OYAK. Büyük başın derdi de büyük olurdu.

Ancak bu büyük derdin ne olduğunu gün ışığına çıkarmak pek de kolay değildi.

Can KARAKAŞ

"Tasarrufunuza daha yüksek verim istiyor musunuz?"

"Devlet tahvilinin faizi, verimliliği banka faizlerinden çok daha yüksek. Üstelik başka avantajları da var. Devlet tahviliyle yüksek verim istiyorsanız Uluslararası'nda özel bankacınızla hemen görüşün."

Mine Somuncuoğlu
Bağdat Caddesi Birim Yönetmeni

INTERBANK ULUSLARARASI
bir dünya bankasıdır.

ULUSLARARASI BİREYSEL BANKACILIK BİRİMLERİ

KARAKÖY
Bankalar Cad. No:31 33 Karaköy İstanbul
Tel: 149 14 74 - 151 40 21 (10 hat)

MAÇKA
Maçka Cad. No: 27 D:2 Maçka İstanbul
Tel: 131 15 25 - 131 15 20 21

BAĞDAT CADDESİ
Bağdat Cad. No: 289 Caddebostan İstanbul
Tel: 369 11 48 25 - 369 10 61 - 369 12 99

ANKARA
İzmir Cad. No: 26 28 Yenişehir Ankara
Tel: 118 11 56 57 - 113 88 99

İZMİR
Cumhuriyet Bulvarı No: 109 İzmir
Tel: 25 85 64 69

Proktologie (Hemoroid, Fistül)
VARİSLERİN
İNFRAROT, İĞNE
İLE TEDAVİSİ
OPR. DR.
HAYATİ F. KOCAL
Rumeli Cad. Ogan Apt. No: 16 Kat: 2
NİŞANTAŞI TEL: 141 35 89

red
TÜRKÜLERİ
Arif Kemal
Bütün Plak ve kasetçilerde
GÜLER
İ.M.Ç. Blok No: 6/12
Unkapanı-İst: 527 55 93

OSM: ORTAKÖY
SANAT MERKEZİ
TÜRK SİNEMASI'NDAN
7 YÖNETMEN
ATIF YILMAZ
8. Haziran-Mine
9. Haziran-Bir Yudum Sevgi
10. Haziran-Dağınık Yatak
12. Haziran-Dul Bir Kadın
13. Haziran-Adı Vasfiye
14. Haziran-Asiye Nasıl Kurtulur
Seanslar:12.15-14.30-16.45-19.00-21.15
Tel: 161 79 43

Pera Orient Kitabevi
(Eskinin de eskisini sunar)
• Türkçe Osmanlıca, İngilizce, Fransızca, Almanca, Sırpça, Karamanlıca, Latince eski yayınlar, kaynak kitaplar.
• Gravür, resim, kartpostal, berat, para, yazma, tahvil
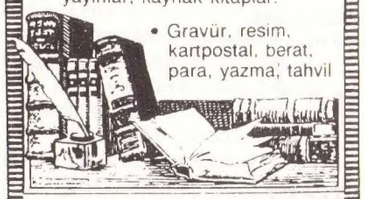
Adres: Meşrutiyet Cad. Aslıhan Pasajı
No: 49 Galatasaray—Beyoğlu

SÖYLEŞİ / DOÇ. DR. BÜLENT TANÖR

"Anayasa kevgire döndü"

"Geçici 4. madde", "175. madde" derken, siyasi yasakların referanduma sunulması ile ilgili karar TBMM'den çıktı ama, ne tartışmaların ardı arkası kesildi, ne de bir uzlaşma sağlanmış oldu. "Siyasi yasaklar doğrudan Meclis kararıyla kalkmalı, referandum ile değil" diyenler bir çırpıda 90 imza topluyorlar ve kararın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvuruyorlardı. Bu görüş yalnızca Meclis içinden değil, dışından da epeyce taraftar buluyor, "hiçbir demokraside halkın bir kesimini seçilme hakkından yoksun bırakalım mı, bırakmayalım mı diye oylama yapılmaz" diyenler çoğalıyordu. Hukukçular arasında da bu görüşü savunanlardan Doç. Dr. Bülent Tanör yasakların bir "ayıp" olduğunu vurguluyor ve bu ayıbın temizlenmesi için referandumun iptal edilmesi gerektiğini söylüyordu.

Tanör, bu konudaki görüşlerini Nokta *muhabiri Hümeyra Özalp'e anlattı:*

Nokta: DYP'nin başlattığı, SHP, DSP ve bağımsız milletvekillerinin de katıldığı iptal başvurusunu nasıl değerlendiriyorsunuz, Anayasa Mahkemesi'nin bu konudaki yetkileri nelerdir?

Tanör: Referandumun iptali için yapılan başvuruyu çok ciddi ve çok haklı buluyorum. Anayasa Mahkemesi'nin referandumu iptal etme yetkisi vardır. Kararı ne doğrultuda olur bilemem ama biraz siyasi mülahazaların etkisinde kalacağından endişe duyuyorum. Sırf hukuk kavramları ile meseleye girdiği taktirde referandumu iptal etmesi gerekir. Burada şimdi büyük bir ikiyüzlülük, samimiyetsizlik var. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir demokraside halkın bir kesimini bu hakkından mahrum edelim mi, etmeyelim mi diye oylama yapılmaz. Özgürlükler kişiseldir, doğaldır. Mevcut yasalar çerçevesinde mahkeme kararı olmadan buna ne Meclis ne de seçmenler müdahale edemezler. Bu, Türkiye'nin başına kötü işler açar, hakları gasp etmek için bahane oluşturabilir. Bu sakat mantık bir kere işleme girerse, akıl almaz hukuk cinayetleri işlenir. Yarın bir başka aklı evvel gider, "grev hakkını kaldıralım, sosyal haklar ekonomiye külfettir, kalkınamıyoruz, bunları budayalım" diye halk oylaması ister. Garip bir rastlantı, eski Yunan'da da halkın oyu ile belirli kişiler 10 yıl siyasetten mahrum bırakılabiliyorlardı, yani 3 bin yıl önce.

Nokta: Anayasa Mahkemesi başvuruyu haklı bulursa, karar yeniden Meclis'e döner mi?

Tanör: Mahkeme doğrudan yasakları kaldırma kararı almaz, ancak isteği haklı bulabilir. Bu halde de, Meclis o maddeyi değiştirdiği için yasaklar doğrudan kalkmış olur, yeniden Meclis'te tartışılmaz.

Nokta: Anayasa Mahkemesi gerek kendi yetki alanı, gerekse Anayasa hükümleri konusunda genişletici yorum yapabilir mi?

Tanör: Bu konuda bir kere ağzı yandı. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'yı değiştiren kanunları biçim ve esas açısından kontrol etme yetkisini denetleme hakkını kendinde gördü. Öz açısından denetledi. Ancak yeni Anayasa buna tedbir aldı. "Anayasa Mahkemesi değişiklikleri sadece şekil açısından denetler" maddesi kondu. Bu geçmişi hatırlatan bir uyarı idi. Onun için yetki genişletmek kolay değil.

Nokta: Anayasa Mahkemesi'nin isteği geri çevirmesi bir tür "referandum alışkanlığı" doğurur mu?

Tanör: Bu adamlar bir referandum çığırı açıyorlar. Türkiye'de referandum şuradan doğdu. İki askeri rejimin temsil edildiği Kurucu Meclis ile Danışma Meclisleri tam olarak halkın temsilcileri değillerdi. Onlar da yaptıkları işin sakatlığının farkına varıp, halka tescil ettirme yoluna gittiler. Şimdi siyasi yasaklar da 12 Eylül siyasetinin en büyük ayıbıdır. Halka zorla kabul ettirilmiştir. Bu ayıbın temizlenmesi için tek yol vardır. Meclis'in halk oyuna gitmeden, yasakları kaldırabilmesi. Ne yazık ki iktidarın politik manevraları, bazı muhalefet parti üyelerinin de buna çanak tutması tartışmayı bu noktaya getirdi.

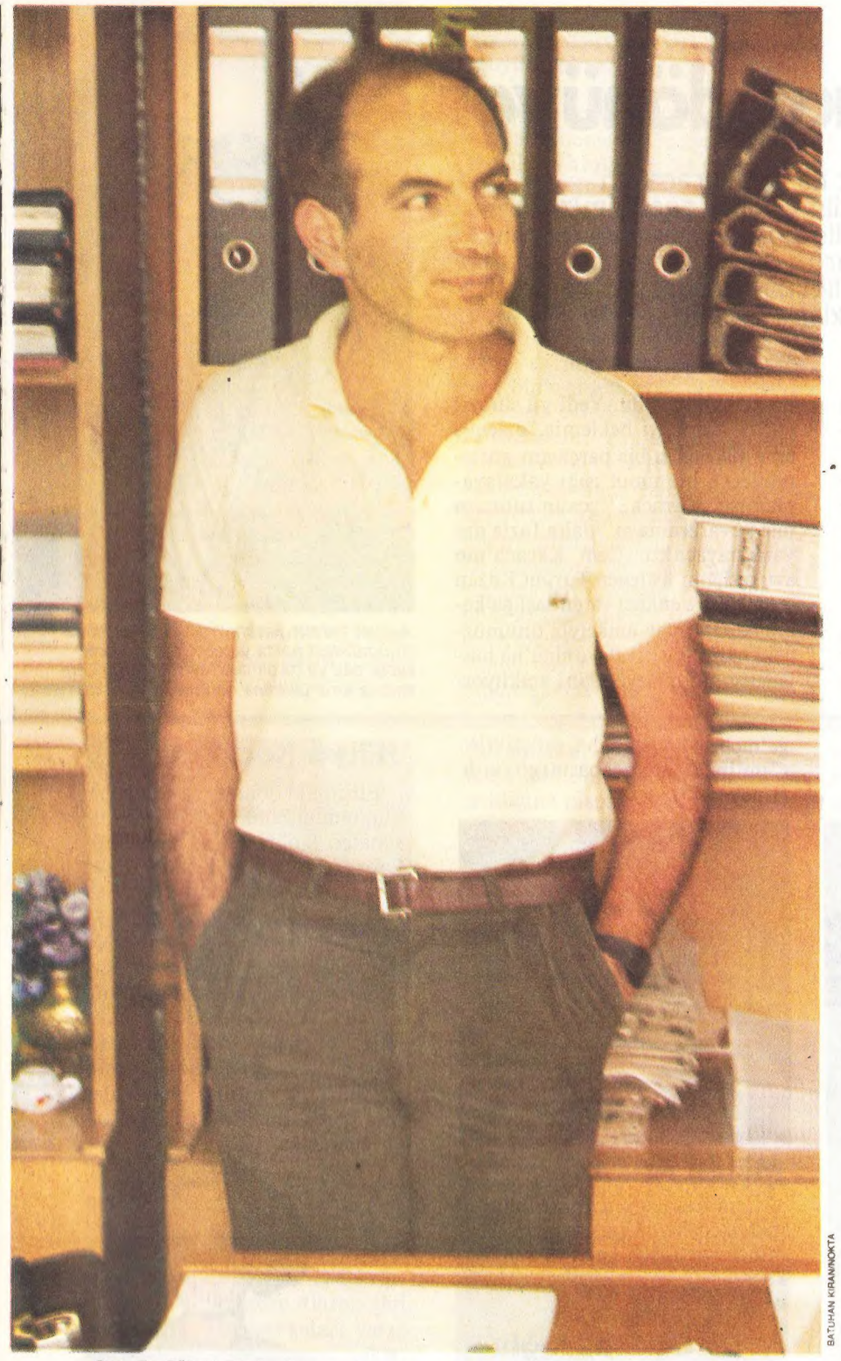
Doç. Dr. Bülent Tanör, Anayasa'nın rötuşlarla düzelemeyeceği görüşünde

Nokta: Tüm bu tartışmalar Anayasa'nın "delindiği" görüşünü mü getiriyor? Anayasa değişiklikleri çözüm mü?

Tanör: Bence Anayasa delinmek değil, kevgire döndü. Bu değişiklik hiçbir şey değil. 84. madde ile milletvekili transferini engelleyebildiler mi? Her geçen gün, bu Anayasa'nın Türkiye şartlarına ne kadar ters düştüğü daha iyi görülecek. Ben Anayasa değişikliğine inanmıyorum. Ancak yeni bir anayasa Türkiye'nin hukuki sorunlarına çözüm getirebilir. Rötuşlarla bunlar düzelmez. Şimdiki Anayasa daha ilk başta "Kutsal Türk Devleti" diye başlıyor. Bu mantıkla iş başından bitmiştir. Kutsal olan insandır, insan hakları, özgürlükleridir. Hiçbir demokrasi ülkesi bilmiyorum ki, anayasasında devlete kutsal desin. Müstakbel meclis, Türkiye'de yeni bir anayasa da yapabilir. Yepyeni bir anayasa için referandum ya da kurucu meclise gerek yoktur, normali de budur.

Nokta: Anayasa Mahkemesi'nin isteği haklı bulması ya da referandum ile siyasi yasakların kalkması ne yönde bir adım oluşturacaktır?

Tanör: Bence halkın şunu ayırması lazım. İnsan Türkeş'e, Demirel'e, Ecevit'e ya da Erbakan'a karşı olabilir. Ama en fazla, oyunu vermez. Ama bir kişi bile olsa, mahkeme kararı olmadan, bir askeri rejimin tasarrufu olarak, bu hakkından yoksun tutulması hepimiz için ayıptır. Bence başvuru reddedilirse yasakların kalkması için oy verilmelidir. Sonra istenilmeyen kişilere oy verilmez; olur, biter. Meselenin bir de başka cephesi var. Bu yasaklar şu anda belki 500 kişiyi ilgilendiriyor. Oysa halkı doğrudan ilgilendiren yasaklardan kimse söz etmiyor. İşçiler, öğrenciler, dinsel azınlıklar, dernekler, sendikalar, tüm vatandaşlarla ilgili yığınla yasak var Anayasada. Bunlar unutuldu, eski siyasetçilerin yasağı gündemin baş maddesi oldu. Dilerim ki, bu yasaklar kalkarsa, diğerleri için de yol açılmış olsun. Eski siyasetçilerin yasaklarını azımsamıyorum ancak, akıl almaz yasaklar getiren bir Anayasadır bu. Korkarım bu yasaklar kalkınca, özellikle DYP'nin demokrasi havariliği bitecek ve bir daha da yasaklar konusu ağıza alınmayacak.

Nokta: Anayasa Mahkemesi bu başvuruya hangi süre içinde cevap vermelidir?

Tanör: Kesin süre için bir şey söyleyemem. Ancak çabuk cevap vermesi gerektiği ortadadır. Çünkü referandum kararını onaylayacaksa, bunun hazırlıkları oldukça zaman alacaktır. Ama bir hukukçu olarak bunun çok ciddi bir müracaat olduğunu düşünüyorum ve bu müracaattaki gerekçelere karşı bir şey bulamıyorum. Referandumun yapılmaması gerektiği görüşündeyim ●

Cem Karaca dönüyor

Sanatçının avukatı Turgut Kazan, Karaca'nın vatandaşlığa kabul edilebilmesi için geçtiğimiz günlerde Adnan Kahveci ile görüştüğünü ve olumlu izlenimler edindiğini bildirdi. Önümüzdeki haftaysa aynı amaçla İçişleri Bakanlığı'na başvuracak. Karaca ise sonuçları beklemeden yaklaşık 20 gün içinde Türkiye'ye dönüyor

Avukat Turgut Kazan: "İçişleri Bakanlığına önümüzdeki hafta vereceğimiz dilekçe kabul olur ya da olmaz,o ayrı bir sorun.Cem Karaca artık ülkesine dönmekte kararlı"

"Türkiye'ye dönmem zaman ile bağımlı. Çılgın gibi özlediğim memleketimi gelip görmek istiyorum. 7 yılıma baktığımda faturasını ağır ödediğim bir deney kazandığıma inanıyorum. Bu deneyden memnunum. Kendimi yuvarlanan bir taşa benzetiyorum. Yuvarlanan ve yosun tutmayan."

Cem Karaca 1986 Nisan ayında **Nokta**'nın "12 Eylül Mültecileri" kapak sayfalarında gurbetçiliğini böyle anlatıyordu. Yedi yıl sürekli yurda dönmeyi beklemiş, özlemiş ama ülkesinin bir parçasını gösterebilecek bir umut ışığı yakalayamamıştı. Karaca, "yosun tutmasa bile yuvarlanmaya" daha fazla dayanamayacaktı. Cem Karaca'nın avukatlığını üstlenen Turgut Kazan sanatçının yeniden vatandaşlığa kabul edilebilmek amacıyla önümüzdeki hafta İçişleri Bakanlığı'na başvurusunu yineleyeceğini açıklıyordu. Ve ne pahasına olursa olsun, Karaca başvuru sonucunu beklemeden 20-25 gün sonra yurda dönecekti.

Gurbetteki sanatçı. Karaca vatansızlık öyküsünün bir-iki fotoğraftan kaynaklanacağını nereden bilebilirdi? 1979 yılında Münih 1 Mayıs kutlamaları sırasında Almanya'da çekilen fotoğraflar 1981 yılının Şubat ayında, basında yer alacak, kısa bir süre sonra da Karaca "Yurda dön" çağrısıyla karşılaşacaktı. Aynı olay nedeniyle 1982'de hakkında bir soruşturma açıldı. 1983 yılı başında da Karaca artık vatandaşlık hakkını yitirmişti.

Vatan kapılarının yüzüne kapalı olduğu süre içinde İstanbul ve Fethiye Ceza Mahkemeleri, Almanya'daki 1 Mayıs mitingine katılma ve bir konserinde isyan teşvikçiliği yapma suçlarından Karaca hakkında iki tutuklama kararı veriyorlardı. 1985 yılında ise 1 Mayıs şarkısıyla ilgili olarak açılan üçüncü davada beraat ettiğini sevinerek öğreniyordu. Yurt kapıları aralanıyor muydu yoksa?

Hayır, Cem Karaca o yıllarda da yurda dönemedi. Gurbette tiyatro müzikleri hazırladı, bir müzik topluluğu kurdu, topluluğunun ve annesi Toto Karaca'nın da rol aldığı bir oyun yazdı. Geçen yıl Almanya'da Karaca ile karşılaşan Hıncal Uluç'sa sanatçının Köln yaşamına şöyle tanık olacaktı: "Köln'de iki grup Türk yaşar. Biri gurbetçiler, diğeri ayrılıkçılar. Doğrusu geçen yıl Köln'e giderken Karaca'yı ayrılıkçıların lideri olarak bulacağımı sanıyordum. Yanıldığımı, sürekli gurbetçilerle birlikte olduğunu görünce anladım. Cem Karaca bir konserinin kapısında ayrılıkçıların bildiri dağıttıklarına tanık olmuş. Organizatöre ve salon müdürüne kapıdakileri uzaklaştırmadıkları ve polis çağırmadıkları sürece konseri vermeyeceğini söylemiş. İstediği olmuş. Ayrılıkçılarsa tehdit mektupları göndermeye başlamışlar."

Karaca geçen yıl Başbakan Özal ve Kültür Bakanı Yılmaz ile Almanya'da görüşmüştü. Karaca'nın burada aldığı olumlu izlenimler, avukatı Turgut Kazan'ın geçen hafta salı günü Başbakanlık Baş Danışmanı Adnan Kahveci ile yaptığı görüşmede pekişti. **Nokta**'nın istihbaratına göre Kahveci yargı organının vereceği kararları etkilemelerinin hiçbir şekilde söz konusu olamayacağını belirtiyor ancak vatandaşlığa yeniden alınma konusu da dahil olmak üzere konunun olumlu şekilde çözülmesinden Başbakan'ın çok memnun kalacağını ifade ediyordu.

Öyle yahut böyle, Cem Karaca artık kararını vermişti. Avukat Kazan, İçişleri Bakanlığı'na yapacağı "vatandaşlığa alınma" başvurusundan sonra, Karaca'nın sonucu beklemeksizin hemen Türkiye'ye döneceğini, bu arada İstanbul ve Fethiye'deki tutuklama kararlarının kaldırılması için de istemde bulunacaklarını söylüyordu●

Ne dediler?

Barış Manço

Geçenlerde bir dostum bana referandum ve yasakların kalkması konusunda ne düşündüğümü sormuştu. Yasaklardan kasıt birtakım politikacıların meslekleri-nin başına dönmesiyse beni pek ilgilendirmiyor demiştim. Ama, yirmi yılda bir yetişen bir Cem Karaca, ekmeğinin başına dönecekse ona evet oyu kullanırım. Yasaksız Türkiye her vatansever Türk insanının gönlündedir. Ama sadece politikacıların yasaklarının kalkmasıyla yasaksız Türkiye imajı gerçekleşmez. Cem mutlaka gelmeli. Devlet baba müşfiktir. Cem'in 20 yıllık çabasını gözardı etmeyecektir...

Müjde Ar

Cem Karaca'nın dönüşünü yürekten coşkuyla karşılıyorum. Kanımca yurttaşlık hakkını yeniden kazanacak ve böylece bir haksızlık da giderilmiş olacak.

Atilla Özdemiroğlu

Arkadaşlarımızın bir an önce geri dönmelerini arzu ediyorum. Hepsini çok özledim. Ülkemizde var olan kanunlardan hepimiz sorumluyuz. Kendilerine isnat edilen suçların ne olduğunu bilmiyorum, suç işledikleri kanısında değilim, bir an önce dönmelerini isterim tabii.

Hülya Koçyiğit

Elbette ki dönmesine çok memnun oldum,çünkü çok değerli bir sanatçı. Doğru bir karar vermiş. Onun dönüşü yurt dışındaki diğer aynı durumdaki sanatçılar için de bir açılış, vesile olacak. Oralarda üretici olamadılar, eski kariyerlerini bulacaklar burada. Çeşitli akımların etkisinde kalarak yurt dışında Türkiye'deki yönetimi tenkit veya alay etmiş olabilirler ama içinde bulundukları atmosferin onlarda yarattığı bir etkiden olsa gerek bu. Bir suçları varsa yargılanırlar.

Kadir İnanır

Cem Karaca ve Türkiye dışında olan, yurttaşlıktan çıkarılmış bulunan diğer sanatçılar ve yurttaşlarımızın hepsinin yurda dönmeleri gerektiğine inanıyorum. Onlar bizim insanlarımız, her türlü sorumluluğu göze alarak geri dönmeliler. Bir kavgaları varsa kavgalarını burada vererek haklarını aramalılar.

Sadık Gürbüz

Bu arkadaşlar yurttaşlıktan atılmış olsalar bile zaten bizim gönlümüzdeler. Bizce zaten bizim yurttaşımız onlar. Onlara sevgimiz sonsuz. Cem Karaca da bizim canımız, ciğerimiz. Kendisine hukuken bir af çıkarmak niyetindelerse dönmesi çok olumlu ama geldiğine pişman ederlerse, o ve diğerleri de bizim çektiğimiz acıları çekerler. Yani ülke sınırları içinde hapis olmanın acısını çekerler. Benim özünden karşı çıktığım şey, fikir suçu için insanları yurttaşlıktan atmak ki bu, aklın, mantığın aldığı bir kural değildir. Ben ANAP iktidarının bu konudaki girişimini güvenilir görmediğim için onların gelmesini biraz da endişeyle karşılıyorum.

Rüçhan Çamay

Vatandaşlıktan çıkarılmış bulunan kızım Melike Demirağ Yurdatapan'ın bir anne olarak vatandaşlığını kazanmış ve tüm haklarını elde etmiş olarak Türkiye'ye dönmesini istiyorum. Cem Karaca konusunda ise bir şey söylemek istemiyorum.

Hale Soygazi

Geri dönüş kararı kendi bileceği bir şey. Ben uzaktan olumlu veya olumsuz bir şey söyleyemem. Eğer vatandaşlıktan çıkarılanlar geriye dönebileceklerini öngören bir kanun var da Cem Karaca da bundan yararlanıyorsa, bu hükümetin bir lütfu da değil. Yasal bir hakkını kullanıyor demek ki... Aslında o ve benzeri kişilerin vatandaşlıktan baştan itibaren çıkarılmamaları gerekirdi.

Güneydoğu Anadolu Projesi bütün bir bölgenin kaderini değiştirebilecek mi?

SÖYLEŞİ / LENNART DAFGARD

GAP yoksul halkı ilgilendirmez

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun konuğu olarak Güneydoğu Anadolu Porejesi'nin tanıtılması amacıyla yirmi dokuz büyükelçinin katıldığı Güneydoğu gezisinin üçüncü gününde, geziye katılan büyükelçilerden İsveç Büyükelçisi Lennart Dafgard'la Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu arasında ilginç bir tartışma oldu. Büyükelçi Dafgard, Atatürk Barajı'nda verilen brifing sırasında ayağa kalkarak, projenin teknik olarak üstün olduğunu ancak sosyal konularda birtakım endişeleri bulunduğunu belirtti. Büyükelçinin endişelerini yanıtlayan Halefoğlu ise, GAP projesinin Türk halkının vergileriyle yapıldığını, dolayısıyla Türk milletine mal edilmesi gereken bir proje olduğunu vurguladı. Dile getirdiği endişelerle, GAP konusunda ilginç bir tartışma başlatan Büyükelçi Dafgard, geziyi izleyen* Nokta *muhabiri Ali Rıza Kuranel'in sorularını yanıtladı:

Nokta: Brifingde yaptığınız konuşmada birtakım endişelerinizi dile getirdiniz. Türkiye'nin GAP projesini uzun süreli uygulayamayacağını mı düşünüyorsunuz? Bu bölge gerçekten geri kalmış bir bölge ve projenin amacı yöreyi ve yoksul halkı kalkındırmak. Bugüne kadarki gözlemleriniz sonucunda, bu amaca ulaşılabileceğini düşünüyor musunuz?

Dafgard: Şu ana kadar bize yalnızca teknik bilgi verildi. Bizim bu konuda İsveç olarak gerçekten büyük deneyimlerimiz var. İsveç'te de, Anadolu'nun bu yoksul bölgeleri gibi bölgeler vardır. Bu bölgelerde sürdürdüğümüz çalışmaların ışığında kırsal bölgenin ve halkın kalkındırılması üzerinde bazı ciddi sorunlarla karşılaştığımızı söyleyebilirim. Bu deneyimlerimize dayanarak, hedeflerin gerçekleştirilmesi güç hedefler olduğunun bilincindeyiz. GAP projesi konusunda, teknik olarak planlara ve yapılanlara bakıldığında her şeyin harika olduğu görülüyor, fakat yöre halkının bu teknik harikalardan nasıl yararlanacağı şüpheli... Sözgelimi perşembe günü Diyarbakır çevresine yaptığımız gezide yöre halkının umduğumuzdan da fakir olduğunu gördük. Fakir insanlara ulaşmanın sosyal ve ekonomik açıdan çok zor olduğunu düşünürsek, böyle bir projenin kısa vadede sonuç vermesini beklemek hayal olur. Dünya genelindeki örneklere bakıldığı zaman, bu insanların kalkınmasını bu tür harika projelerle gerçekleştirebilmek hemen hemen bir ütopyadır. Çünkü yöre halkı ile buradaki teknik harikalar arasında bağlantı kurabilmek, buradaki sonuçlar veya projeler kapsamında değildir. Bu, hükümetlerin görevidir.

Nokta: Ancak biliyorsunuz, bu proje tarım ve toprak reformunu, büyük bir sulama projesini de içeriyor...

Dafgard: Ben bu projenin yoksul halkı ilgilendireceğini zannetmiyorum. Yalnızca iş sahalarının açılması ve bu insanlara iş bulunması yeterli değildir. Tekrar burada yatırıma dönüşebilmesi için yörenin altyapısının gelişmiş olması gerekir. Çünkü sonuçta beklenen, burada sanayi tesislerinin kurulması ve yörenin kalkınmasıdır. Ayrıca sanayi yatırımlarının yöreye gelebilmesi için siz, sanayicileri zorlayamazsınız. Bu, bir yerde projenin bölgeye adaptasyonu sorununu da beraberinde getirir. Ayrıca özellikle bu alanlar için düşünüldüğünde, sulanacak alanların toprak fiyatlarının yükseldiğini şu andan tahmin etmek hiç de güç değildir diye düşünüyorum. Sanıyorum ki bugünden yerel iktidar odakları tarafından sulu tarıma açılacak olan araziler paylaşılmıştır. Ve bu doğrudan doğruya yöredeki arazi fiyatlarını çok yükseltmiştir. O takdirde hükümet yoksul insanlara krediler vermeli ve bu arazilerde yatırım yapma imkânı tanımalıdır. Önemli olan buradaki alanların toprak ağaları tarafından paylaşılması mı, yoksa yoksul insanlara toprak dağıtımı ve yatırım için kredi sağlanması mı?

Halefoğlu: Bölgenin kaderi değişecek

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu, Güneydoğu Anadolu Projesi konusunda İsveç Büyükelçisi Lennart Dafgard'la aralarında geçen tartışmayı ve kendi değerlendirmesini* Nokta'*ya anlattı:

Sayın Büyükelçinin sorduğu sorular, teknik soruların dışındaydı. Bu nedenle cevaplamak istedim. Bu çalışmalar Türk memleketinin yararına yapılan çalışmalardır. Bugüne kadar ihmal edilen, hizmet götürülememiş olan bölgelere, hükümetimiz hizmet götürme çabasındadır ve bunu bir an önce gerçekleştirmek kararındadır. Sayın Büyükelçi kaygılarını dile getirdiler. "Bu tip projeleri dünya üzerinde gerçekleştirme başarısını gösteren ülkelerin sayısı çok azdır, ülkedeki sosyolojik yapı ile, yapılan bu tür teknik yatırımların birbirlerine entegre olabilmeleri çok fazla zaman alabilir" dediler. GAP büyük bir projedir. Burası verimli bir hale getirilecektir. Biz Türkiye'de bölgeler arası farklılıkları gidermek istiyoruz. GAP Türk hükümetinin bu alandaki en somut çalışmalarından biridir. Bu gezinin amacı, buraya gelmiş olan büyükelçilere, bu projenin nasıl kuvveden fiile çıkmakta olduğunu göstermektir. Keban'ı gezdik, gördük, Karakaya'yı gezdik, şimdi Atatürk Barajı'nı geziyoruz. Bunlar çok daha önemli projelerin basamaklarını teşkil ediyor. Bu proje tümüyle gerçekleştiğinde bölgenin kaderi tamamen değişecektir.

İsveç Büyükelçisi Dafgard GAP konusunda lafını esirgemeden konuştu

Nokta: Yani yörenin, özellikle sosyal ve ekonomik açıdan, yoksul halk yararına kalkınması yolunda endişeleriniz var. Sizce bu açıdan koyulan hedefler yeterli değil mi, Türk hükümeti bu anlamda geç mi kalmış oluyor?

Dafgard: Ben hatırlıyorum, Türk hükümetinin 1960'larda bir toprak reformu tasarısı vardı. Görüyorum ki Türk hükümeti bölgedeki sosyal ve ekonomik kalkınmayı gerçekleştirebilmek için insanları zorlamaktadır. Bu proje aslında bu zorlamanın bir nedenidir. Yöredeki altyapının gelişmesi ile toprak veriminin iki-üç katına çıkması arasında bence büyük fark vardır. Dolayısıyla sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: Sosyal kalkınma ile toprak veriminin artması arasındaki farkın kapatılması, yine hükümetin vereceği krediler ve ikâme politikalarıyla gündeme gelebilir. Bence önemli olan, ilk olarak yörenin sosyal ve ekonomik yapısının kalkınmasıdır, toprak veriminin artması değil... Halbuki hükümetin amaçlarının tam tersine olduğu, buradaki teknolojik harikalardan anlaşılıyor. Dolayısıyla hükümetin bu projelerden yola çıkarak sosyal yapının kalkındırılacağı şeklinde bir iddiası olduğu artık iyice anlaşılmıştır. Zaten dünya genelinde bakıldığında, bu tür projelerin az başarılı olduğu görülebilir. Hatta söyleyebilirim ki, çok çok az bir başarı sağlanabilir.

TAŞAR BİRADERLER

Kan bağı mı, can bağı mı?

Mustafa Taşar, kardeşi Faruk Taşar'la kan bağı dışında hiçbir ilişkisinin olmadığını söylerken Nokta bu iddianın çok su götürür olduğunu gösteren bir belgeyi ortaya çıkardı.

"TC Hudutları dahilindeki Bakanlıklar ve Bakanlıklara bağlı Daire Başkanlıkları, DPT teşkilat ve teşvik uygulama başkanlığındaki her türlü işlemlerimi takip etmeye, gerekli belgeleri talep edip, şahsım ve şirketim adına imzalamaya, bu hususta dolayı gerekli tahsilatı yapmaya, gerek adıma, gerekse şirketim adına taahhütte bulunmaya, yetkili olmak üzere..."

Gaziantep 3. Noterinin onayıyla 18 Nisan 1985'te düzenlenen bu vekâletnamenin altındaki imza Mehmet Asım Hamamcıoğlu'na aitti. Hamamcıoğlu, sözü geçen "işlerinin" takibi için Edip Özbay'ı vekil tayin ediyordu. Bu haliyle vekâletnamenin, kendisini her gün binlerce noterde düzenlenen sayısız vekâletnameden ayıran bir yanı yoktu. Ama yine de bu belge, kendisini benzerlerinden ayıran oldukça ilginç bir özelliğe sahipti. Vekâleti veren Mehmet Asım Hamamcıoğlu, ANAP Genel Sekreterliği'nden geçtiğimiz günlerde istifa eden Mustafa Taşar'ın kardeşi Faruk Taşar'ın iş ortağıydı. Edip Özbay ise, ANAP kurulduğu tarihten 1984 yılı sonlarına kadar, yaklaşık iki yıl ANAP Genel Merkezinde Mustafa Taşar'ın özel sekreteri olarak görev yapmış, o tarihte genel merkez idarecilerinin ifadesiyle "ücreti az olduğu" gerekçesiyle istifa edip, bağımsız bir müşavirlik bürosu kurmuştu.

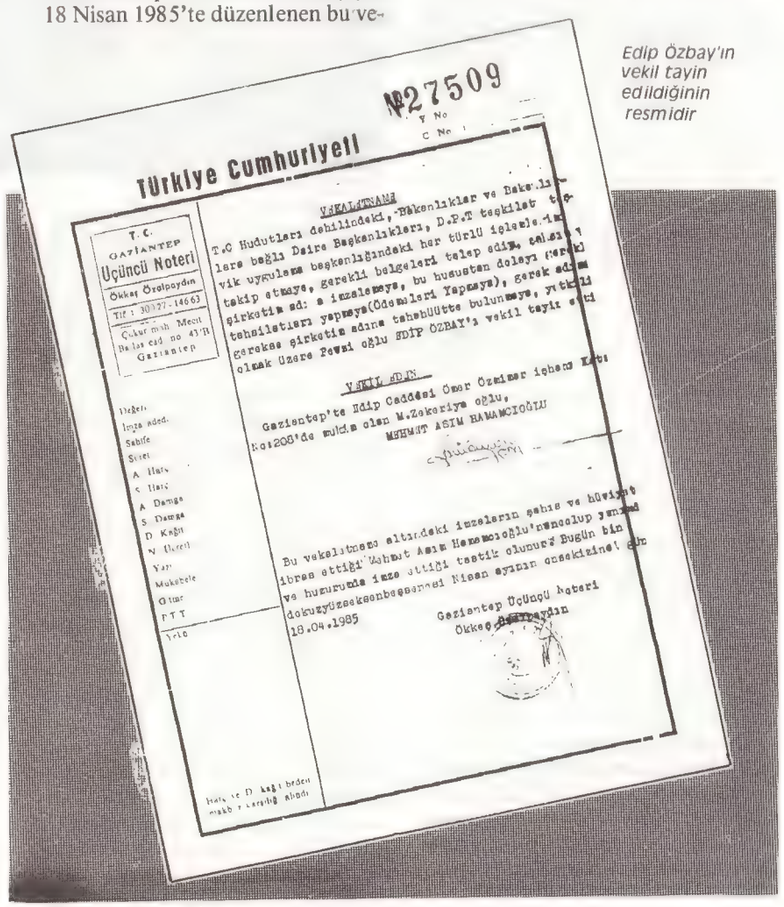

Edip Özbay'ın vekil tayin edildiğinin resmidir

Yürü ya kulum... Gerçi Özbay'ın Mustafa Taşar'ın yanından ayrıldığı tarihte, Tanrı, kardeş Faruk Taşar ve Mehmet Asım Hamamcıoğlu'na henüz "yürü ya kulum" dememişti. Ama iki gencin kafasında güzel ve refah bir geleceğin planları yapılmaya başlanmıştı bile. Bu planlar, 1985'e gelindiğinde şirket şeklinde biçimlenecek, 1986 yılında Taşar-Hamamcıoğlu ortaklığının ürünü olan şirketler sayı olarak çoğalırken, iki ortak beklenmedik bir biçimde "köşeyi dönüverecekti". Gaziantep'deki bu şirketlerin Ankara'daki iş takipçisi ise Edip Özbay'dı. Çok kısa süre içindeki bu yükselme öneceleri fazla dikkat çekmemiş, ancak çoğu büyük bankalardan kullanılan krediler ödeme süreleri dolup da ödenmeyince, işin kokusu yavaş yavaş çıkmaya başlamıştı. O dönemde SHP milletvekili olan Ali İhsan Elgin, TBMM Başkanlığı'na verdiği bir önergeyle, küçük Taşar'ın mal varlığının ve kısa süredeki akıl almaz yükselişinin hesabını soruyor, "siyasilerin yakın çevrelerinden sorumlu oldukları"nı vurguluyordu. Artık top Mustafa Taşar'daydı...

Mehmet Asım Hamamcıoğlu birader Taşar'ın iş ortağıydı

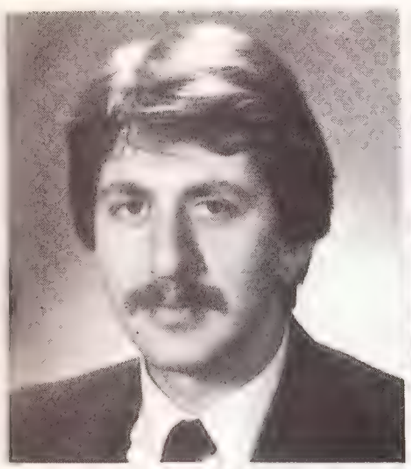

Faruk Taşar: Mustafa Taşar'ın kardeşinin kırdığı cevizlerden haberi var mıydı?..

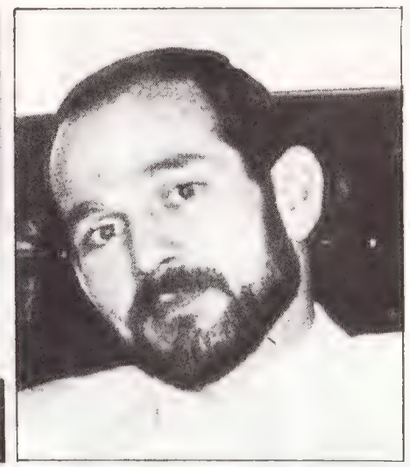

Başkent Müşavirlik bürosu sahibi ve Taşar'ın iş takipçisi Edip Özbay

ANAP Genel Sekreteri, gelişmelerin bu noktaya gelmiş olması nedeniyle hayli üzgün görünüyordu. Gazete manşetleri Mustafa Taşar'ın kardeşinin işleriyle ilgisi olmadığı yolundaki beyanlarla doluyor, Taşar, birbiri ardına yaptığı basın açıklamalarında, "kardeşiyle birkaç yıldan bu yana ailevi nedenlerle görüşmediğini, eğer bir yolsuzluk yapmışsa, bunun cezasını çekmesini herkesten çok onun istediğini, gerekirse bunun hesabını kendisinin soracağını" söylüyordu. Faruk Taşar ise sırra kadem basmıştı.

Perşembenin gelişi... Bu iddialar, küçük Taşar'ın aniden ortadan kaybolması için elbet bir neden sayılamazdı ama küçük Taşar, daha sonra başına gelecekleri çoktan sezmiş ve ortadan yok olmuştu. İzleyen günlerde Hamamcıoğlu'yla kurduğu ortaklığın ürünü olan usulsüzlükler, yolsuzluklar birbiri ardına belgeleriyle ortaya dökülecek, karşılıksız çek ve senetlerin mağdurları Mustafa Taşar'ın kapısını aşındırmaya başlayacaktı. Gelinen noktada olaya Emniyet güçleri de el koyuyor, Taşar ve ortağı için gıyabi tutuklama kararı çıkıyordu. ANAP Genel Sekreteri'nin kardeşiyle ilgili bu gelişmeler karşısındaki açıklamaları ise hep aynıydı: "Kendisiyle kan bağım dışında en ufak bir ilişkim yoktur."

Gerçekten de aradan geçen 1,5 yılı aşkın sürede Mustafa Taşar'ın kardeşinin işleriyle ilgisini kanıtlayan en ufak bir belge ele geçmemişti. Gerçi Mehmet Asım Hamamcıoğlu'nun geçtiğimiz günlerde yakalanması ve İstanbul'da sorgusunun devam ettiği sırada Mustafa Taşar'ın da İstanbul'da bulunması arasında bazı bağlantılar kuruluyor, bazı köşe yazarları bu ilginç rastlantıya dikkat çekiyorlardı, o kadar... Ötesi yoktu. İşte tam bu aşamada, **Nokta** bir vekâletnameyi ortaya çıkarıyordu. Aslında vekâletnamenin doğrudan ortaya koyduğu ilişki Mustafa Taşar'ın eski özel sekreteriyle, Faruk Taşar'ın ortağı Hamamcıoğlu arasındaki organik ilişkiydi. Dolayısıyla Mustafa Taşar, bu noktada da pekâlâ, "Edip Özbay, benim sekreterliğimi üç yıl önce bırakmıştır, onunla hiçbir ilişkim yoktur" diyebilirdi. Ancak **Nokta**'nın Özbay'la yaptığı bir telefon görüşmesi, Mustafa Taşar'la kardeşinin işlerini takip eden Özbay arasındaki ilişkinin halen, hem de oldukça yakın bir biçimde sürdüğünü açıkça ortaya koyuyordu.

Sabık Genel Sekreter Mustafa Taşar

"351 38 02 mi?" **Nokta** muhabiri, Edip Özbay'ı sahibi olduğu Başkent Müşavirlik bürosundan aradı. Özbay'la **Nokta** muhabiri arasında banda kayıtlı olarak geçen konuşma şöyle:

Nokta: Edip Özbay'la görüşebilir miyim?

Sekreter: Kim arıyordu?

Nokta: ANAP Genel Merkezi'nden arıyorum.

Sekreter: Bir saniye...

Edip Özbay: Efendim...

Nokta: Edip Bey, ben ANAP Genel Merkezi'nden arıyorum. Mustafa Taşar'ın sekreteriyim. Bana size iletilmek üzere bir şey söyledi. Bir hazırlığınız varmış galiba onunla ilgili, hazır mı diye sordu. Sizden haber bekliyor.

Özbay: Mustafa Bey mi?

Nokta: Evet, Mustafa Bey. Galiba siz arayacakmışsınız kendisini. Sizden haber bekliyor. Bana yaptığı açıklama bu kadar.

Özbay: 351 58 02'de mi?

Nokta: Orada...

Özbay: Sizde başka numara var mı, bu numara hep meşgul çalıyor çünkü.

Nokta: Bende yok. Beni hep kendisi arıyor.

Özbay: 38 02 değil değil mi? 58 02... kontrol edelim.

Nokta: 58 02.. evet..

Özbay: Eveet... İsmailgil geldi mi İstanbul'dan?

Nokta: Hayır gelmedi henüz.

Özbay: Ayhan?

Nokta: Ayhan Bey uğradı gitti.

Özbay: O gitmedi miydi İstanbul'a?

Nokta: Bilemiyorum.

Özbay: Oldu, ben arayayım.

Nokta: Çok teşekkür ederim. İyi akşamlar.

Nokta muhabiri bu konuşmadan sonra derhal verilen telefon numarasını arıyor, karşısına çıkan bayan, Mustafa Taşar'ın İstanbul'a indiğini, akşam 20.30'dan sonra aranırsa evde olacağını söylüyordu. Acaba bu konuşmalardan sonra da Mustafa Taşar kardeşinin işleriyle bir ilişkisi bulunmadığını iddia edecek miydi? Top yine Taşar'daydı. Bu kez Edip Özbay'la ve kardeşinin işleriyle ilişkisi ve telefon konuşmasında adı geçen İsmail ve Ayhan'ın kimlikleri konusunda da acaba ilk günlerdeki açıklamaları kadar rahat açıklamalar yapabilecek miydi?

Ayşe SAZAK

İşveren baskısına karşı ama koca dayağına değil

TÜRKİYE / ÇARŞAFLI SENDİKACI

"İşçinin hakkını, işverene yedirtmem"

Çorum Çimse-İş Sendikası örgütlenme sekreterliğini ve sendikal Osmancık baştemsilciliğini 16 yıldır Emine Arslan adında çarşaflı bir bayan sürdürüyor. Örtünmesinin nedenini muhafazakâr bir çevrede bulunmasına bağlayan Arslan, Osmancık'ta sendikaya üye olan ilk kadın işçi. İşverenlere karşı verdiği mücadele kadar, ilçedeki sosyal etkinlikleriyle de tanınan Arslan, Çay Mahallesi Okul Yaptırma Derneği'nin başkanlığını da yapmış ve bir ilkokul yapılmasına öncülük etmiş. Şu sıralar bir yapı kooperatifinin başkanı olan bayan sendikacı, mahalle halkı tarafından çok seviliyor ve halk, özel-genel tüm sorunlarının çözülmesinde ondan yardım istiyor. 16 yıl önce eşi vefat eden ve evlenme tekliflerinin tümünü geri çeviren Arslan, 3 çocuk annesi, 1940 doğumlu ve 20 yıldır işçi. Arslan, **Nokta** *muhabirinin sorularını yanıtladı.*

Nokta: Sendikacılık yapmaya nasıl karar verdiniz?

Arslan: Haklarımızı vermiyorlardı. Sendikaya girersek almamız daha kolay olur diye düşündük ve üye olduk. Arkadaşlar benim başkan olmamı istediler, bu işi ancak sen yaparsın dediler. Ben de kabul ettim.

Nokta: Sizi aday gösterenler bayan işçiler miydi?

Arslan: Hayır, kadın da vardı erkek de.

Nokta: Bir bayan sendikacı olarak tepki gördünüz mü?

Arslan: İşçilerden, komşularımdan tepki görmedim. Muhafazakâr bir çevre olmasına rağmen beni böylece kabullendiler. Ama patronlar "Bu iş sana mı kaldı, erkek işine burnunu sokma" diye birçok laf ettiler. Baskı yaptılar. Ben de "Ben varım, hakkımızı ben arayacağım" dedim. Sonradan patronlar da alıştılar bana. Ama adım hep anarşist kaldı.

Nokta: Sendika baştemsilcisi olarak burada ne tür işler yapıyorsunuz?

Arslan: İşçiler, hakları verilmediği zaman bana haber veriyorlar. Ya da işçi ile patron arasında bir gerginlik olduğunda patron beni arıyor. Gidiyorum, aralarını bulup geliyorum. İşçinin hakkını işverene yedirtmem... Yakasına yapışır yine alırım. Patron sendikal haklarımızı vermiyor... Ya da geciktirmiş mi? Yine yakasındayım. Ama işçi hatalı olursa onun üstünü de örtmem.

Nokta: Kadın hakları ile ilgili mücadele edenler var. Bir grup kadın geçenlerde "Koca Dayağına Son" diyerek yürüdü. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Arslan: Sopa kadın kısmının arpasıymış. Kocası dövüp sövmezse kadına güç yetmez. Tepesine çıkar.

Nokta: Ama siz, işçiler ezilmesin diye mücadele ediyorsunuz. Dayak kadını ezmez mi?

Arslan: İkisi ayrı şeyler. Kadının namusu erkekten sorulur. Erkek kadının küçük tanrısıdır.

Nokta: Sendika başkanlığı yaptığınız için işinizle ilgili bir sorununuz oldu mu?

Arslan: Beni işten çıkardılar. Üç yıl çalışmadım. Sonra sendika dava açtı, kazandık, döndüm. Bir de sendikaya üye olduk diye hepimizi işten çıkardılar. Altı gün dışarıda kaldık. Valilik devreye girdi yeniden döndük. Ben girdiğimde sendikanın 20 üyesi vardı şimdi 160 üye var. Üye olanları attıkları için, işçiler üye olmaya korkuyor.

Nokta: Çevrede çok seviliyorsunuz. Milletvekilliği, belediye başkanlığı için aday olmayı düşündünüz mü hiç?

Arslan: Bana çok teklif ettiler. Ama kabul etmiyorum. Mücadeleden yoruldum artık. Gençken olsaydı yapardım belki.

Nokta: Sendika başkanlığının yanı sıra derneklerin, kooperatiflerin de başkanlığını yapıyorsunuz. Niçin hep sizi seçiyorlar?

Arslan: Osmancıklı beni çok sever. Haksızlığa karşı mücadelemden tanır. Tuttuğum işi koparırım, onu bilir. Bana güvenirler ●

HER GÜNÜ "ÇOK ÖZEL" YAŞAYIN

Özel Bir Parfümle...

GRANDE AMORE KULLANMAK, bir aşk, bir tutku olacak... Parfümü, deodorantı, kendine özgü gizemli kokusu ile sizi farklı kılan, Grande Amore ile hergün çekici, hergün güzelsiniz...

hunca
KOZMETİK SANAYİİ
BAHÇEKÖY ● SARIYER ● İSTANBUL
TEL: 162 39 41/42 - 162 47 20/21
TELEX: 27 556 CER TR

BİR KONGRE

Esnaf ANAP'lılaştırılamadı

Kurulduğundan beri AP çizgisinde yer alan Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu'nun 12. Genel Kurulu DYP ile ANAP arasında kıran kırana bir mücadele içinde geçti ve sonunda DYP'nin desteklediği 20 yıllık başkan Hüsamettin Tiyanşan yeniden seçildi. Tiyanşan'ın 326 oyuna karşılık, ANAP'ın desteklediği aday Fehmi Genç 244'te kaldı.

Seçimlere geçmeden önce bir konuşma yapan Devlet Bakanı Ahmet Karaevli, "Biz bu işin dışındayız... Kongre sizindir... İstediğinizi seçersiniz" dedi ama, bu konuşma, ANAP'ın kongre öncesinde yaptığı kulisleri bilen delegeler arasında yalnızca gülümsemeye yol açtı.

Bir kongre daha bitmiş, esnaf bütün çabalara rağmen ANAP'lılaştırılamamıştı.

Tiyanşan: Dile kolay. 20 yıl ve aynı çizgide

ADEM ALTANOKTA

BİR PORTRE

Muharrem Şahin

GÜNEŞ

Adı Muharrem Şahin... 27 yaşında... Türkiye'nin, sayıları milyonları bulan "mazlum amele ve rençberleri"nden biri. İşsizlik canına tak edince intiharı düşünmüş ama, sonra da, "Bu, söylemek ve anlatmak istediklerimi yerine getirmezdi, olan bana olurdu, ama bu halimle gazetelere çıkarak, ulaşamadığım Başbakan Özal'a sesimi duyurabilirim" diye düşünerek başka bir protesto biçimi denemeye karar vermiş. Adana'dan, anadan üryan yola çıkıp düşmüş E-5 karayoluna ve tam 5 km yürümüş.

E-5 karayolunu seçme nedenini açıklarken, "Uluslararası bu yolda yürüyorum ki, sadece Türkler değil, yabancılar da halimizi görsünler" diyen Muharrem'in natürel protestosunu kalabalıktan uzak bir yerde ve mübarek Ramazan ayı geçtikten sonra yapması onun milli ve manevi değerlere saygısıyla açıklanıyor.

BİR MUAMMA

Referandumu yüzümüze gözümüze bulaştırdık

Şu referandumla yeni tanıştığımızdan mıdır nedir, adını ilk duyduğumuzdan beri ayağımıza dolanıp duruyor.

İktidar ve muhalefet önce kavramda anlaşamadı. Referandum, iktidara göre en demokratik kurum, muhalefete göre ise halk mahkemesiydi. Sonra uzlaşıldı. Ne var ki, kavram kargaşası bu kez de yerini rakam kargaşasına bıraktı. Ortada çok sayıda rakam ve yüzde uçuştuktan sonra TBMM nihayet referandum yasa tasarısını kabul etti ama, bu kez de yeni bir pürüz çıktı ortaya: Anayasa'nın geçici 16. maddesinin, 1982'deki Anayasa referandumunda özürsüz oy kullanmayanları 5 yıl süreyle seçme ve seçilme haklarından mahrum bıraktığı anlaşıldı. Anayasa değiştirilirken her şey tartışılmıştı ama, işin bu yanı nasıl olmuşsa olmuş, unutulmuştu.

Konu ancak şimdi enine boyuna tartışılıyor. Bu arada Bülent Ecevit de 1982'de oy kullanmadığı için kendi hakkında yapılacak olan referanduma katılamayacak.

Bakalım bu yeni siyasi garabet nasıl bir çözüme kavuşacak?

ADEM ALTANOKTA

Özal unuttu mu, uyuttu mu?

HAFTANIN İNCİSİ

"Başbakanım öl derse ölürüm, gel derse gelirim, git derse giderim."

Mustafa Taşar

BİR FOTOĞRAF

DSP ve SHP'yi birleştirme çabaları sonunda meyvesini verdi ve iki partinin başkanları sırt sırta da olsa nihayet birleşti. Şimdi mesele, iki başkanın, birinin sağa, birinin de sola olmak üzere 90 derecelik birer dönüş yapmasına kaldı. Bu gerçekleşirse başkanlar yüz yüze gelecek ve böylece iki parti birleşmiş olacak.

HÜRRİYET

KISA...KISA...

● **Merkez Bankası başkanını atama**da yetkiyi hükümete veren kararname, Özal'ın emriyle geri çekildi. Karar, "geri alınmasaydı Ortak Pazar çevrelerine rezil olurduk" diyen iş çevrelerinde sevinçle karşılandı.

● **Sol'un birleşmesi konusunda** DSP'den gelen soğuk hava dalgası karşısında SHP'de de soğuk rüzgârlar esmeye başladı.

● **Sonucu günlerdir merakla bekle**nen Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu'nun Genel Kurulu'nda yapılan seçimleri DYP'li delegelerin desteklediği Hüsamettin Tiyanşan kazandı.

BASINDAN YORUMLAR

Kim sızdırdı?

Akis dergisinde, İran lideri imam Humeyni'nin Bursa'daki yıllarıyla ilgili bir yayın ortaya çıktı ve kızılca kıyamet koptu. (...)

Derginin toplatılan sayısında, İran liderinin Türkiye'deki yaşantısı ile ilgili öylesine ayrıntılı bilgiler var ki, ister istemez **"dergi bunları nereden ve nasıl buldu?"** sorusu akla geliyor. Zira bu bilgilerin, ne kadar başarılı olursa olsun bir gazeteci incelemesiyle elde edilmesi bize biraz güç geliyor. (...)

Haziran ayı sonunda Türkiye'yi resmen ziyaret edecek olan İran Başbakanı'nın bu ziyaretinin öncesinde iki ülkenin arasının açılması, hiç değilse bazı soğuk bulutların yoğunlaşmasından acaba hangi çevreler yarar görebilirler? (...)

M.Ali Birand, 2 Haziran, Milliyet

EMRE ULAŞ/ NOKTA

Gezsin, gözümüz yok da...

Özal, başında kaptan şapkası, ayağında lastik pabuç, üzerinde spor bir kıyafet, Reaganvari bir görüntü içinde. **"Zarf"** tamam da, ya **"mazruf"** diyeceksiniz. İnsanın, bir çift kot pantolonla bir anda Reagan-Nancy oluvermesi pek mümkün değil. Ama gene de kot pantolonun bize çağrıştırdığı düşüncelerle ister istemez mukayeselere giriyoruz. (...)

Şimdi seksek oynar gibi bir özel yattan diğer bir özel yata atlamak, üç yat arasında köşe kapmaca oynamak, vatandaşa çok pahalı bir eğlence gibi geliyor. (...)

Bu arada özel yatlarda sürdürülen **pek özel** bir dinlenme, **"Ben yaparsam olur"** zihniyetinin yeni bir tezahüründen başka bir şey değildir.

Olur... her şey olur da... Bardağın suyu günün birinde acaba taşmaz mı?

Nazlı Ilıcak, 3 Haziran, Tercüman

1976 yılında gerçekleştirilen Entebbe baskını, İsrailliler tarafından bir filme de konu olmuştu

Hücumbotlar, Fransa'nın Cherbourg Limanı'ndan, bir Noel gecesi sessizce kaçırılacaktı

İSRAİL GİZLİ SERVİSİ

Dünyayı sarsan casusluk örgütü

MOSSAD

Bütün dünyayı hayrette bırakacak operasyonlar düzenleyen, en gizli belgeleri, en akıl almaz casusluk faaliyetleriyle ele geçiren MOSSAD'ın Türkiye'de MİT ile işbirliği yaptığı ve faili meçhul bazı olaylarda sorumluluğu bulunduğu iddia ediliyor.

Şatila katliamında MOSSAD'ın katkısı küçümsenecek gibi değildi

O idukça sıcak bir haziran sabahıydı. Güneş, İsrail'in Tel-Aviv Havaalanı'nda bütün ağırlığını hissettiriyordu. Ama, Paris'e hareket eden uçağın yolcuları o sabah sıcağın pek farkında olmamışlardı. Birkaç saat sonra Fransa'nın görkemli başkentinde olacaklardı. Bir kısmı, daha şimdiden Paris'te geçirecekleri günlerin düşlerini görürken, bir kısmı da dosyalarını açmışlar, kafalarında yapacakları iş görüşmelerine son şeklini veriyorlardı. Hiçbirinin aklında, bu güzel yolculuğun kötü bir olayla kesileceği yoktu.

Ama bütün düşler bir anda, eli silahlı iki-üç kişinin pilot kabinine girmesiyle sona erecekti. Pilota, teröristlerin emrine uyarak, Paris'ten çok farklı bir başkente, Uganda'nın başkenti Entebbe'ye inmekten başka yapacak bir şey kalmamıştı. Ertesi gün, dünyanın bütün gazeteleri ve ajansları olayı birinci haber olarak veriyorlar, ünlü terörist

Carlos kadar birçok terörist ya da terör örgütünün adı olayla bağlantılı olarak geçiyordu. Bütün dünyanın dikkati, bir anda, Uganda'nın küçük başkentine çevrilmişti.

Sinirleri yıpratan bir bekleyiş başlamıştı: Teröristler rehinelerin salıverilme koşullarını açıklıyorlar, süreyi tespit ediyorlar, İsrail, görünürde yoğun bir diplomatik faaliyete girişiyor. Bekleyişin bir fırtına öncesi sessizlik olduğunu benim diyen uluslararası politika uzmanı anlayamamıştı. İsrailli diplomatların Uganda hükümetiyle yoğun pazarlıklar yürütürken, Tel-Aviv'den havalanan üç askeri uçağın da kimse farkında değildi. Teröristlerce tanınan sürenin bitimine çok az bir süre kala askeri uçakların Entebbe Havaalanı'na konmasıyla, ortalık bir anda cehenneme dönecekti. Tastamam 53 dakika sonra, teröristler öldürülmüş, ölen 3 yolcu ve bir anti-terör timi mensubunun haricinde kimsenin burnu kanamamıştı. İsrail İstihbarat Örgütü MOSSAD'ın "Jonathan Operasyonu" planlanandan tam iki dakika önce, başarıyla tamamlanmıştı.

James Bond romanları gibi. En-

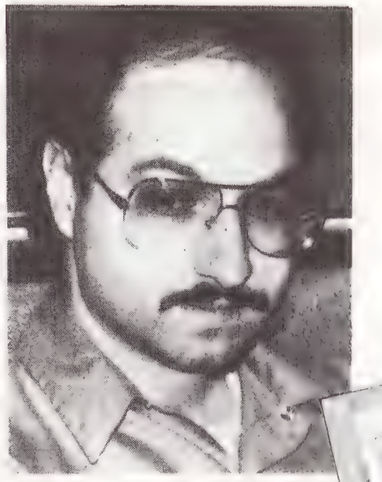

MOSSAD ajanı Pollard, dost örgüt CIA'nin içine kadar sızmıştı

tebbe baskını, tüm dünyaya parmak ısırtacak operasyonlar düzenleyen, en gizli bilgileri, en akıl almaz casusluk faaliyetleriyle ele geçiren MOSSAD'ın tarihindeki onlarca olaydan sadece biriydi. Fransızların milli kahramanı General de Gaulle'ün İsrail'e silah ambargosu koyup, bu ülkenin önceden ısmarladığı 5 hücumbotunu vermeyeceğini açıklamasından birkaç gün sonra, Fransa'nın en iyi korunan limanı Cherbourg'dan 5 hücumbotunun birden kaçırılarak, İsrail'e getirilmesi gibi, onlarca olaydan sadece biri... MOSSAD'ın tarihi, adeta İkinci Dünya Savaşı sonrasının casusluk tarihiydi. Eichmann ve birçok Nazi savaş suçlusunun, yıllar süren zorlu bir takipten sonra, dünyanın en uzak köşelerinden bile yakalanarak, yargılanmak üzere

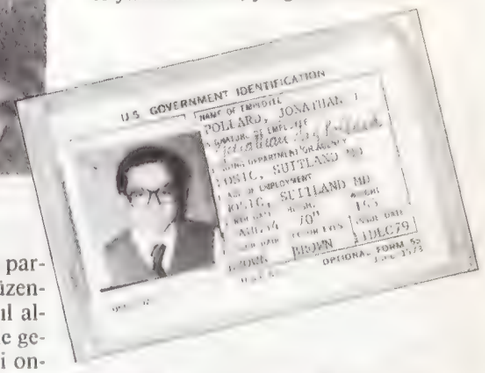

İsrail'e getirilmesinin, Büyük gizlilikle korunan Mirage savaş uçaklarının planlarının İsviçre'den çalınmasının, sürekli yakın işbirliği içinde çalıştığı, hamisi konumundaki CIA'nin içinde bile ajanı Pollard vasıtasıyla bilgi toplanmasının altında da hep MOSSAD'ın imzası vardı.

Ama MOSSAD'ın en acımasız eylemleri, şüphesiz, baş düşmanı Filistinlilere karşı giriştikleriydi. 1980-1982 yılında, bu ünlü istihbarat örgütü, Filistinli çeşitli gruplara ait 31 üsse sızacak ve 5 bin gerillanın ele geçirilmesini sağlayacaktı. Bunların arasında, en güçlü Filistinli örgütler olarak bilinen Cibril, Habbaş, Havatme'nin gruplarının denetimi altındaki kamplar, ve El Fetih üsleri ön sırada geliyordu. MOSSAD'ın içeriden zayıflattığı kamplar, daha sonra İsrail ordusuna hedef oluşturucak, binlerce kişinin öldürüldüğü katliamlar, buralarda yapılacaktı. 1982 yılında, İsrail'in Lübnan'ı işgali sırasında bölgede bulunan "The Times" muhabirlerinden Robert Fisk, İsrail ordusunun Sur kentine girmesi sırasında Filistinli yüksek rütbeli komutanlardan birinin kaçamadığını ve İsrail ordusunu karşıladığını gazetesinde yazmıştı. İngiliz gazetecinin iddiasına göre, İsrail askerleri kente girerterken, Filistin üniformalı bu "tanıdık" subaya selam ve

Firaz'a suikast girişiminde bulunan Sweiti, İsrail tarafından parayla tutulduğunu söylüyordu

riyorlardı.

"Her İsrail vatandaşı, potansiyel bir ajandır." En büyük dostundan dahi bilgi çalmaya girişen, en büyük düşmanının tam beynine sızan MOSSAD bu gücünü nereden alıyordu? Bu gücün esas kaynağı, artık pek kimse için sürpriz sayılmazdı. MOSSAD'ın CIA tarafından himaye edildiği biliniyordu. Fakat, her şey sadece bu himayeye mi bağlıydı? Böyle olsa, zaman zaman CIA'den bile daha başarılı olması nasıl açıklanabilirdi? Bazı istihbarat uzmanlarına göre, bunun en önemli nedeni, MOSSAD'ın her İsrail vatandaşını potansiyel bir ajan olarak kabul etmesiydi. Doğal olarak bu insanların hepsinden örgütün faaliyetlerine katılmaları beklenmiyordu. Ama, en azından vatandaşlardan çevrelerinde olup bitenler hakkında uyanık olmaları isteniyor, şüpheleri çeken en küçük şeyin emniyet görevlilerine bildirilmesi isteniyordu. Örgütün güçlülüğünün bir diğer nedeni ise, MOSSAD'ın bilgileri toplarken ya da eylemlere girişirken, bunları, doğrudan kendi ajanlarıyla değil üçüncü kişiler aracılığıyla yaptırmasıydı. Ajanlar, böylelikle geride kaldıklarından, fazla göze batmıyorlar ve yakayı ele vermiyorlardı.

MOSSAD içimizde mi? Hemen yanında bu denli güçlü bir istihbarat örgütü bulunan Türkiye'nin, İsrail ile birlikte, ABD'nin Ortadoğu'daki en yakın müttefiklerinden biri olmasının yanı sıra, Filistin davasını desteklemesi, yani Tel-Aviv'in bir anlamda dostu, bir anlamda düşmanı olması, akla ister istemez birtakım sorular getiriyordu. Acaba MİT, Türkiye'nin çok gereksinme duyduğu bazı bilgiler için, MOSSAD ile birlikte çalışmış olamaz mıydı? Ya da Türkiye'de gizli kalmış bazı olayların arkasında, bu ünlü istihbarat örgütü olabilir miydi?

Elrom olayı: MOSSAD Türkiye'de tanınıyor. Türkiye'de MOSSAD adının ilk kez yaygın bir biçimde duyulması, 12 Mart 1971 askeri darbesinden kısa bir süre sonra oluyordu. Askeri darbenin üzerinden 2 ay geçtikten sonra, toplumda sansasyon yaratacak bir eylem yapmayı düşünen THKP-C militanları, MOSSAD ajanı olarak tanımladıkları, İsrail başkonsolosu Efraim Elrom'u kaçırmaya karar veriyorlardı. Örgütün lideri Mahir Çayan'ın talimatı üzerine, THKP-C militanlarından Necmi ve İlkay Demir, konsolosun oturduğu yer, işe geliş gidiş saatleri üzerinde tetkikte bulunuyorlar ve kaçırma tasarısı yavaş yavaş gerçekleşiyordu. 17 Mayıs günü, önceden yapılan plan uyarınca, Mahir Çayan, elinde beyaz ve kırmızı karanfiller olduğu halde, konsolosun ikametgâhının bulunduğu Harbiye'de, Hüseyin Cevahir ve Ulaş Bardakçı ile buluşuyor, kendilerine ziyaretçi süsü vererek, beraberce Efraim Elrom'un oturduğu apartmana gidiyorlar, dikkat çekmeden içeri giriyorlar, kapıcıyı etkisiz hale getirerek, apartmana mevzileniyorlardı. Bir süre sonra apartmana gelen El-

İsrail'in İstanbul Başkonsolosu Elrom, kaçırıldıktan sonra kafasına sıkılan 3 kurşunla öldürüldü

İşkence yöntemlerini MOSSAD'dan öğrendik

SAVAK eski ajanı Muhammed Avşari, arkadaşımız Mahmut Övür'ün sorularını yanıtladı.

Nokta: SAVAK'ta görev yaptığınız sürede gördüğünüz kadarıyla MOSSAD'la işbirliği yapılıyor muydu?

Avşari: İran, MOSSAD ile ilişkilerinde, diğer Müslüman ülkeleri göz önüne alarak görünüşte birşey yokmuş gibi davranırdı. Diğer Müslüman ülkeler İsrail'e nasıl davranırsa, İran da öyle davranıyordu. İran'da terör hareketleri başladıktan sonra, bunların Filistin'de eğitim görenler tarafından yönetildiği tespit edildi ve İsrail ile bilgi alışverişine gidildi.

Nokta: Bu ilişki kaç tarihinde başladı?

Avşari: 1966 yılında sanırım. SAVAK içinde CIA müsteşarlığı vardı. 1966'dan sonra MOSSAD müsteşarlığı da kuruldu. İranlı teröristlerin üssü durumunda olan Kuzey Lübnan İran'ın kontrolünden çıktığı için, ayrıca Suriye ve Lübnan hakkında İsrail daha fazla bilgiye sahip olduğu için SAVAK bu konularda MOSSAD'dan yardım alıyordu.

Nokta: Bunların haricinde yardımları da oluyor muydu?

Avşari: Şah dönemindeki bütün işkence yöntemleri, MOSSAD tarafından bize aktarılmıştı. Bu işkencelere bizzat tanık oldum. Tırnak çekme, yeni işkence aletlerinin kullanılması, ızgara makineleri, Filistin askısı... Biz her sene özellikle dost ülkelere, yetiştirilmek üzere uzmanlar gönderirdik. Bunlardan biri de İsrail'di. Oraya gidenler daha uzun kalırlar ve sorgulama yöntemleri, operasyon timleri ve işkenceler hakkında eğitim görürlerdi.

Bir keresinde, yakaladığımız bir teröristi sorgulamamız sırasında, İsrail'den çağrılan bir MOSSAD ajanı geldi. Teröristin dış görünüşüne ve ayaklarına bakarak, neden fazla işkence yapmadığımızı sordu. Biz de "her şeyi itiraf etti" dedik. Ama o, bu bilgilere inanmadı ve kendi sorgulamasını yaparak örgütü ortaya çıkarttı. Bizim aldığımız bilgilerle örgütü çökertmemiz mümkün değildi

MOSSAD elemanları sadece sorgulamalara değil, bazen operasyonlara da katılırdı. Bu operasyonlarda İsrail'de eğittikleri İranlıları kullanırlardı.

Şundan çok eminim ki, eğer Humeyni rejimi bugün ayaktaysa, bunu MOSSAD'ın İran'daki adamlarına borçludur. Humeyni'nin istihbarat örgütünü de şu anda MOSSAD idare ediyor.

Nokta: Diğer istihbarat örgütleriyle kıyaslandığında MOSSAD'ın yeri nedir?

Avşari: Onlarla çalışmalarımda gördüğüm kadarıyla, MOSSAD operasyon timlerini 25-30 yaşlarında güçlü, yapılı kişilerden oluşturur. Sorgu timlerinde ise, 30-35 yaşlarında çok bilgili ve iyi eğitilmiş kişileri kullanmaya dikkat eder. Benim kanaatime göre MOSSAD, bugün KGB ve CIA ile çok rahat yarışabilecek güçtedir. Bütün istihbarat örgütlerini gördüm ve tanıdım, en güçlüsü ve en büyüğü buydu.

Nokta: MOSSAD'ın çalışma yöntemleri nelerdir?

Avşari: İsrail'in bir istihbarat felsefesi vardır ve çok farklıdır. İsrail istihbaratı iki koldan harekete geçirir. Birincisi, milli güvenliğin sağlanması ile ilgili olarak kendine has oturmuş bir sistemleri var. Diğeri de müspet bilgi kaynaklarından alınmış istihbarattır. Bu kaynaklar bütün dünyadaki Yahudilerdir. Bunlar dolaylı veya dolaysız, bilerek veya bilmeyerek İsrail hesabına casusluk yaparlar.

rom, elinde tabancası olduğu halde Hüseyin Cevahir tarafından karşılanacak, örgüt üyelerinin daha önce mevzilenmiş olduğu daireye götürülecek, burada elleri ve ayakları bağlanarak bir hurca yerleştirilecek ve örgüt arabasıyla çevreden uzaklaştırılacaktı. Elrom, bütün aramalarına rağmen bulunamıyor ve kaçırıldığının yedinci günü, aldıkları bir istahbaratı değerlendiren emniyet kuvvetleri baskını gerçekleştirdikleri apartman dairesinde Elrom'un cesediyle karşılaşıyorlardı. Elrom'un MOSSAD'la ilişkisi olup olmadığı 12 Mart'tan sonra da tartışılacaktı. Konuya ilişkin görüşlerini açıklayan, 12 Mart yönetiminin içişleri bakanlarından Sadi Koçaş, "Elrom'un MOSSAD ajanı olduğu konusunda bize çeşitli ama yetkisiz kaynaklardan haber sızdıranlar olmuştur. Olabilir. Olması da normaldir" diyor ama bu konunun üzerinde düşünmediğini ve bu konuyu ancak MİT'in bilebileceğini

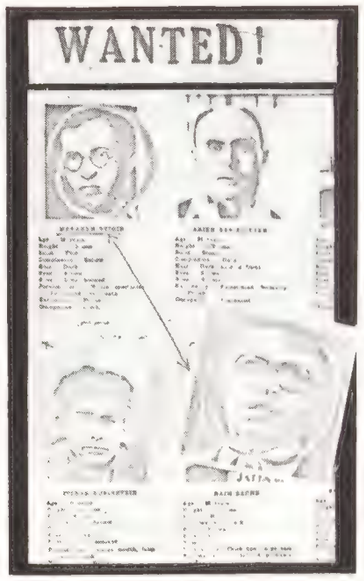

İsrail'in kuruluşundan önce Menahem Begin'in adı, "aranan teröristler" afişlerinde geçmişti

söylüyordu.

Ebu Firaz'a suikasti kim planladı? 8 Ağustos 1980 günü, Ankara'daki FKÖ temsilciliğine gelerek, parasını kaybettiğini söyleyen ve temsilcilik yetkililerinden yardım isteyen 20 yaşlarındaki genç, pek kimsenin dikkatini çekmemişti. Temsilcilikte bulunanlar, kendisine şu anda yardım edebilecek kimse bulunmadığı ve ertesi gün tekrar gelmesini istiyorlardı. Ertesi gün yeniden gelen Filistinli genç, FKÖ temsilcisi Firaz tarafından kabul edilecek ve görüşme sırasında garip halleri ve çelişkili tavırları göze çarpınca görevliler tarafından etkisiz hale getirilecekti.

Olaydan sonra yakalanan Ziad Sweiti, THA muhabirine yaptığı açıklamada Ebu Firaz'a suikast düzenlemek amacıyla İsrail tarafından parayla tutulduğunu, suikast girişimi başarıyla sonuçlansaydı, İsrail pasaportuyla Libya'ya kaçacağını ve buradan sığınma hakkı istesızabildi ve ASALA içi çatışmalar, birbirlerine düşürüldükleri sıcak çatışmalara dönüştürülebildi.

Nokta: Sizce Sinagog baskını olayı doğrudan bir MOSSAD provokasyonu olabilir mi?

Güldemir: Bu soruya kesin yanıtı ancak MOSSAD mensupları verebilir. Fakat hipotezler üzerinde oynamak mümkün. Katliamlara muhatap olmuş Yahudilerin kurduğu bir devletin resmi kurumu MOSSAD'ın sadece provakasyon amacıyla, bir başka ülkede Yahudi kıyımı yapmaya kalkıp da bunun İsraillilerce sineye çekileceğini sanmak uzak bir ihtimal. Bence motivasyonlarına bakıp katilleri daha geniş bir coğrafyada aramak gerek.

Nokta: MOSSAD'ın Türkiye'deki gücünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Güldemir: İsrail'de 80 bin Türkiyeli Yahudi yaşıyor ve bu potansiyel, MOSSAD'ın Türkiye'yi rakip istihbarat örgütlerinden daha iyi tahlil etmesini kolaylaştırıyor. Fakat, aranan eğer "hangi istihbarat servisinin Türkiye'yi daha iyi izlediği" sorusuna yanıtsa, benim favorim İngiliz entelijansı. MOSSAD iyi analizci ama antipatik. CIA ise yumurtaları hep aynı sepete koyuyor. İngilizler ise serinkanlı ve dipten gidiyor.

Türk istihbaratı ASALA'ya MOSSAD sayesinde sızdı

Gazeteci-yazar Ufuk Güldemir, Nokta'nın sorularını yanıtladı:

Nokta: "Kanat Operasyonu" adlı kitabınızda, Özal'ın 1985 yılında ABD'yi ziyareti sırasında, kendisiyle konuşan bir grup Musevi'nin, Türkiye'nin Arap ülkeleriyle bağlılığı nedeniyle İsrail ile açıkça iyi ilişkiler kuramadığını anladıklarını, ama iki ülkenin askeri ve istihbarat alanlarında işbirliği yapabileceklerini, bunun karşılığında da ABD'deki Yahudi lobisinin Kongre'de desteğini vaad ettiğini söylüyorsunuz. Sizce Türkiye, o zaman kabul etmediği bu işbirliğine, Güneydoğu'da ayrılıkçı hareketler arttıkça, bazı değerli bilgileri elde etmek için yanaşmış mıdır veya yanaşabilir mi?

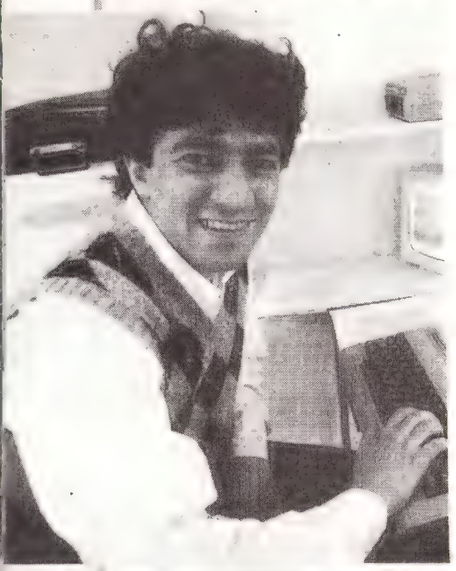

Güldemir: Bu ilişkinin öteden beri zaten ABD üzerinden yürütüldüğü kanısındayım. ABD'nin İsrail'den aldığı istihbarat ve analizlerden "bazılarının" Türkiye'ye aktarıldığı sır değil. Zaten 1984'te Washington'da görüştüğümüz ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Richard Burt, "Türkiye ile ABD arasında aktif bir kontraterörizm programı yürütüyoruz" demişti. Yine aynı dönemde, Türkiye olası Ermeni terör hareketlerini istihbar edememekten muzdaripti. Fakat ABD ile yürütülen kontra-terörizm programı çerçevesinde, MOSSAD'dan Türkiye'ye akan bilgiler bu manzarayı değiştirdi. Ancak bu sayede Türk istihbaratı Lübnan'da ASALA'ya

Marmaris Altın Yunus

Devre-tatil villanızı Marmaris Altın Yunus'tan bugün satın alın... dilediğiniz ülkede bedava tatil yapın.*

Villanızın özellikleri

- Deniz manzaralı. Önü plaj.
- Tümüyle tefriş edilmiş 2 oda 1 salon.
- Mutfak nişi-Duş-Tuvalet.
- Teraslar.
- Sıcak su-Klima.
- TV-Müzik ve video yayını.
- Telefon
- Oda servisi ve diğer hizmetler.

Ege'nin en güzel koylarına sahip Marmaris'te, çam ormanlarının denizle kucaklaştığı Pamucak'ta, şimdi Altın Yunuslar'ın ikincisi kuruluyor: Marmaris Altın Yunus.

Nisan 1988'de hizmete açılacak bu seçkin tatil beldesinde dayalı döşeli, lüks bir villanın 15 günlük devre-tatil hakkına uygun ödeme koşullarıyla sahip olun... Marmaris'te tatil yapmanın keyfini, kendi villanızda, üstelik Marmaris Altın Yunus'un otel imkânlarından % 25 indirimli yararlanarak yaşayın.

* INTERVAL INTERNATIONAL The Quality Holiday Exchange Network

Interval International, dünyanın yüksek standartlı turistik tesisleri arasında, enternasyonal değişimli tatil programları uygulayan bir kuruluştur. 30 değişik ülkedeki 500'den fazla nitelikli tatil beldesinde, 200 000'i aşkın devre tatil sahibine hizmet sunmaktadır.

Marmaris Altın Yunus ile Interval International arasındaki işbirliği, Aralık 1986 itibariyle imzalanmıştır.

REKLAM

MARMARIS altın yunus

Marmaris Altın Yunus'tan satın alacağınız devre-tatil hakkı, Yaşar Holding güvencesi altındadır.

Ayrıntılı bilgi için, lütfen aşağıdaki kuponu doldurup

Altın Yunus Otelcilik, Turizm ve İşletmecilik A.Ş.,
Şehit Fethi Bey Cad. No:120 İZMİR adresine gönderiniz.
Tel: İZMİR (51) 12 29 13 - 12 22 00 / 202 Telex: 185 30 59 ysar tr.

"Marmaris Altın Yunus Dosyası"nı edinmek istiyorum.
İsim-Soyadı ..... Meslek: .....
Adres ..... Tel: .....

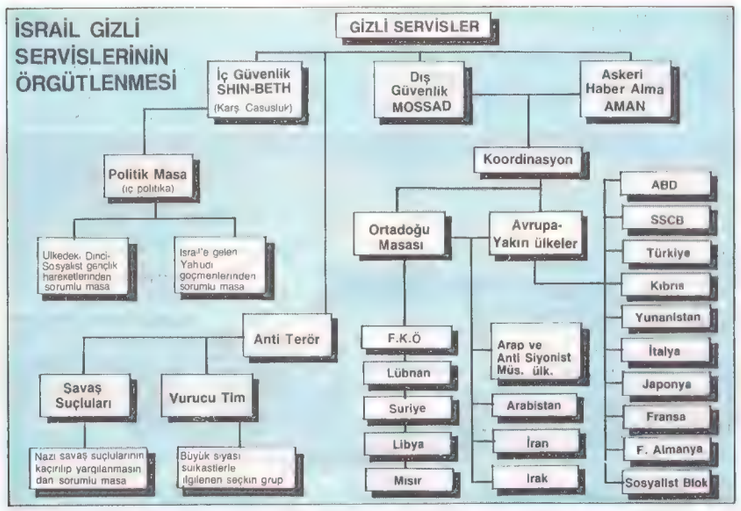

yeceğini söylüyordu. Sweiti, itirafında ayrıca İsrail'den ilk olarak Yunanistan'daki İsrail Büyükelçiliği'ne gönderildiğini, burada kendisine Ebu Firaz'ın fotoğrafının gösterildiğini, daha sonra Ankara'ya inince araması için bazı telefon numaraları verildiğini ifade etmişti. Konuyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz Ebu Firaz ise, Sweiti'nin elindeki telefon numaralarının İsrail'in askeri ataşesine ait olduğunu o zaman tespit ettiklerini, ajanın Ankara'ya geldikten sonra İsrail ataşesinin evinde kalmış olduğunu ve bu evi daha sonradan tespit ettiğini söylüyordu.

Kimliği bilinmeyenler kimler?

Türkiye'de, özellikle son 10 yılda yaşayan ve kimler tarafından örgütlendiği hâlâ bir sır olarak kalan bazı olaylarda, acaba yabancı istihbarat örgütlerinin ve özellikle de MOSSAD'ın payı olamaz mıydı? "CIA, MİT, Kontrgerilla ve Türkiye" kitabının yazarı, emekli albay ve avukat Emin Değer'e göre, istikrarlı bir Türkiye istemeyen MOSSAD'ın Türkiye'deki terörün tırmanmasında parmağı olabilirdi. Değer, şöyle diyordu: "12 Mart öncesine bakıyorsunuz, 12 Eylül öncesine bakıyorsunuz, öylesine ilginç olaylarla karşılaşıyorsunuz ki... Örneğin 1 Mayıs 1977 olayı, ondan sonra seçimlerde Ecevit'e karşı yapılan gösteriler, hatta suikast girişimi, tüm bunlar, elbette bu olaylar içersinde başka bir neden arama gereğini ortaya çıkartıyor." Sadi Koçaş ise 1 Mayıs 1977 olayına, MOSSAD'ın karışmış olabileceğini sanmadığını söylüyor ama gene de ekliyordu: "Tabii, aldanmamak Tanrı'ya mahsus bir niteliktir sadece."

MİT ile işbirliği mümkün mü?

Türkiye ile İsrail arasındaki diplomatik ilişkiler görünürde hayli kötüydü. Türkiye, her şeyden önce, Tel-Aviv'in baş düşmanı Filistin Kurtuluş Örgütü'nü, Filistin halkının tek yasal temsilcisi olarak tanıyordu. Ama bu durum, iki ülkenin istihbarat örgütleri arasında yakın bir işbirliğine engel miydi? Ayrılıkçı hareketlerden her gün biraz daha fazla başı ağrıyan Türkiye, değerli istihbarat elde edebilmek için, kendi istihbarat örgütü ile MOSSAD arasında bir işbirliğine göz yumabilir miydi? Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz kişilerin tümü, bu soruya olumlu cevap veriyordu. Emin Değer'e göre, İsrail ile Türkiye'nin resmi ilişkilerinin çok alt düzeyde bulunması, iki hükümet arasında bunun dışında bir ilişki bulunmadığı anlamına gelmiyordu. Değer, MOSSAD'ın birçok konuda MİT'e yardımcı olduğu kanısındaydı. "Bazı Filistin örgütleri tarafından eğitilen ve savaşan Türklerle ilgili istihbaratın bildirilmesinde MOSSAD etkiliydi" diyor ve ekliyordu: "Suriye'de PKK'cıların eğitildiğine, onların Türkiye'de hangi eylemleri, nerede yapacaklarına ilişkin bazı bilgiler de, MOSSAD ya da CIA tarafından Türkiye'ye verilmiş olması gerekmektedir."

Gazeteci -yazar Ufuk Güldemir ise, "Kanat Operasyonu" adlı kitabında, Turgut Özal'ın 1985 yılında ABD'ye yaptığı gezi sırasında, Türk başbakanıyla konuşan bir grup Musevi'nin, Türk ve İsrail istihbarat örgütleriyle yakın işbirliğine gidilmesine karşılık, Yahudi lobisinin, ABD Kongresi'nde desteğini vaat ettiğini, Özal'ın bu pazarlığa yanaşmadığını yazıyordu. Güldemir'e göre, daha sonradan Türk istihbaratı, ASALA'ya, MOSSAD sayesinde sızmıştı.

Emniyet Genel Müdürü İstihbarat Dairesi eski başkanlarından emekli vali Ergun Gökdeniz, MOSSAD'ın NATO üyesi ülkelerin istihbarat örgütleriyle yardımlaştığını, buna paralel olarak, bazı terör olayları konusunda Türkiye'ye de bilgi verdiğini sandığını söylüyordu. Sadi Koçaş'a göre ise, MİT, resmen talep etmemiş olsa bile, MOSSAD'ın, Filistin kamplarında eğitilen Türkler gibi, kendisi için yararlı olacak bazı bilgileri aktarmış olması, ihtimal dışı değildi. Gazeteci-yazar Abdurrahman Dilipak da, Lübnan'da bazı eylemlere girişen İsrail ajanlarının önemli bir kısmının Türkiye'ye girdikleri ve genellikle ABD Büyükelçiliği'nde bir süre gizlendikten sonra yurt dışına çıktıkları konusunda ciddi iddialar olduğunu söylüyordu. İsraillilerin 1982 yılında Lübnan'da giriştikleri "Galile Operasyonu" sırasında ele geçirdikleri, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi ile, PKK ile THKP-C gibi yasadışı Türk örgütlerinin ilişkilerini gösterir, İsrail makamlarınca yayınlanan bazı belgeler de **Nokta** muhabirlerinin eline geçmişti. Kitapta, örgütlerin niteliği hakkında bilgi veriliyor ve Filistin Halk

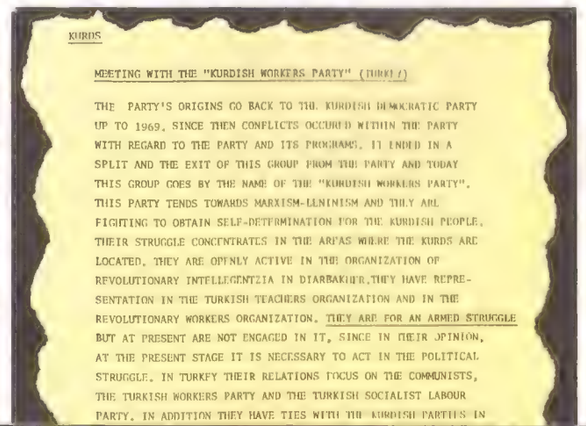
KURDS

MEETING WITH THE "KURDISH WORKERS PARTY" (TURKEY)

THE PARTY'S ORIGINS GO BACK TO THE KURDISH DEMOCRATIC PARTY UP TO 1969. SINCE THEN CONFLICTS OCCURED WITHIN THE PARTY WITH REGARD TO THE PARTY AND ITS PROGRAMS. IT ENDED IN A SPLIT AND THE EXIT OF THIS GROUP FROM THE PARTY AND TODAY THIS GROUP GOES BY THE NAME OF THE "KURDISH WORKERS PARTY". THIS PARTY TENDS TOWARDS MARXISM-LENINISM AND THEY ARE FIGHTING TO OBTAIN SELF-DETERMINATION FOR THE KURDISH PEOPLE. THEIR STRUGGLE CONCENTRATES IN THE AREAS WHERE THE KURDS ARE LOCATED. THEY ARE OPENLY ACTIVE IN THE ORGANIZATION OF REVOLUTIONARY INTELLEGENTZIA IN DIARBAKIR.THEY HAVE REPRESENTATION IN THE TURKISH TEACHERS ORGANIZATION AND IN THE REVOLUTIONARY WORKERS ORGANIZATION. THEY ARE FOR AN ARMED STRUGGLE BUT AT PRESENT ARE NOT ENGAGED IN IT, SINCE IN THEIR OPINION, AT THE PRESENT STAGE IT IS NECESSARY TO ACT IN THE POLITICAL STRUGGLE. IN TURKEY THEIR RELATIONS FOCUS ON THE COMMUNISTS, THE TURKISH WORKERS PARTY AND THE TURKISH SOCIALIST LABOUR PARTY. IN ADDITION THEY HAVE TIES WITH THE KURDISH PARTIES IN

İsrail'in Lübnan'ı işgali sırasında elde ettiği belgede, PKK ile Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin ortak toplantısından bahsediliyor ve PKK hakkında bilgi veriliyordu

LAF YOK HESAP VAR!..
Kalite var 2 yıl garanti var
Üstelik 12 aya kadar taksit var
Simtel'den herkese bir Japon Müzik Seti.

MPC 7LT Stereo Portatif Müzik Seti
Chicago Dünya Elektronik Fuarı'nda Ilan edilen müzik seti

10 AY TAKSİTLE
Peşinat 20.000_ Taksit 27.000_ Toplam Fiat 290.000_

M 6120 LG Elektronik Müzik Seti
150 watt giriş güçlü, Hi Fi büyük süper tip

12 AY TAKSİTLE
Peşinat 60.000_ Taksit 45.000_ Toplam Fiat 600.000_

CPW 1988L Çift Kasetli Portatif Müzik Seti

10 AY TAKSİTLE
Peşinat 15.000_ Taksit 19.000_ Toplam Fiat 205.000_

TSEK
KALİTE BELGELİ

Süper kayıt imkanı
4 dalga radyo
Bol yedek parça, yurt çapında etkin servis teşkilatı, gerçek Simtel garantisi

Cihazlarımız Radyo Televizyon Yüksek Kurulunun İmalat Müsaade Belgesine Haizdir.
TÜRK-JAPON İŞBİRLİĞİ
GENEL DAĞITIM : SİMTEL PAZARLAMA A.Ş.
SİMTEL

Kurtuluş Cephesi ile hangi tarihlerde, nerelerde ortak toplantı yaptıkları anlatılıyordu.

Sinagog baskını: Bir provokasyon. 7 Eylül 1986 günü 19 kişinin ölümüyle sonuçlanan ve tam bir kapalı kutu olarak kalan İstanbul'daki sinagog katliamı ise oldukça tartışmaya açık bir konuydu. Ebu Firaz, katliamın MOSSAD tarafından yapıldığını öne sürerken, Emin Değer de,"Sinagog olayının altında MOSSAD'ın aranabileceği kanısındayım" diyor ve ekliyordu. "Diyeceksiniz ki, kendi ırkdaşlarına karşı niye böyle bir olay yapsın? Öyle gerekiyordu belki de. Türkiye'de o günlerde bir şeyler planlanmış olabilir. Planlıyorlar, ona karşı bazı olaylar çıkınca plan gerçekleşmiyor." Dışişleri eski bakanlarından Çağlayangil, sinagog olayının bir provokasyon olduğuna inandığını, ama bunun adresini bulmanın kolay olmadığını söylerken, Ergun Gökdeniz'e göre ise, olayı FKÖ haricindeki bazı Filistinli örgütler gerçekleştirmiş olabilirdi. Gökdeniz, MOSSAD'ın Türkiye'yi hesaplaşma alanı yapmadığını da iddia ediyordu. Abdurrahman Dilipak'a göre ise, sinagog olayı, İsrail'in düzenlediği ama kontrolünü elinden kaçırdığı bir olaydı. Örneğin MOSSAD sinagogun kapısında bomba patlatmak gibi bir olayı tezgâhlamış, ama eylemi kontrol edememiş olabilirdi.

Sinagog katliamı ilk günkü sırrını hâlâ koruyor

İsrail devletinden daha eski bir örgüt. Peki nasıl olmuştu da, İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan küçük bir ülkenin istihbarat örgütü, kendisinden çok daha eski devletlerin köklü istihbarat örgütlerini geride bırakmıştı?

Bunun nedeni, herhalde dünyanın dört bir yanına dağılmış olan ve yüzyıllarca sürekli baskı altında yaşamış olan Yahudilerin, bir devlet kurmadan çok önce istihbarat toplama ihtiyacını hissetmiş olmalarıydı. MOSSAD ilk nüveleri, 19. yüzyılın sonlarında, Yahudi kıyımlarının yoğun olduğu Rusya'da, Yahudi Savunma Birimleri olarak ortaya çıkacaktı. Filistin'deki Yahudi kolonisinin gelişmesine koşut olarak, buradaki ilk Yahudi istihbarat örgütü, Marksist eğilimli Rus Yahudileri tarafından kurulmuştu. Filistin'de İngiliz mandası altında bir Yahudi devleti kurulmasını öngören Balfour bildirisinden sonra Yahudilerin bölgedeki istihbarat faaliyetleri de gelişecekti. Bu dönemde kurulan İrgun örgütü, bir taraftan bölgede binlerce yıldan beri yaşayan Filistinli Araplara karşı kıyımlara girişirken, bir taraftan da İngiliz egemenliğine karşı savaşıyordu. İkinci Dünya Savaşı'na gelindiğinde, Yahudiler, istihbarat ağlarını hayli güçlendirmişlerdi.

Savaştan sonra, Yahudi örgütleriyle İngilizler ve Filistinli Araplar arasındaki savaş daha da kızışacaktı. İrgun, bir taraftan, Yahudilerin Filistin'e gizli göçünü organize ederken, bir yandan da İngilizlere karşı sabotajlar, kaçırma ve terör eylemleri düzenliyordu. Terör eylemlerinden en fazla payı alanlar ise şüphesiz bölgenin yerli halkıydı. İsrail'in daha sonra önemli liderlerinden olacak Menahem Begin'in adı Arap köylerine karşı girişilen kitle katliamlarıyla birlikte anılacak, İngilizler kellesine oldukça büyük bir değer biçeceklerdi.

İsrail devleti kurulduktan sonra, istihbarat ağının uluslararası düzeye yaygınlaştırılması gerekiyordu. Bu işi de yeni istihbarat örgütü MOSSAD üstlenecekti. Böylece, MOSSAD, başta Arap ülkeleri olmak üzere, İngiltere, Fransa, ABD, SSCB gibi ülkelerde istihbarat ağını örmeye koyuluyordu. Türkiye de bu yeni politikada yerini alacaktı. 1940'ların sonunda, İstanbul, MOSSAD ajanları için önemli bir merkezdi. İsrailli ajanlar burada bir taraftan casusluk faaliyetlerini sürdürürlerken, diğer taraftan Doğu Bloku ile silah alışverişlerini bu kent üzerinden yürütüyorlardı.

MOSSAD'ın etkinlik alanları genişleyince, İsrail Gizli Servisleri içinde 1949'da Shin-Beth (Sheruth Bitachon) adlı yeni bir bölüm kurulacaktı. Shin-Beth'in esas görevi iç güvenlik ve karşı-casusluk faaliyetlerini yürütmekti. Bunun yanında MOSSAD'la işbirliği halinde Arap dünyasında güçlü bir istihbarat ağı oluşturarak, büyük devletlerden çok daha fazla bilgi sahibi olacaktı. Shin-Beth'in yöneticileri ve faaliyetleri MOSSAD'ınkilerden daha gizli tutuluyordu. MOSSAD daha riskli ve sansasyonel eylemler gerçekleştirirken, Shin-Beth'in üzerine daha kalın bir gizlilik perdesi örtülecekti. Bundan böyle, MOSSAD "dış düşmanlarla" uğraşırken, Shin-Beth "iç düşmanlara" göz açtırmayacaktı.

Ali Rıza KURANEL, Viki İZRAİL, Aydın DEMİRER

"Sinagog katliamını MOSSAD yaptı"

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Ankara temsilcisi Ebu Firaz, **Nokta***'nın sorularını yanıtladı:*

Nokta: MOSSAD'ın Türkiye'deki faaliyetleri üzerine, en son iddia, size karşı girişilen öldürme planıydı. Bu girişimin ışığında, MOSSAD'ın Türkiye'deki rolü üzerine ne söyleyebilirsiniz?

Firaz: MOSSAD, Türkiye de dahil olmak üzere, bütün dünyada rol oynayan bir terör örgütüdür. Beni öldürme girişiminde bulunmaları gibi çeşitli olaylara karıştıkları konusunda ortada deliller vardır.

Nokta: Fakat, Sinagog katliamında, gerek ABD Kogresi'ndeki Yahudi asıllı temsilciler, gerekse İsrail hükümeti, Filistinlileri suçladılar.

Firaz: Çok açık söylüyorum ki Sinagog katliamı bizzat MOSSAD tarafından yapılmıştır. Size ayrıntılarını vereceğim. Yanlış hatırlamıyorsam, Sinagog katliamı, 5 ya da 6 Eylül 1986'da yapıldı. Buna karşılık, 22 Ağustos'ta, İzak Şamir İsrail radyosunda bir konuşma yaparak, Türkiye'deki Yahudilerin güçlü olduklarını, bunların İsrail'e göç etmesinin kendileri açısından sevinilecek bir şey olduğunu ve bunların İsrail'e göçleri engellenirse, İsrail makamlarının Türkiye'de bulunan Yahudileri ülkelerine getirmek için ellerinden geleni yapacaklarını söyledi. Benim görüşüm, MOSSAD, Türkiye'deki Yahudiler arasında bir korku yaratmak ve onları İsrail'e göç etmeye zorlamak için bu eylemi yaptı. MOSSAD, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da, Avrupa'da, sinagoglarda benzeri patlamalar ve katliamlar düzenleyerek, burada yaşayan Yahudilerin İsrail'e dönmelerini sağladı. Size bir kanıt sunmak istiyorum. Çeşitli Ortadoğu gazetelerinin yazdıklarına göre, Türk yetkililer, 1986 Ekim ayının sonlarında, Michel Herbert isimli bir İsrailliyi İzmir Sinagogu'nun önünde yakalamıştır. Bu adam, içinde patlayıcı madde bulunan bir çanta taşımaktaydı.

ADEM ALTANKOYA

Nokta: MOSSAD'ın Türkiye'de terörist faaliyetlerde bulunduğunu söylüyorsunuz. MOSSAD'ın ajanları, görev yaptıkları ülkelerde ne gibi sıfatlar kullanıyorlar?

Firaz: Daha çok askeri ataşe, kültür ataşesi gibi sıfatlarla gizleniyorlar. Bunun kanıtı, Tahran'daki İsrail Büyükelçilik binasıydı. İslam devriminden sonra bu binayı bize teslim ettiler. Buradaki bazı kasaları açtırmak için Avrupa'dan uzmanlar getirttik ve kasaları açtığımızda MOSSAD'ın terör planlarını bulduk. Kara ölüm listeleri vardı. Benim ismim de bu listelerde yer alıyordu. Yedinci sıradaydım. Elçilik binasında, yerin altında, iki tane alt kat vardı. Birinci katta, demir parmaklıklı koğuşlar, onun altında ise seksen tane, evet tam seksen tane hücre bulunuyordu.

Nokta: Peki aynı durum Türkiye'deki elçilikler için de söz konusu olabilir mi?

Firaz: Böyle bir iddiam olamaz. Ama Tahran'daki büyükelçilik binasına bakılırsa, ben kendi adıma, aynı şeylerin Türkiye'de de olabileceğini söyleyebilirim.

Nokta: Fakat Türk yetkililerin böyle bir şeyi kabul etmeleri mümkün mü?

Firaz: Bakın, ben size Tahran'da gördüklerimi anlatıyorum. Bu nedenle, böyle bir şeyin Türkiye'de de büyük bir olasılıkla yer aldığını iddia ediyorum. Ankara'daki İsrail Büyükelçiliği'nde olabilir, İstanbul'daki İsrail Konsolosluğu'nda olur. Bunu bilemem.

Nokta: Mademki İsrail böylesi terörist eylemler içinde, neden her seferinde Filistinlileri suçluyorlar?

Firaz: Çünkü, İsraillilerin geleneksel dış politikası budur. Her seferinde Filistinlileri suçlarlar. Size soruyorum. Bölgeye terörü getirenler kimlerdir? Terör 1948 yılında İsrailliler tarafından bölgeye getirilmiştir. O tarihte FKÖ ortada yoktu. İlk terör örgütünü kuran İzak Şamir'dir.

Sabahları, Sabah okumanın keyfine doyulmaz. Her sabah yüzbinlerce okurun " Acaba Sabah bugün ne diyor? " diye merakla beklediği özel haberleri,

Sabah keyfi...

kamuoyunda olay yaratan ekonomik ve politik haberleri, canlı sporu, renkli televizyonu ve güleryüzlü sayfaları ile Sabah, gerçekten bir " Sabah Keyfi"dir. Eğer bu keyfi henüz yaşamadıysanız, yarın erkenden bir Sabah alın kendinize. Sabahlarınız daha aydınlık olsun, güne keyifle başlayın.

SABAH

"Keyfine doyulmaz"

LÜBNAN / KERAMİ SUİKASTI

Kurbanı hangi ilah istedi?

Gözlemciler, Lübnan Başbakanı Kerami'nin, Suriye adlı yanlış ata oynamasının bedelini ödediği noktasında birleşiyor. Cinayetin faili ise, Ortadoğu'daki bütün benzerleri gibi meçhul.

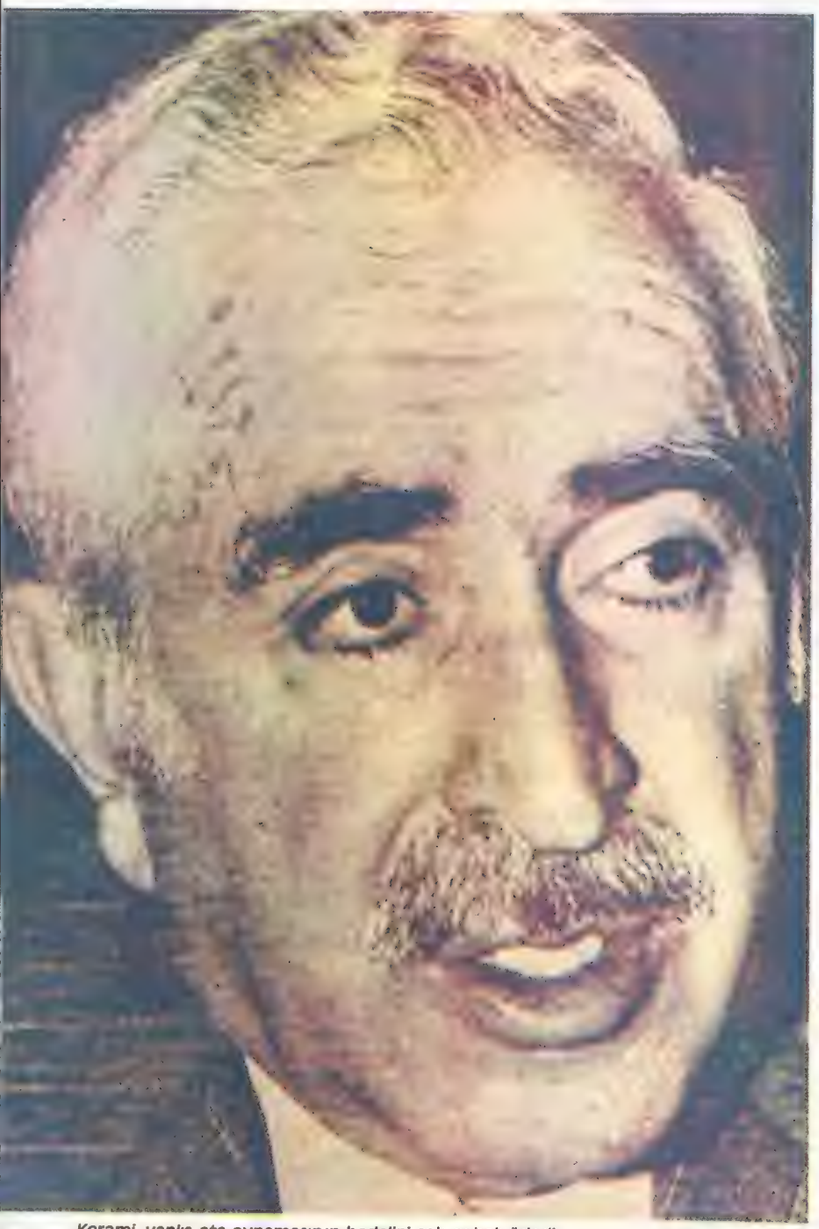

Kerami, yanlış ata oynamasının bedelini çok pahalı ödedi

"Arap siyasi mevsiminin en sıcak ayı hazirandır. Bu sıcaklık Lübnan topraklarına yaklaştıkça daha da artar. İşte bu nedenle, Lübnan'da siyasi atmosfer bugün olmasa bile yarın, ama haziran ayı bitmeden mutlaka patlar."

Bu yorumun ne kadarı kehanetten, ne kadarı bilgiden kaynaklanıyordu bilinmez ama, Lübnan konusunda son derece hassaslaşmış duyargalara sahip olan Irak yanlısı El Talia El Arabiyye dergisinde yer alan yazının mürekkebi bile kurumadan Lübnan'da siyasi hava gerçekten de patladı: Lübnan'ın uzatmalı başbakanı Kerami bir suikast sonucu öldürülmüş, El Vatan gazetesinin deyişiyle, ruhen zaten ölmüş bir ülkenin bedenen de ölmesi sürecine kocaman bir halka daha eklenmişti.

Zor günlerin adamı. Sünni kesimin başkenti ve kalesi sayılan kuzeydeki Trablusşam kentinin doğal önderi ve hâkimi olarak bilinen Kerami ailesi, Lübnan'ın 50 aristokrat ailesinin hiç kuşkusuz en etkilisiydi. Tabii Kerami de, böyle bir ailenin üyesi olarak daha doğuşunda belli bir önderlik şansına sahipti. Ailesinin bağımsızlıkçı tutumunu 1955'te devralıp uzun yıllar sürdüren Kerami, bu alandaki ününün özellikle Süveyş Kanalı çatışmasında, ABD'nin 1958'de giriştiği Lübnan işgalinde ve Bağdat Paktına karşı aldığı tavırda iyice pekiştirdi. 1969 yılında, ülkede Filistinlilerin varlığına olanak veren Kahire Antlaşması'nı imzalaması ve İsrail'le Lübnan arasındaki 17 Mayıs Antlaşması'nı başarısızlığa mahkûm edip bozması da onun başarı hanesine yazılan olaylar arasındaydı.

Yanlış ata oynamak. Kerami, bütün başarılarına ve siyasi basiretine rağmen, son başbakanlık dönemiyle bundan önceki yıllarını "yanlış ata oynamakla" geçirdi. Başbakan, adı Suriye olan bu yanlış ata koltuğuna yeniden oturmak için oynamıştı ama, niyetlerle kısmetlerin birbirlerinden bu kadar uzak düşebileceğini hiç hesaplayamamıştı. Kuşkusuz, yönetiminde Sünnilerin bulunduğu Suriye'ye yakınlaşma isteğinde Trablusşam'ın Sünni tüccar tabakasının ve bu tabakanın büyük iktisadi çıkarlarının da etkisi vardı. Ama Kerami kantarın topuzunu öylesine kaçırmıştı ki, bu kesimler dahi Suriye'ye bu kadar yakınlaşmanın tehlikelerinden söz etmeye başlamıştı.

Hafız Esad önemli bir adamını yitirdi

Kerami, ilk hatasını 1986 yılında Suriye birliklerinin Trablusşam'a girmelerine izin vermekle yaptı. Suriye birlikleri, kendilerine karşı direnen Vahdetçi hareket üyelerini kıyımdan geçirince ilk puanı kaybetti. Bu yetmezmiş gibi, 1986 yılında Suriye'nin desteğiyle başbakan olduktan sonra, yeni yılın şubat ayında Suriye'yi Lübnan'a müdahale etmeye çağırdı.

Belki Kerami başbakan olmuş, emeline kavuşmuştu ama, işin doğrusu, bu kez "zor günlerin adamı" olarak değil, "Suriye'nin adamı" olarak oturmuştu başbakanlık koltuğuna. Hele Suriye birliklerini ülkeye davet etmesini küçük bir azınlık dışında ülkede kimse hazmedememişti. Herkes ve bu arada Devlet Başkanı Emin Cemayel, Kerami'yle arasında belli bir mesafe koymaya başladı. Devlet Başkanı'na bile danışmadan davet edilen Suriye askerleri, ülkeye girer girmez adeta Kerami'yi zor duruma sokmak ister gibi katliama girişti. Özellikle İran yanlısı milisler görüldükleri yerde öldürüldü.

Kerami'ye karşı duyulan kırgınlık öfkeye dönüşmeye başlamıştı artık. Bir süre sonra o da farkına vardı bu durumun ama artık iş işten geçmiş, geriye dönüş yolları tıkanmıştı.

İstifaya doğru. Kerami'yi sıkıştıran tek olay "Suriye olayı" değildi. Dahası da vardı ve bu "daha"ların birikmesi, onu istifaya kadar götürdü. Kimbilir, istifası Devlet Başkanı Cemayel tarafından kabul edilmiş olsaydı bugün belki de hayatta olacaktı.

Beyrut sokaklarında Suriye birlikleri kol geziyor

"Suriye olayı" dışında, başbakanı istifaya götüren öteki etkenler nelerdi? Kerami her şeyden önce ülkedeki ağır ekonomik ve siyasi bunalıma çözüm bulmak vaadiyle iş başına gelmişti. Oysa ekonomik durum gittikçe kötüleşiyordu. Siyasi açıdan ise Hıristiyanlar eski tutumlarında ısrar ediyor, anayasanın Müslümanlar lehine değiştirilmesine direnç gösteriyorlardı.

Kerami'yi istifaya götüren başka bir neden de, eline ulaşan İsrail'le ilgili bilgilerdi. Bu bilgilere, göre İsrail yeni bir Lübnan işgaline hazırlanıyordu. İşgal edilen bir ülkenin başbakanı olmak istemeyen Kerami, "sıcak haziran" gelmeden istifa etmenin kendisi için tek çıkar yol olduğunu düşünmeye başlamıştı.

Kurbanı hangi ilah istedi? Kerami öldürülmesine öldürülmüştü de öldüren kimdi? Kerami'nin katili olarak gösterilen "savaş tüccarları", "emperyalizm" gibi zanlılar bir yana bırakılırsa, ciddiye alınabilecek başlıca "katil alternatifleri" ve iddiaları öne sürenler şöyle sıralanabilirlerdi:

Mısır Radyosu'na bakılırsa, Kerami'yi Suriye'nin kendisi öldürtmüş olabilirdi. Çünkü, her ne kadar "Şam'ın adamı" olarak tanınsa da, taviz vermez bir Filistin dostu olarak Suriye'nin Filistinlileri temizlemesinin önündeki en büyük engeldi.

Bazı Beyrut kaynaklarına göre ise, Kerami'yi, şubat ayında ülkeye giren Suriyeli askerlerce militanları katledilen "Vahdetçiler" öldürmüştü.

Ortadoğu'daki öbür benzerleri gibi Kerami suikastı da muhtemel faillerin sayısı neredeyse sayılamayacak kadar çok olan bir suikasttı. Nitekim, sayılan öbür ihtimaller arasında İran yanlısı milisler, Falanjistler ve Zağarta Marunileri de vardı.

Kerami'nin cenazesi çarşamba günü büyük bir törenle kaldırıldı. Gözlemcilere göre ise, kaldırılan yalnızca Kerami'nin değil, devletin de cenazesiydi. Ama, galiba asıl yarayı Suriye almıştı. Çünkü bir adamı ölmüştü ve yeni başbakan Selim El Hass, Şam'a kesinlikle karşıydı.

Lübnan, hazirana gerçekten de çok sıcak girmişti ve belki sonraki aylar daha da kavurucu olacaktı ●

PARLIAMENT

Gece Mavisini yaşayın, başarıyı yaşayın.

1979 YILI İCRA PL. 467 TEDBİR UYAR INCA SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR

GÖRÜLMEMİŞ OLAY!

PEŞİNATSIZ 100 AY VADELİ ve SABİT FİYATLA..

İSTANBUL.DRAGOS'DA 108 YALI DAİRESİ..

İstanbul'un doyumsuz doğal güzelliklere sahip kıyılarından Dragos'da, denize 100 m cepheli ve 15.000 m² lik arazi üzerinde en kaliteli inşaat malzemesi ve modern mimariyle inşa edilecek olan yalı daireleri çağdaş şehircilik anlayışının gerektirdiği tüm imkanlara sahip olacak...

(Dairelerin teslim tarihi 30 Haziran 1989 olarak belirlenmistir.)

Yalı Dairelerinin Bazı Ustünlükleri

- Kaloriferlidir.
- En seçkin konutların yer aldığı Dragos geniş ulaşım imkanlarına sahiptir (Tren, Otobüs, Minibüs vd).
- Yüzme Havuzu,Düzenlenmiş Bahçe, Su Deposu, Hidrofor Sistemi,
- 5 Kanaldan Yayın Yapan Uydu Anteni, ve diğer çağdaş üstünlükler...

BU BÜYÜK FIRSATI KAÇIRMAYINIZ.

Dragos'daki inşaatımızın 1 Haziran 1987 tarihindeki görünümü.

KASTEL İNŞAAT

" Sizin İçin Çalışır ,,

REKTAŞ

MERKEZ: Kadıköy, Kuşdili Cad, Efes İş Hanı Kat. 2 ŞANTİYE : Dragos Moteli Yanı.
ANKARA İRTİBAT BÜROSU: Atatürk Bulvarı Atayurt İş Hanı No. 169/59 Kat: 4 Bakanlıklar-Ankara

İNGİLTERE / SEKS SKANDALI

Eşcinsel milletvekilinin fantezileri

Genç erkek fahişelerle, kendine bir "fanteziler dünyası" yaratan İngiliz Muhafazakâr Parti milletvekili, eşcinsel Harvey Proctor, "marifetlerinin" basına yansıması üzerine istifa ettikten sonra mahkemede suçunu da itiraf etti.

Önce kapı tıklatılıyor. "Girin" dendikten sonra, içeri lise öğrencisi üniforması giymiş, süklüm püklüm bir çocuk giriyor. Müdür, "neden bana geldin" diye sorduğunda, öğrenci, "sınıfta kavga ediyorduk efendim" yanıtını veriyor. "Yoo, sınıfta kavga edilmez" diye kızgınlıkla bağıran müdür, öğrenciye üniformasının altını ve donunu çıkarmasını emrediyor. Bundan sonra, öğrencinin poposuna, önce çıplak elle, sonra ayakkabı tekiyle ve sonunda da sopayla 6 kez vuruyor "müdür bey". Sahnenin devamında öğrenciyle müdür, yatakta görülüyor. Her şey olup bittikten sonra "müdür bey", öğrencisinin bir de Polaroid fotoğrafını çekiyor ve rahatlıyor. Artık, ırk ayrımını körükleyen, idam cezasının yeniden yürürlüğe konulmasını savunan konuşmalarından birini yapmak üzere parlamentonun yolunu tutabilir.

Tüm bunlar, bir porno filminden seçilmiş sahneler değil, İngiliz Muhafazakâr Parti milletvekillerinden Harvey Proctor'un, para karşılığında, 16-17 yaşındaki eşcinsel fahişelerle yaşadığı fanteziler dünyasının aynıyla vaki bir kesitiydi sadece. Proctor, önce senaryoyu yazıyor, sonra da kiraladığı erkek fahişelerle bunu uygulamaya koyuyordu. Ta ki, Muhafazakâr Parti milletvekilinin bazı eğilimlerinden şüphelenen bir gazeteci, Proctor'un, henüz rüştlerini ispatlamamış 2 eşcinsel gençle cinsel ilişki kurduğunu tanık ve belgelerle ortaya çıkartana kadar. Skandal İngiltere'de bir bomba gibi patlıyordu. Olayın doğruluğuna kendileri de inanmayan Muhafazakâr Parti milletvekilleri, derhal, Proctor'u savunmaya başlamışlardı. "Bu basının alışılagelmiş çamur atmalarından biriydi" ya da "seçim öncesinde, muhaliflerin Muhafazakâr Parti'yi küçük düşürebilmek için tezgâhladığı bir oyundu."

Hem severim, hem döverim.

Ama iddianın üzerinden kısa bir süre geçtikten sonra, hakkında açılan kamu davasında ifade veren Harvey Proctor, bütün adayları şaşkınlığa düşüren itirafını yapıyordu: Evet, kendi evinde, genç yaştaki erkek fahişelerle beraber olmuştu. Onları sopayla dövdüğünü de kabul ediyordu. Onu savunan ağızlar, bir anda hayretten açık kalmıştı.

Cinsel fantezi olarak hep "müdür-öğrenci"yi adeta bir dinsel tören hazzıyla tercih eden Proctor'un, avukatının, "Milletvekilinin kimseyi ayartmadığını, o çocuklara parayı bastıran herkesin bu işi yapabileceğini söylemesi"nin ardından kendisinin işlemiş olduğu ilk suç olmasının mahkemece anlaşılması, "sapık" milletvekilinin küçük bir cezayla paçayı kurtaracağı kanısını yaygınlaştırıyordu. Proctor için istenen ceza şimdilik sadece 2 milyon liraydı. Ama, milletvekilliğinden istifa etmek zorunda kalan, arkasından bir günde bütün çevresini kaybeden Proctor'un, tutucu politik görüşüne karşın, hayli "açık" bir cinsel yaşamı tercih etmesinin, kendisine oldukça pahalıya mal olduğu söylenebilirdi ●

Proctor'un yanında artık aristokratlar değil, polisler var

BASRA KÖRFEZİNDEKİ KRİZ

Körfez'deki hava ısınmaya devam ediyor

Amerikan savaş gemisi Stark'ın Irak'a ait bir Mirage tarafından bombalanması Körfez'de havayı ısıttı

ABD'nin hafta sonunda Akdeniz ve Basra Körfezi'ne yeni savaş gemileri göndereceği açıklandı. 15 savaş gemisinden oluşan bir filo "rutin görev bölüşümü" amacıyla hafta sonunda Akdeniz'e hareket edeceği, donanmadaki gemilerden üçünün Basra Körfezi'nde bir Irak uçağı tarafından vurulan Stark fırkateynin yerini alacağı Pentagon tarafından söylendi. Öte yandan Amerikan Washington Post gazetesi, Bağdat'taki diplomatik ve askeri kaynaklara dayanarak verdiği haberde, Sovyetler Birliği'nin de Basra Körfezi'ne 3 tane mayın tarama gemisi göndereceğini, bu gemilerin geçen yıldan beri Körfez'de bulunan 2 Sovyet fırkateynine destek olacağını ileri sürdü. İran ise yabancı ülkeleri Körfez'e müdahaleden kaçınmaları için uyarırken, Dışişleri Bakanı Ali Ekber Velayeti, "Körfez'in 2 süper gücün elinde oyuncak olmasına izin vermeyeceğiz" dedi.

PORTRE

MATHİAS RUST

"Biri Kremlin üzerinden uçtu"

"Size söyleyecek hiçbir şeyim yok." Bu sözler Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı'nın bir yetkilisinin ağzından çıkıyor ve geleneksel "yorum yok" cümlesinden çok daha farklı bir şeyi ifade ediyordu. Çaresizliği ve şaşkınlığı.

Dünyayı bir anda yok edecek kadar nükleer silah üzerinde görüşmeler yaparken şaşırmayan insanları böyle şaşırtan amatör bir pilottu. 19 yaşında bir Alman pilotu, Mathias Rust, Hamburg'tan yola çıkmış, Helsinki üzerinden Moskova'ya Sovyet toprakları içinde 900 kilometrelik bir yolculuk yaparak, Kızıl Meydan'a inmişti. Olay hem simgesel olarak, hem de pratikte

"cuk oturmuştu." Sovyetler Birliği Savunma Bakanı Sokolov ve Hava Kuvvetlerinin savunması ile ilgili Mareşal Koldunov derhal görevden alınıyordu. Cessna 172 tipi uçak ve pilotu Mathias Rust ise amatör bir ruhun alçakgönüllü bir maceracılıkla birleşerek neler yapabileceğinin simgesi oluyordu. Çağdaş efsaneler böyle yaratılıyordu. Gerçi dünya artık efsanelerin dünyası değildi. Mathias'ın uçuş lisansı, havacılık kurallarına aykırı davranışından ötürü iptal edilecekti.

Mathias, Sovyetler'den kazasız belasız kurtulsa bile bir daha hiç uçamayacak. Ama Mathias'ı sevenler, Kızıl Meydan'daki uçağın etrafına toplanan meraklı kalabalığın içinden duyulan bir sözcüğü tekrarlıyorlar. "Molodjez", yani "helal olsun, delikanlı."

İTALYA

Ayakkabıdan yapılma ünlüler

İngiltere sarayının ele avuca sığmaz prensi Charles ile Rolling Stones'un solisti Mick Jagger, gerek ünleri, gerekse de ilginç fizikleri ile bugüne kadar defalarca karikatürlere, çizgi filmlere konu oldular, kuklaları ve mankenleri bile yapıldı. Ama, herhalde şimdiye kadar kimse, bu iki ünlünün ayakkabıdan karikatürünü yapmayı düşünmemişti. İtalyan karikatürist Dominique Bordenave, bunu tasarladı ve hemen iki eski ayakkabı tedarik ederek düşüncesini uyguladı. Başarısız olduğu da söylenemez.

Charles ve Jagger ayakkabıya girdi

Elena Annalona, İtalyanların gözde seks yıldızlarından biri. Ama, son günlerde kendisinden çok fazla söz edilmesinin nedeni, ne seksle ilgili bir skandal, ne de çıktığı yeni bir şov. Elena, 15 Haziran'da yapılacak olan seçimlerde çevreci görüşlere sahip Radikal Parti'nin Roma adaylarından biri. Seçildiği takdirde, dünyanın ilk porno-star milletvekili olacak.

VİETNAM

Parayı veren Batı'ya gider

Vietnam ekonomisinde alarm zilleri çalmaya başlayınca, ülkenin ekonomistleri bütçeye yeni kaynaklar yaratmak için seferber oldu. Son uygulamaya göre, 300 bin kişinin yurt dışına gidebilmek için çıkış vizesi almayı beklediği ülkede, artık parayı bastıran Batı'ya gidebilecek. Gidilecek her ülkeye göre de ödenecek bedel değişiyor. Örneğin, ABD'ye gidebilmenin fiyatı, kişi başına 7 bin dolar.

Mona Lisa'nın dişleri çürük mü?

İNGİLTERE

Mona Lisa niçin gülümser?

Leonardo da Vinci'nin ünlü tablosu La Joconde'un bugüne kadar başına gelmeyen kalmamıştı. Paha biçilmez tablo, defalarca çeşitli biçimlerde çoğaltılmış, bilgisayar tarafından yeniden çizilmiş, hatta birkaç ay önce, Mona Lisa'nın, Leonardo da Vinci'nin bizzat kendisi olduğu bile iddia edilmişti. Bu kez de, İngiliz antropolog Desmond Morris, tabloyla ilgili olarak oldukça cüretkâr bir iddiada bulundu. Morris'e göre, Mona Lisa'nın ağzı kapalı gülümsemesinin altında yatan sır, güzel modelin dişlerinin çürük olmasıydı.

KISA... KISA...

- **Türk-Yunan dostluk derneğinin** yeni bir şubesi Zülfü Livaneli ve Theodorakis'in Batı Almanya'da verdikleri konserden sonra Köln kentinde kuruldu.
- **İran'da 1979 yılında Humeyni'**nin iktidarı ele geçirmesinden sonra emekli edilen şah ordusu generalleri terfi ettirilerek yeniden göreve alındı.
- **Sovyetler Birliği Komünist Partisi** Merkez Komitesi, alkolizmle mücadeleye gereken önemin verilmesini isteyerek, alkol bağımlısı parti üyelerinin ihraç edileceğini açıkladı.

BANKACILIK / 1986 PERFORMANS ANALİZİ

Bankalar karne aldı...

Doç. Dr. Abaç ve İBAR araştırma grubu, bankaların 1986 yılı faaliyetlerini değerlendirerek çeşitli dallardaki en başarılı bankaları saptadılar.

Türk bankacılık sektöründe, birkaç yıldan bu yana ilgiyle izlenen bir çalışma yapılıyor. Bankalar, bir yıl içinde yaptıkları tüm faaliyetlerin değerlendirildiği, bilançolarının "deşifre" edildiği bu çalışmada, bir anlamda faaliyet dönemi sonu karnelerini alıyorlar. Doç. Dr. Selçuk Abaç ve araştırma grubu İBAR tarafından 1982 yılından bu yana her yıl yapılan "Bankalar Performans Analizi" çalışması, 1984 yılından bu yana, **Nokta**'da yayınlanıyor. Grubun geçtiğimiz yıl yine **Nokta**'da yayınlanan analizi, aynen Euromoney dergisinde de yer almış, böylece Türk bankacılık sektörüne yalnızca Türkiye sınırları içindeki ilgili çevrelerin değil, Türkiye'yle ekonomik ve ticari ilişkileri süren uluslararası çevrelerin de ne denli duyarlı oldukları ortaya çıkmıştı.

Doç. Dr. Selçuk Abaç ve İBAR grubu, bankaları dört ölçütle değerlendiriyorlar. "Sermaye yeterliliği" ölçütlerden ilki: Bankanın sermayesi, topladığı mevduatlara ve nakdi veya gayrınakdi olarak üstlendikleri risklere hangi oranda karşılık veriyor? İkinci ölçüt "aktif kalitesi": Bankanın tahsili gecikmiş ya da tahsili mümkün olmayan kredilerinin durumunu saptıyor. Ölçütlerden bir diğeri "likidite": Bankalar, taahhütlerini yerine getirebilmek açısından uygun likit değerlere ne ölçüde sahipler? Bu ölçüt, bu sorunun yanıtını araştırıyor. Dördüncü ölçüt ise "kârlılık": Bu da bankanın yönlendirdiği parayla sermayesinin karşılaştırılması sonucu saptanıyor. Bu dört temel ölçüte ek olarak, tüm bankalar özkaynakları açısından da değerlendiriliyor. Bankaların başarıları, kamu bankaları, az şubeli ihtisas bankaları, çok şubeli özel mevduat bankaları ve yabancı bankalar açısından dört ayrı alanda, ayrı ayrı değerlendiriliyor. Doç. Dr. Abaç ve İBAR grubu, bu yıl da bilançolarını yayınlayan bankalar arasından aktif toplamları 10 milyar liranın üzerinde olanları değerlendirmeye aldı ve her grupta yalnızca ilk beş sırayı alan bankaları açıklamayı yeğledi.

Başarının sırrı. "Başarımızda rol oynayan en önemli faktör, verdiğimiz kredilerin az riskli olması..." 1986'nın kendi dallarında en başarılı bankalarının yöneticileri, başarılarının sırrı sorulduğunda, hep bu yanıtı veriyordu. Cümle, yabancı bankalar arasında genel başarı sıralamasında birinci sıraya oturan Citibank'ın Genel Müdür Başyardımcısı Melih Araz'a aitti. Aynı

Doç. Dr. Selçuk Abaç

noktaya az şubeli ihtisas bankalarında genel başarı sıralamasında birinci olan Koç-Amerikan Bankası Genel Müdür Yardımcısı Metin Berk, "Kredileri sağlama almamız en önemli faktör" görüşüyle dikkat çekiyor, büyüklük sıralamasının en başarılı bankası olan İş Bankası yetkilileri de bunu "emniyet" sözcüğüyle ifade ediyorlardı.

Çok şubeli mevduat bankaları arasında geçen yıl olduğu gibi bu yıl da tüm rakiplerini rahatça geride bırakan Akbank, tüm bu özellikler yanında "muhafazakârlık" ilkesine yine sadık kalmıştı. Banka yetkililerine göre bu, "temkinli olmak" anlamındaydı. Ama geçen yıl da Akbank'ı açık bir farkla da olsa izleyen Türk Ticaret Bankası, bu yılın birincisini bu kez hayli zorluyor, hatta kârlılık açısından Akbank'ı ikinci sıraya itmeyi başarıyordu.

İstanbul şubesi gibi... Az şubeli mevduat bankaları arasında ise, 1986'ya kadar yabancı bankalar sıralamasında değerlendirilen Amerikan Express Bank üst sıraya yerleşmişti. Ancak bu kez ismi Koç-Amerikan Bankası'ydı. Amerikan Express'in Koç Grubu'yla kurduğu ortaklık sonucu, milli bankalar arasında sınıflandırılan Koç-Amerikan'ın bu özelliğiydi zaten onu bu yıl en üste yerleştiren. Bankanın sermaye piyasası müdürü Nezih Canal, bu özelliğe şöyle dikkat çekiyordu: "Koç-Amerikan olduktan sonra, Amerikan Express'in İstanbul Şubesi gibi çalışmaya devam ettik. Biz bir Türk bankası ve anonim şirket olmanın avantajlarını kullandık.

"Elemanlarımıza güveniyoruz..." "Bankamızın toplumda özel bir görevi ve yeri var" diyordu Halk Bankası Genel Müdürü Ahmet Ertuğrul bankanın başarısını açıklarken. Türkiye Halk Bankası, kamu bankaları klasmanında geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, genel başarı sıralaması açısından ilk sıraya oturmuştu. Ertuğrul, "Bankamız bildiğiniz gibi esnaf, sanatkâr ve küçük sanayiciye tercihli kredi veriyor. Bu kredilerin faiz haddi çok düşük. Düşük faiz almamıza karşın bankanın performansının yüksek olmasının bence birincil nedeni, bankamız kapsamında çalışan 14 bin elemandır" diyordu. En önemli etkenlerden biri ise Ertuğrul'a göre de, tüm banka yöneticilerinin altının çizdiği olguydu: "Problemli kredi oranımız çok düşük" diyordu Ertuğrul.

"İhtisas bankacılığı..." Yabancı bankalar arasında, geçen yıl dördüncü sıradayken bu yıl birinciliği elde eden Citibank'ın bu başarısında genel müdür başyardımcısı Melih Araz'a göre, "döviz ağırlıklı çalışmak" büyük rol oynamıştı. Araz, "1986 yılında piyasada döviz azdı, fiyatları yüksekti. Yani çalışma olanakları zorluydu ancak biz bu kıtlığı iyi değerlendirdik, elimizdeki kaynakları iyi kullandık. Zamanlamamız ve fiyatımız iyiydi. Kıt kaynakları iyi kullanıp masrafları kontrol altında tutarak, yani suni şişme yapmayarak bu başarıya ulaştık" diyordu.

Pastadan daha büyük dilim. Performans analizlerinde, büyüklük de önemli bir öğeydi.

Bu alanda değerlendirmeye alınan 12 banka arasında T. İş Bankası, en başarılı performansı göstermiş ve birinci sıraya yerleşmişti. Bankanın üst düzey yetkilileri, "Bankamızın başarısı emniyet, verimlilik ve seyyaliyet üzerine kuruludur. İş Bankası kurulduğu günden bu yana bu üç altın kurala uyuyor" diyorlardı bankalarının başarısının sırrını açıklarken. Gerçi bankanın vergi öncesi kârı, genel başarı sıralamasında kendisini izleyen Akbank'la karşılaştırıldığında hayli düşük sayılırdı ama banka yetkilileri bunu, "Bankamız kurulduğundan bu yana kamu hizmetlerinin oranını artırıyor ve bu yanıyla da övünç duyuyor. Doğal olarak bizim için kârlılıktan çok istikrar önem taşımaktadır" sözleriyle açıklıyorlardı. 1986 yılı performans analizi, geçen yıla göre bu yıl, bankaların daha iyi bir performans gösterdiğini ortaya koyuyordu. Ancak başarı sıralamasında, bankalar arası oran farklarının giderek kapandığı gözleniyor ve bu durum gelecek yıl mücadelenin daha zorlu olacağını gösteriyordu ●

1986'DA ÖZKAYNAK VE KÂR TOPLAMI EN BÜYÜK OLAN BANKALAR

1985	1986	Banka	Özkaynaklar (*) (Milyar TL)	Artış %	Vergi Öncesi Kâr (Milyon TL)
1	1	T. İş Bankası	212.498	24.0	35.607
2	2	Akbank	208.286	79.56	87.825
3	3	T.C. Ziraat Bankası	152.427	59.90	15.574
4	4	Yapı ve Kredi Bankası	90.052	90.74	30.636
5	5	T. Halk Bankası	84.497	97.92	35.730
9	6	T. Vakıflar Bankası	69.109	131.60	38.298
8	7	T. Emlâk Kredi Bankası	67.846	117.20	31.097
6	8	T. Ticaret Bankası	59.421	79.79	28.042
12	9	T. Garanti Bankası	54.605	152.59	17.231
15	10	Pamukbank	40.109	162.32	13.109
—	11	Etibank (**)	38.992	—	32.042
13	12	Uluslararası Endüstri Ve Ticaret Bankası	31.979	70.0	14.132

(*) Öz sermaye + Vergiden önceki kâr

(**) Etibank 1985 yılında bilançosu konsolide olarak yayınlandığından sıralamada yer Almamıştır.

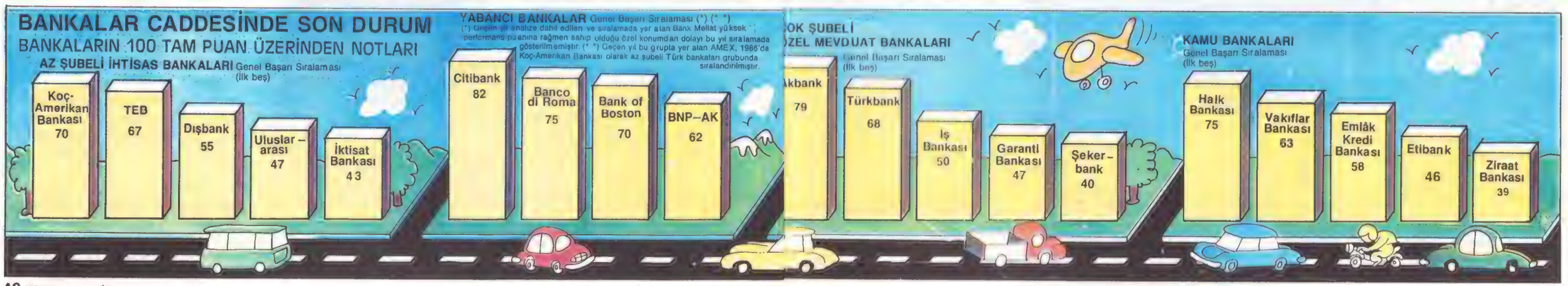

Küçük Kahveci Cihan'la Mevhibe İnönü'nün torununun torunu minik Zeynep: Siyasal birleşmenin çocukcası...

ANAP'LA SHP TABANDA BİRLEŞTİ

Zeynep'in fırlattığı tabak başına çarpınca Cihan, "Bir daha onunla hiç, hiç, hiç görüşmeyeceğim" diye bağırdı. İki yıllık geçmişi olan bu büyük aşkın tanıkları açısından, olayın bu noktaya gelişi gerçekten üzücüydü. Cihan, bu önemli kararını ancak iki gün, o da zorunlu olarak sürdürebildi. Çünkü ailece iki günlüğüne İstanbul'a gideceklerdi. Döner dönmez hemen yan dairenin kapısını çaldı, işte Zeynep olanca sevimliliğiyle karşısındaydı. İki "sevgili" özlemle kucaklaştılar. Bu barışma en çok aileleri sevindirmişti. Öyle ya, Cihan'la Zeynep, kendilerinden çok çok büyük olan, aklı başında insanların yapamadıklarını gerçekleştirmiş, siyasal düzeyde asla mümkün olmayan bir "bütünleşme"yi kendi aralarında sıcacık kuruvermişlerdi. Aileler kendi aralarında, olayın esprisini "ANAP'la SHP taban da birleşti" diye yapıyorlardı. Çünkü Cihan, Adnan Kahveci'nin oğlu, Zeynep ise Özden Toker' in torunuydu. Mevhibe Hanım'ın da torununun kızı. Gerçi Zeynep de bizzat bir siyasi koalisyonun ürünüydü. Annesi İnönü'lerin torunu, babası Cihad Bilgehan'ın oğluydu. İnönü ailesi, imkânsız siyasi birleşmeleri, olası duygusal bütünleşmelerle bir gelenek haline getiriyordu. Adnan Kahveci, iki miniğin birbirlerine düşkünlüklerini, "Sabah Cihan onlardaysa, akşam Zeynep bizde, ya da tersi" diye aktarıyor, bir de ilginç anı anlatıyordu: "Marmaris'te arkadaşlarımızdan birinin kızına Cihan kendi yatağını verdi, kendisi de kanepede uyudu. Ama ertesi gün, o küçük kızın yattığı yatakta tekrar yatmadı, Zeynep'e ihanet etmedi yani..." Ne diyelim, darısı bütün sevenlerin başına...

İLKLER FİLMİ

"Hayallerim, Aşkım ve Sen..." Atıf Yılmaz'ın yönettiği, Türkân Şoray'lı, Oğuz Tunç'lu, çekimleri halen devam eden meşhur film... Meşhur, çünkü Türkân Sultan'ın yıllar sonra Atıf Yılmaz'la çalıştığı ilk film. Filmin başka meziyetleri de var: Ekibinde kimler yok ki. Bazı sahneleri Murathan Mungan'ın evinde çekiliyor. Sanat yönetmeni bir zamanlar Gırgır'da Zalim Şevki'yi çizen Engin Ergönültaş. Yönetmen yardımcısı, Almanya'da hem yönettiği hem senaryosunu yazdığı, hem de başrolünü üstlendiği filmlere imzasını atan İsmet Elçi. Filmin maharetleri bununla da bitmiyor. Bir bereketli bir bereketli ki, sormayın. "Hayallerim Aşkım ve Sen"e bir şekilde emeği geçenler soluğu birtakım "ilk"lerde alıyorlar. Engin Ergönültaş "Hayallerim Aşkım ve Sen"in ardından "Uç Arkadaş" adlı filmle ilk kez yönetmenliğe adım atacak. İsmet Elçi'yse çekimlerin tamamlanmasının ardından Türkiye'deki ilk yönetmenlik denemesini gerçekleştirecek. Yine başrolünü de üstleneceği "Düğün" adlı filmin çekimlerine başlayacak. Bu "ilk"lerin ardından sinemaya dönüşünün ikinci filmi için çalışan Şoray'a gelince... "Hayallerim Aşkım ve Sen"de onun da bir "ilk"i var.

"Sultan" ilk kez bu film için bir intihar sahnesinde oynadı. Binaların tepesine çıktı, saatlerce ter döktü. Yalnız ter dökse iyi... Meğerse Şoray'da yükseklik korkusu varmış. Bina tepelerinde kendini öyle kötü, öyle kötü hissetmiş ki, neredeyse kendini aşağılara bırakıverecekmiş. Anlaşılan Şoray'ın "ilk"i pek bereketli değil. Bu "ilk" "son" olsa hakkında daha hayırlı olacak!

ERDAL ERTEMUR

Türkân Şoray sinemaya dönüşünün ikinci filminde, film setinde gazetecilerin ilgi odağı

BİR ŞARKININ ÖZGEÇMİŞİ

"Erkekçe" ile "Kadınca"nın bir çocukları oldu! Hem ismi bilem var: "Nasıl Değişir?" Siz tebriklere girişmeden önce "Nasıl Olur"u da biz anlatalım. Sosyetiklerimizin "Aşağı" tabir ettikleri bölgede, yani Güney kıyılarımızda düzenlenecek binbir festival, havalardan önce davranıp yazın geldiğini müjdelerken, bu festivallerden birinin ilk aşaması tamamlandı bile. Festivalin adı Kuşadası Altın Güvercin Festivali. Hani ilki geçen yıl yapılan beste yarışması. Bu yıl da festivalin ikincisine 217 beste katıldı. İlk elemeler yapıldı, 25 Haziran'da Kuşadası'nda yapılacak finalde yarışacak 15 beste belirlendi. Finale katılacak şarkılardan biri de "Nasıl Değişir?" Yani Erkekçe ve Kadınca dergilerinin çocuğu. "Nasıl Değişir"in sözleri Kadınca dergisi çalışanlarından Özcan Kandemir Bilir'e ait. Bestesi ise Erkekçe Dergisi Yazı İşleri Müdürü Ali Kocatepe'nin. Çocuk şarkının annesi babası tamam. Ama anneliğe bir talip daha var: Şarkıyı Ali Kocatepe'nin eşi Aysun Kocatepe seslendiriyor! Varsın "Nasıl Değişir"in ailevi özgeçmişi karışık olsun, melezlerin her zaman güzel olduğunu bilmeyen mi var?

Ali ve Aysun Kocatepe: Şarkılarda da beraber!

SANATSEVER—LERDEN MİSİNİZ?

Geçtiğimiz haftalarda gazetelerde ilginç bir ilan yer aldı. Ayvalık Hasır Adası'nda bir "Sanatçılar Köyü" ya da kooperatifi kuruluyormuş. Kooperatif Yönetim Kurulu'nda Abdullah Yılmaz, Fahir Aksoy, Feyza Hepçilingirler, Füsun Erbulak gibi sanatçılar yer alıyormuş. Kooperatife üye olmak isteyenler iki yıl süresince arsa bedellerini ödeyerek köyün bir parçasına sahip olabileceklermiş, sonra da konutlar inşa edilebilecekmiş. Merak ettik... Kooperatif Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Yılmaz'sa köye ilişkin bir şeyler anlattı bize: Kooperatif üyeliğine ilgi büyükmüş. Özellikle de sinema çevresinden ve üst düzey bürokratlardan. Osman Şahin, Müjdat Gezen ve Serpil Çakmaklı'nın da üye olmak istedikleri söyleniyormuş. Amma... Kooperatif her başvuruyu kabul etmiyormuş. Üye olmanın birinci şartı sanatçı olmak, diğeri de sanat sevmekmiş. Birinci şarta uyulup uyulmadığını anlamak kolay: İnsan ya sanatçıdır ya değildir! Peki ya ikinci şart? Örneğin bürokratlarımızın sanat sevip sevmediği nasıl anlaşılacak? Kooperatif Yönetim Kurulu üyeleri bir sınav düzenleyecekler herhalde? Bir Picasso resmi görüp çığlık atmayanlar, Beethoven dinlerken uyumayanlar, Shakespeare dizeleri arasında esnemeyenler sanatsever unvanına layık bulunup, köyde yaşamaya hak kazanacaklar anlaşılan!

Füsun Erbulak Sanatçılar Köyü'nün Yönetim Kurulu üyelerinden. Çakmaklı, Şahin ve Gezen'inse üye olacakları söyleniyor

TÜRBAN AFFETMEZ

Aylar önce, türban tartışması gündemdeyken aralarında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Olcay Neyzi'nin de bulunduğu bir grup öğretim üyesi bir bildiri yayınlayarak öğrencileri çağdaş ve laik giyime çağırmışlardı. Zaman geçti, köprülerden sular aktı ve sonuçta türban yasağı kaldırıldı. Ama İslam "affetmiyor." Geçenlerde Neyzi'ye bir uyarı ulaştırıldı. Belirttiğine göre de hedef yalnızca kendisi değil. Aynı türden uyarılar başka öğretim üyelerine de tebliğ edilmiş. Prof. Dr. Neyzi'nin odasında, duvar panosunda çeşitli kongre bildirileri arasına sıkışmış tebliği aynen okuyoruz:

ÜMİT KIRDUL/NOKTA

Prof. Dr. Olcay Neyzi "uyarı"larla karşı karşıya

"Uyarı

Türban yasaklansın diye imza atanları adım adım takip ediyoruz. Hepsinin bizde dosyası var. Sen dürüst, çalışkan ve de namuslu bir ilim kadınısın. Bu işlerle bir daha ilgilenme. Yoksa seni de diğerleri gibi cezalandırırız.

Müslüman Kardeşler"

Mesela!

Ünlü türkücümüz İbrahim Tatlıses, Hafta Sonu gazetesinin "Dobra Dobra" köşesine Perihan Şavaş'ın evliliğinden kadın-erkek ilişkilerine, çocuk yetiştirmekten politikaya içini dökmüş de dökmüş. Kız çocuklarının "terbiyesi" konusundaysa şöyle diyor:

"...Ama benim için 'aydın' olmak gerekir. Yani türbanla, mürbanla bilemiyorum. Ben kızıma, bacıma al giy türban diyemem. Zaten bacım okula gidemez."

MENKUL KIYMETLER REHBER SAYFASI

Yüksek kazanç yine İktisat'ta

İktisat Bankası Menkul Değerler Merkezi ve şubelerinde satışa sunulan **özel sektör tahvilleri** yüksek kazanç sağlamaya devam ediyor.

Ayrıca, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili, Hisse Senedi veya Gelir Ortaklığı Senedi almak için **Menkul Değerler Merkezi**'ni ve **İktisat** şubelerini arayabilirsiniz.

İKTİSAT
MENKUL
DEĞERLER
MERKEZİ

İktisat Menkul Değerler Merkezi
Esentepe: Büyükdere Caddesi 165. Esentepe İstanbul Telefon 172 7000. 166 2731
Osmanbey: Halaskargazı Caddesi 180. Osmanbey Telefon 146 0410

ESBANK
MENKUL KIYMETLER MERKEZİ

- **Hazine bonosu ve devlet tahvili alım-satımında yüksek verimi,**
- **Portföy danışmanlığı hizmetini,**
- **Borsa işlemlerinde en uygun şartları,**
- **Her hafta devlet ihalelerine katılma imkânını, tüm şubeleri düzeyinde sunuyor.**

Adres: Büyükdere Cad. Alba İş Hanı 67/71 Kat 5
Mecidiyeköy/İstanbul
Telefon: 172 16 01 - 172 51 42 - 172 50 69
Telex: 27170 esgttr.

Her Hafta
Borsa İlanları
"Menkul Kıymetler
Rehber Sayfası"nda

Yüksek geliri güven içinde kazanın

SERMAYE PİYASASINDA
GARANTİ

Özel Sektör Tahvili / Hazine Bonosu / Devlet Tahvili / Hisse Senedi alım satımları ve portföy danışmanlığı konusunda Garanti Menkul Kıymetler Merkezi ve Garanti Bankası'nın 288 şubesi hizmetinizdedir.

GARANTİ
MENKUL KIYMETLER MERKEZİ

İSTANBUL: Büyükdere Cad. 87, Mecidiyeköy İstanbul
Tel: 172 68 37 172 69 08 172 94 74 172 62 88 Teleks: 27056 gbme tr 27928 gasi tr
ANKARA: Atatürk Bulvarı, İzmir Cad. 25,Yenişehir Ankara
Tel: 118 29 66 118 90 15 Teleks: 42458 gran tr 45475 gaay tr

yeni bir şube yeni bir güç

DERBORSA KADIKÖY'DE

Tasarruflarınızın geleceğini programlayan Derborsa, Kadıköy Şubesi ile atılımlarına bir yenisini ekledi...
Hazine bonosu, devlet tahvili ve gelir ortaklığı senetleri başta olmak üzere, güçlü ve güvenilir kuruluşların hisse senetlerini, tahvillerini satan Derborsa paranıza yön verir, kısa sürede yüksek kazanç sağlar.
Tasarruflarınız Derborsa'da hem değer kazanır, hem de ülkemize kazandırır.

Derborsa bugünden itibaren Kadıköy'de sayın halkımızın hizmetindedir.

DERBORSA
güvenli yüksek kazanç

KARDEŞ

Bağdat Caddesi, Kantarcı Durağı, Erenköy-Kadıköy Tel: 355 31 82

MERKEZ : 522 83 13 - 526 78 82/3 Hat ŞİŞLİ : 140 32 40 - 140 18 94 - 147 14 75 ANKARA : 118 43 88 - 125 16 00 - 125 22 76

YAŞAM / DEĞİŞMEYEN YÖNETİCİLER

Koltuklarına yapışanlar

Beyhan Cenkci, Nuh Kuşçulu, Hüsamettin Tiyenşan, Kenan Durukan, Kemal Demir, Kasım Önadım ortak noktaları her devrin adamı olmaları. Yıllardır gelip geçen sağ ve sol iktidarlara, askeri darbelere rağmen hacıyatmaz misali koltuklarında kalabilmelerinin sırrı, püf noktası ne?

Onlar, ''Ayağı sıkı basma''nın kitabını yazmışlardı. Hiçbir kuvvet kolay kolay yere yıkamazdı onları, belki hafifçe sallanırlardı, ama dimdik ayağa kalkmayı da çok iyi bilirlerdi. Toplumun hacıyatmazları gibiydiler. Köprünün altından çok sular akmış, nice cumhurbaşkanları, başbakanlar yerlerinden olmuş, askerler gelip gitmiş, ama onlar her dönemde olup biteni koltuklarından izlemişlerdi.

SALİH MEVEÇANU-NOKTA

Onlar çeşitli kurumların en üst tepelerini işgal eden değişmez simalardı. Milyonlarca kişi onları sık sık TV haberlerinde ya da gazete sütunlarında görmeye alışmıştı. Belki pek çoğu ne iş yaptıklarını bile bilmiyordu, ama yüzlerini çok iyi tanıyordu. Görevlerinde öylesine kalıcıydılar ki bulundukları kurumlar artık ikinci değil de birinci adresleri olmuştu.

Yenilenmeyen kartvizitler: Beyhan Cenkçi'nin pek çok kimse hangi gazetelerde icra-i sanat eylediğini hatırlayamıyordu bile, ama Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin bembeyaz takım elbiseli başkanı olarak onu tanımayan yok gibiydi. Cenkçi, kartvizitini 20 yıldır yenilemeyen başkan olarak hacıyatmazların en eskilerinden olma özelliğini taşıyordu. Ancak Harp-İş Sendikası Başkanı Kenan Durukan, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Başkanı Hüsamettin Tiyenşan, Esnaf Kefalet Kooperatifleri Başkanı Kasım Önadım, Kızılay Başkanı Kemal Demir, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu da başarıyla Cenkçi'nin izinden yürüyenler arasındaydı.

Siyasi tansiyonu sürekli değişen Türkiye'de bu tür yarı kamusal nitelikteki dernek ve kuruluşların başında kalmak pek öyle ''Her babayiğidin harcı'' değildi. Âdetten olduğu üzere nasıl erken kalkan ihtilal yaparsa, gizliden gizliye mücadelelerin yapıldığı bu kuruluşlarda da erken davranan başkanlığı kapar mantığı uygun düşüyordu. Ama yıllar hiç de öyle olmadığını ortaya koymuştu. Türkiye'de pek çok şey değişiyor, ama bu isimler asla yerlerini kaptırmıyorlardı. Koltuklarına böylesine iyi yapışmayı nasıl başarıyorlardı? Bu işin formülü neydi?

Kaş'ın villaları. Jülide Gülizar'a göre, Beyhan Cenkçi'nin başkanlığını sürdürmesi için pek çok meziyeti vardı. İnsanına ve zamanına göre davranmayı çok iyi bilirdi. Bunun için de pek çok yöntem kullanırdı. Gazetecileri, sanatçıları da bol bol ödüllendirmesi yöntemlerden biriydi. Ancak zaman zaman bu ödüllendirme işini biraz ileri götürüyor ve eleştiriliyordu. Bir keresinde Aziz Nesin'i yılın gazetecisi seçmiş ve sonuç hiç de umduğu gibi olmamıştı. Ödüllendirildiğini duyan Nesin, hemen bir mektup dö-

Nuh Kuşçulu oyla değil kanunla gidecek

ADEM ALTANOKTA

Hüsamettin Tiyenşan değişmez başkan

MAHMUT OVUR/ NOKTA

Kemal Demir: ''Ecevit'ten Özal'a''

şenmiş ''Kardeşim beni en iyi gazeteci yapmışsın. Ben geçen sene yazı yazmadım. Nerden çıktı bu'' diyerek itirazını iletmişti. Ancak ufak tefek bu tür tatsızlıklara rağmen ödüllendirilen herkesin bundan hoşlanmadığını söylemek güçtü.

Cenkçi'nin olayları da çok iyi değerlendirmeyi bildiğini söyleyen Gülizar bu savını şöyle örnekliyordu: ''Bir 12 Eylül olayı yaşandı ülkede. Gazetecilik bünyesindeki hiçbir dernek 12 Eylül'ü yapan beş kişiyi onur üyesi yapmayı düşünmemiştir, ama Cenkçi yaptı''. Gülizar'a göre Cenkçi'nin insanlara göre değişen fantezileri, karşısındakilere hoş ve şirin geliyordu. Gülizar, Cenkçi için ''Beni cemiyetten attı. Değişik görüşlere sahibizdir. Ama yine de sevdiğim bir arkadaşımdır'' diyerek Cenkçi'ye kinlenmediğini belirtiyordu.

Mehmet Ali Kışlalı ise Gülizar kadar esnek düşünmüyordu. Kışlalı'ya göre Cenkçi, muhalefet barındırmadığı, kendisine karşı olan herkesi safdışı bıraktığı için hâlâ başkandı. Kışlalı'ya göre yıllar boyu üyelerini size Kaş'ta villa yaptırıyorum diye oyalamıştı.

Kışlalı, Cenkçi'nin üyelerine hoş görünmede hediyelerden de yararlandığını söylüyordu. Üyelere seçimlerden önce dağıttığı kömür parası, kumaş, teyp, radyo cinsi hediyelerin de seçim başarısındaki rolü büyüktü.

Can Pulak, Cenkçi'ye farklı açıdan yaklaşarak onu, karagün dostu, arkadaş canlısı, üyelerinin iyi ve kötü gününde yanında olmayı bilen bir insan olarak tanımlıyordu.

İşin özü sevgi. Beyhan Cenkçi ise **Nokta**'ya yaptığı açıklamada formülün sevgi olduğunu belirtiyordu. ''Ben onları seviyorum. Üyelerimiz de bana ve öteki yönetici arkadaşlarıma güveniyor, sarmaş dolaş bütün üyelerimizle hedeflere yürüyoruz'' diyordu.

Cenkçi, hakkındaki eleştirileri de pek haklı bulmuyor, özellikle de hediyeler meselesine takılıyordu. ''Kumaş dağıtmakla başkan olunsaydı, Sümerbank Genel Müdürü Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olurdu'' diyen Cenkçi, Kaş arsalarının da umut olmaktan çıkarak gerçekleştiğini belirtiyordu.

Şofördür benim dostum. Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Başkanı Hüsamettin Tiyenşan'ın ise yıllar yılı süren başkanlığının temellerini Şoförler Derneği'nde attığı söyleniyordu. Çeşitli çevrelere göre Tiyenşan, büyük bir şoför dostuydu! Ama bu dostluk Ferdi Tayfur örneği arabesk müziğinden kaynaklanmıyordu. Tiyenşan, Şoförler Derneği'ndeyken yakın çevresine ruhsat ehliyet vb. işlerde kolaylık sağladığı, karşılığında ise sempati ve iyi ilişkiler kurduğu söyleniyordu. İddialara göre Tiyenşan, Konfederasyon Başkanı olduğu zaman da bu türden ilişkileri tüm esnaf birimleriyle de sürdürmeyi başarmıştı. Tiyenşan'ın çevresine göre, yıllarca süren başkanlık sırrı bu ilişkilerde aranmalıydı.

Elâlemin ağzı torba değil: Esnaf Kefalet Kooperatifi'nin 18 yıllık değişmez Başkanı Kasım Önadım, içinde bulunduğu yeri baskı aracı olarak kullanıp, üyeleri kontrol ettiği yolunda iddialar ayyuka çıkmıştı. Konumu gereği Halk Bankası Yönetim Kurulu üyeliği de yapan Önadım'ın, kredi dağılımında arasının iyi olduğu üyelerin işlerini erken bitirttiği söyleniyordu. Söylentiler 18 yıllık başkanlığın bu tür baskılarla sürdüğü yolundaydı.

Önadım ise **Nokta**'ya yaptığı açıklamada 18 yıllık bir sürenin uzun bir süre olarak değerlendirilmesine karşı çıkıyordu. Önadım'a göre bir yönetici yetiştirmek kolay değildi. Değiştirmeye kalksanız yerine aynı kapasitede birini getirmek mümkün olmazdı. Ortalıkta yönetici kıtlığı gören Önadım, kendisini alternatifsiz olarak görüyordu. Önadım, kendisine öylesine güveniyordu ki ''Türkiye'nin bu sahalarda yetişmiş adamı yoktur, burda benim yaptığım işi kimse yapamaz'' demekten çekinmiyordu. Önadım, Halk Bankası içindeki nüfuzunu kullanarak üyelerini denetlediği yolundaki iddiaları bir cümleyle yanıtlıyordu: ''Saçma, böyle bir şey yok''.

Güleryüzlü hizmet. Kızılay'ın her yıl yapılan seçimlerini sürekli kazanarak başkanlığının 10. yılına ulaşan Kemal Demir, kendisini tartışmasız en iyi yönetici ilan etmiyordu, ama bazı meziyetlerinin de, se-

Kendisine güvenen başkan Önadım

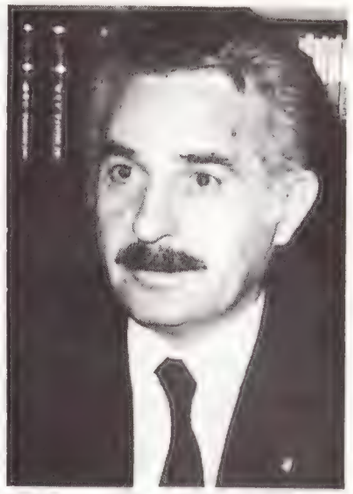

Durukan başarısını değişimle açıklıyor

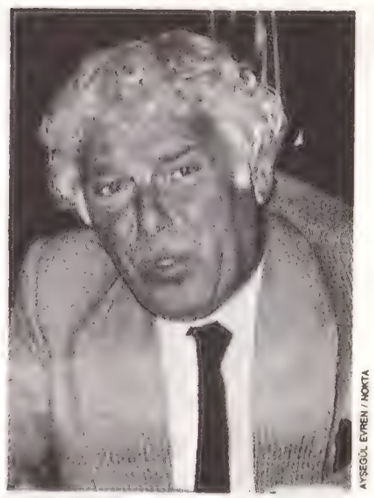

Cenkçi, 20 yıldır aynı kartvizit

AYŞEGÜL EVREN / NOKTA

çilmesinde etkili olduğunu söylüyordu. Demir, güleryüzlü ve sıcak kişiliğinin fahri görevine seçilmesinde etkili olduğu inancındaydı. Anlattığına göre de bu özelliğini kendisini seçenlere karşı oldukça da iyi kullanıyordu. 600'den fazla olan Kızılay şubelerinin başkanlarının çoğunu aile çevreleriyle birlikte tanıyordu. Kimin başı derde girse onu arardı. "Günde mutlaka dört beş özel telefon alırım. Bunlar iş görüşmesi değildir. Ya birinin çocuğu hastadır ya da başka derdi vardır. Hepsinde de ev telefonum vardır."

Kemal Demir bu ilişkileri içtenlikle mi, yoksa değişik amaçlarla mı yapıyordu? Bu farklı çevrelerde farklı yorumlanıyordu, ama ne amaçla yaparsa yapsın işe yaradığı da açıktı.

Nokta'nın seçilmenizde siyasi ilişkilerinizin rolü var mı sorusunu Demir, kaçamaksız yanıtlıyordu. Yıllarca CHP ve CGP milletvekili olarak görev yapmış biriydi. Çeşitli dönemlerde sağlık bakanlığı yapmıştı. Bütün siyasi yaşamında sağdan da, soldan da birçok dostu olmuştu. Siyaset ayrı, insan ilişkileri ayrı diyen biri olarak başarısında bu ilişkilerinin rolünün yadsınmayacağını belirterek bunu da şöyle örnekliyordu:

"Beni Ecevit Kızılay Başkanı yaptı. Sonra Demirel geldi. Arkasından Evren Paşa Devlet Başkanı oldu. Derken Ulusu geldi. Ardından da Özal dönemi başladı. Hepsiyle de uyum içinde çalıştım hiçbir sorun çıkmadı."

Kemal Demir hakkında da pek çok söylenti vardı. Kızılay'ın, ithal ettiği oyun kâğıtları ve süt tozlarıyla çıkar sağladığı yolundaydı bu iddialar. Ancak Demir de bunların hepsini yalanlayacaktı.

"Kendini değiştirmek". 1971 yılından bu yana Harp-İş Başkanlığını yapan Kenan Durukan ise uzun yıllar başkan kalmayı sürekli kendisini yenilemek sayesinde başardığını söylüyordu. "Seçimle bir ideali gerçekleştirmek gerektiğinde, seçimle ekmek parası kazanmak gerektiğinde insan ya kendisini değiştirecek ya da topluluk insanı değiştirecektir" diyordu. Durukan, bu döngü içinde ayakta kalabilmek için kendisini değiştirmek yolunu seçtiğini belirtiyordu. Durukan, bu değişimi gerçekleştirmiş olacak ki, sağ ve sol iktidarlar gelip geçmiş, o sendika gibi bir kuruluşta hep başkan olmayı sürdürebilmişti. Hatta bir dönem MHP ile birlikte Aster-İŞ adlı sendikaya karşı tavır aldığı söyleniyordu. Ancak Durukan bu iddiaları "yalandır hiçbir zaman işbirliği yapılmamıştır" diyerek yanıtlıyordu.

Oyla gidemediler. İstanbul Ticaret Odası'nın 10 yıldır değişmez Başkanı Nuh Kuşçulu da her seçim dönemi çok çeşitli suçlamalarla karşılaşan, ama yine de her seçimden muzaffer çıkmayı başaranlardandı.

Bir muhalifi, **Nokta**'ya "Çok hataları vardır, kızarım ederim ama sevimli adamdır" diyordu. Muhalife göre gönül almayı çok iyi biliyordu. Bunun da en iyi yolu yurt dışı seyahatleriydi. Gezi konusuna bıyık altından gülümseyerek dokunan muhalif, bunlardan kendisinin de yararlandığını söylüyordu. Muhalife göre, yurt dışı gezileri iyi bir seçim taktiğiydi. Genellikle yaklaşan seçim dönemlerinde başkan, düzenlediği gezilere muhalefetten de adam götürmeyi hiç ihmal etmezdi.

"Çok pişkin adamdır" diyordu başka bir muhalif. "Kürsüye çıkar eleştirirsiniz, ama hiçbir şey olmamış gibi davranır küsmez". Bu özelliklerinin Kuşçulu'ya prim kazandırdığı söyleniyordu. Madalyonun öteki yüzünde ise çok ağır eleştiriler vardı. İktidar yanlısı olarak İTO'yu suskunlar ordusuna çevirdiği, ihracatçılara olan yakınlığı nedeniyle hayali ihracat olaylarının üstüne gitmediği gibi eleştiriler de başlıcalarıydı. Ancak Kuşçulu bunları sürekli "yapıcı olmayan ve şahsı hedefleyen ciddiyetsiz eleştiriler" olarak gördüğünü söyleyerek iddiaları reddediyordu.

Zaten son zamanlarda da muhalefetin sesi de pek çıkamıyordu. Çünkü bir kanun gereği İTO gibi kuruluşlarda 10. yılını dolduran yöneticilerin bir daha seçilmemeleri öngörülmüştü. 10. yılını sürdüren Kuşçulu ise her seçim dönemini başarıyla geçiştiren başkan olarak İTO tarihinde yerini alacaktı.

Hediye vermeler, seyahatlere götürmeler, gönül almalar, çıkar dengelerinin çok iyi korunması vb. yollar bu isimleri hacıyatmaz yapan başlıca yollardandı. Hele hele bütün bu özellikleri üzerinde barındıran bir hacıyatmaz sürekli başarının da sırrına eriyordu

Şaziye KARLIKLI, Sevkuthan NEVSUHAN

İlk adım...

"Yürüdü, yürüyecek diye beklerken... bir de baktık bizim Alican ayağa kalkmış, ilk adımını atıyor... Babası heyecan içinde... Kodak fotoğraf makinesini kapmamla, deklanşörüne basmam bir oldu!

İlahi Alican!.. Sayende biz de fotoğrafçı olduk çıktık: Alican üstüne mamasını dökmüş... Alican lazımlıkta... Alican benim terliklerimle... Daha şimdiden iki albümü oldu! Fotoğrafların hepsi de birbirinden güzel... renkleri öyle canlı ki, aslının aynı!

Bazen, 'Kimbilir ne güzel anları kaçırdım... Keşke, Kodak fotoğraf makinesini daha önce alsaydım...' diyorum. Artık fotoğraf çekmek öyle kolay ki!.. Pozu yakaladığım an, deklanşöre basıyorum... o kadar! İçinde de Kodak film..."

Kodak K4a fotoğraf makinesi kutusunda neler var? 2 adet 36 pozluk Kodacolor Gold 100 film kutusu, Türkçe Kodak Fotoğraf Elkitabı, elektronik flaşı için 2 adet pil, özel çantası ve Türkçe açıklamalı kullanma kılavuzu

Kodak K4a. 1 yıl garantili! Siyah, kırmızı, gümüş ve mavi renkleri arasından seçme olanağı!

Kodak DISTRIBUTORU

BURLA

Fotoğraf ürünleri

Kodak renktir

İşadamları, Yöneticiler, Hukukçular, Müşavirler...

YAYINLARIMIZ

- **VERGİ KANUNLARI**
  Gelir Vergisi Mevzuatı
  — Kurumlar Vergisi Mevzuatı
  — Veraset ve İntikal Vergisi Mevzuatı
  — Vergi Usul Kanunu ve Mevzuatı
  Amme Alacaklarının T.U. Hakkında Kanun ve Mevzuatı
  — Damga Vergisi, Değerli Kağıtlar Kanunu ve İthalde Alınacak Damga Resmi Mevzuatı
  — Yatırım Teşvik Mevzuatı
  — Emlak Vergisi Mevzuatı
  — Harçlar Kanunu ve Mevzuatı
  — Motorlu Taşıtlar ve Taşıt Alım Vergileri Mevzuatı
  — Belediye Gelirleri Kanunu ve Mevzuatı
  — Katma Değer Vergisi Mevzuatı
- **GÜMRÜK MEVZUATI**
  G1 Gümrük Kanunu ve Yönetmeliği ile Muafiyetler ve Uygulama
  G2 Gümrük Giriş Tarife Cetveli ile Diğer Vergi ve Resimler
  G3 Gümrük Anlaşmaları. GATT. TIR. Karayolları Nakliyat Anl. vb.

32 YILDIR SİZLERE YÜRÜRLÜKTE OLAN MEVZUATI SUNUYORUZ

- **İHRACAT MEVZUATI**
- **İTHALAT MEVZUATI**
- **AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU (A.E.T.) MEVZUATI**
- **İMALAT SANAYİ MEVZUATI**
- **İŞ HUKUKU. SOSYAL SİGORTA VE BAĞ-KUR MEVZUATI**
  A Yüksek Mahkemeler Kuruluş Kanunları ve Kararları
  B İş Hukuku Mevzuatı
  C Sendikalar. Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Mevzuatı
  D Sosyal Sigorta Mevzuatı
  E Bağ-Kur Mevzuatı
- **TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA (KAMBİYO) MEVZUATI**
- **TÜRK PARASI KANUNLARI** (Banka ve Sermaye Piyasası Mevzuatı)
- **DEVLET İHALE KANUNU**
- **TURİZM MEVZUATI**

Yayımlarımızdan, ilgilendiğiniz seriler bulunduğu taktirde, Yayınevimize muracaat ediniz veya broşür isteyiniz

Yaşadığınız her gün yasalarla ilişkiniz var. Mevzuata uygun çalışabilmeniz için elinizdeki yayınlar yeterli mi?
Kütüphanenizdeki mevzuat en son şekliyle mi? Değişmiş olabilir...
YA DEĞİŞTİYSE...
Yayınevimiz, 32 yıldır mevzuat yayımcılığı yapıyor. Mevzuat değişikliklerini kullanımı çok kolay değişen yapraklar (föyvolant) sistemi ile en kısa zamanda sizlere ulaştırıyor. Mevzuat değişse de, yayımlarımız yürürlükteki şeklini koruyor...

LEBİB YALKIN YAYIMLARI VE BASIM İŞLERİ A.Ş.

İRA

Meclis Mebusan Cad. No. 827 Dursun Han Kat: 3 80040 Salıpazarı/İstanbul Tel: 143 15 75 16 Hatt

AŞK KIRGINLARI

"Aşk, ideolojinin yaması olmasın!"

Solun çeşitli gruplarında yer alan Aşk Kırgınları, geçmişte solcuların yalnız mitinglerde, eylemlerde solcu olduklarını, aşkı bir yama gibi gördüklerini savunuyorlar ve yeni bir solcu tipi yaratmayı amaçlıyorlar.

"Bir solcu insanın da basit duygusallıklar yaşaması doğal. Ama, bunlara izin vermeyen tabular var sol yapılanmalar içinde. Yani insanlar solcu olduklarında illa aşırı dozda politik olmak, çok sekterleşmek, çok dar kalıplara girmek zorunda hissediyorlar kendilerini. Örneğin, geçmişin yoğun tabularından biri, bacı mantığı. Bizim derdimiz öncelikle sol içindeki bu mantıkların kırılması."

Adları ilk kez bir haftalık derginin ilan panosunda görüldü. Altı imzalı ilanda, "Aşk Kırgınları Derneği"nin kurulacağı belirtildikten sonra şöyle deniliyordu: "Yalnızlığın yanlış bir liman olduğuna inanıyoruz. Umutsuzluk ihanettir diyoruz ve şarkımızın yamaçları çoğalsın istiyoruz."

İlan metninin ilk çağrıştırdığı şey, imza sahiplerinin sevgilileri tarafından terk edildiği ve çok duyarlı olan bu insanların da acılarını hafifletmek için bir araya gelmeye karar verdikleriydi. Ama, Aşk Kırgınları kendilerini bir ilanın sınırlı olanaklarıyla değil de, uzun uzun ifade ettiklerinde durumun hiç de böyle olmadığı anlaşılıyordu. Her şeyden önce kendilerinin ve uğraşlarının marjinal olmadığına inanıyorlar, "Bizler kenarda kıyıda kalmış insanlar değiliz" diyorlardı. Yüksel Ekşioğlu, sayıları Ankara'da 50 civarında olan Aşk Kırgınları'nın konumlarını tanımlarken şu ilginç saptamayı yapıyordu: "Bugün var olan ya da var olmaya çalışan, geleneği olan ya da bir gelenek oluşturmaya çalışan sol yapıların, kurumların içinde yer alan insanlarız. Ama o kurumların işleyişine bir eleştiri getirmeye, o işleyişte bir şeyleri dönüştürmeyi amaçlayan bir çıkış bizimki."

Aşk Kırgınları'na göre, girişimleri hareket apayrı bir çıkış değildi. "Var olana eklemlenen, onun içinde bir şeyleri dönüştürmeye çalışan" bir çıkıştı. Zaten bu düşüncelerle, başlangıçta düşündükleri dernekleşme fikrinden de vazgeçmişlerdi. Şimdilik yalnızca Aşk Kırgını diye bir sıfatları vardı ve dernek fikrini daha sonra yeniden değerlendireceklerdi.

Kırgınlık aşka değil. "Sol yapılar içersinde feodal mantıklar, burjuva mantıklar, lümpen varlıklar da kolaylıkla var olabiliyor. Bizim sorunumuz bu. Kırgınlık da bu."

Özetle, Aşk Kırgınları'nın kırgınlığı aşka değil, aşka hak ettiği önemi vermeyen anlayışlaraydı. Murat Kalaycıoğlu'na göre, solcular bu tür mantıklardan arınmalı, yaşama biçimleriyle de bir alternatif oluşturmalıydılar. Oysa şu andaki, hele hele 1980'den önceki manzara felaketti. Eğer solculuk bir yaşam ideolojisi ise, yaşama müdahale eden bir ideoloji ise, yaşamın her alanında karşılık bulmalıydı. Aşk Kırgınları, Nevzat Gürkan'ın deyişiyle aşkı "ideoloji içindeki bir yama" olmaktan çıkarmak istiyorlardı ama, amaçları aşkla sınırlı değildi: "72'yi, 80'i anlatan romanlara bakıyoruz" diyordu Yüksel Ekşioğlu, "Sol yapılanmalar içinde merkez komitelere gelmiş insanlar evlerinde eşlerine, kız kardeşlerine ya da annelerine alabildiğine feodal tutumlar içinde. Bunlar salt roman-

Ekşioğlu: "Bazıları salt eylemleri içinde solcuydu"

Şenyuva: "Sorun salt aşk değil, insanı olan her şey"

Kalaycıoğlu: "1980'den önceki manzara felaketti"

larda değil, hayatta da böyleydi. Bu insanlar salt mitinglerde ya da eylemleri içinde solcuydu. Ama hayatta solcu mantıklarının karşılığı yoktu. Karılarını dövebilen, kız kardeşlerine feodal aile kurumunun ilişkileri ile müdahale eden insanlardı."

Yüksel Ekşioğlu gibi Tevfik Şenyuva da "Sorun salt aşk değil" diyordu ama, **Nokta** muhabiri ile konuşan grubun içinde yer alan Murat Kalaycıoğlu onlara müdahale ederek "Yalnız çıkış aşk adına" demek gereğini duyuyordu.

"Başka işiniz yok mu?" Bugün Ankara'da sayıları elliyi bulan Aşk Kırgınları çok sayıda insanla da temas ediyordu. Cezaevlerinde yatan sol siyasi mahkûmlardan da mektuplar alan Aşk Kırgınları'nın en çok karşılaştıkları sorulardan biri de "Başka işiniz yok mu?" sorusuydu. Bu soruyu sık sık soranlardan bir kısmının "fanatik etiketleme hastaları" olduğunu söyleyen Aşk Kırgınları, bunlara değil de, kendilerini yanlış anlayarak bu soruyu soranlara cevap vermek istiyorlardı. Yüksel Ekşioğlu, kendilerinin "alternatifçi, komüncü vb. bireysel çıkışlarla örtüştükleri" biçiminde bir imaj çıktığını, oysa bunun doğru olmadığını belirtiyordu.

Aşk Kırgınları bundan sonra neler yapmayı planlıyorlardı? "İnsana sahip çıkmak, insani değerlere sahip çıkmak, aşkı ideolojinin bir yaması olmaktan çıkartıp yaşamın en büyük hazlarından biri haline getirmek" için ne tür çalışmalar yapacaklardı ve önümüzdeki dönem için neler umuyorlardı?

"Tanımladığımız yeni insanı bizim, yani böyle bir dernekleşmenin, böyle bir birlikteliğin yaratacağına ben inanmıyorum" diyordu Murat Kalaycıoğlu ama, umutsuz da değildi: "Hiç değilse bu gündeme gelecektir. Bu tartışılacaktır. Zaten bizim de kısa vadedeki amacımız böyle bir tartışmayı açmak, gündeme getirmektir."

Aşk Kırgınları bu amaçla, şimdilik içinde bulundukları topluluklar da konuyu tartışmakla yetindiklerini, ilerde Aşk Kırgınları olarak yazılar yazmak hatta paneller düzenlemek niyetinde olduklarını belirtiyorlardı.

Yüz yıllık bir hikâye. Aşkı yok sayma, küçümseme ya da ideolojinin yaması gibi görme biçimindeki sol anlayışlar bundan yüz yıl önce ünlü Alman devrimcisi Rosa Luxemburg'u isyan ettirecek kadar yoğun bir biçimde Avrupa'da da yaşanmıştı. O yıllarda çoğu Avrupa devrimcisi aşk yaşamları da dahil bütün kişisel yaşamlarını Rus anarşistleri Bakunin ve Nexhaev'in sınırlarını çizdiği şu çerçevede sürdürüyorlardı: "Devrimci kayıp kişidir... Böyle bir insanda aile hayatı, arkadaşlık, sevgi, şükran gibi sıcak duygular ve hatta dehşet duygusu tek ve buz gibi bir tutku tarafından bastırılmış olmalıdır: Devrim davası."

Nevzat Gürkan: "Kırgınlığımız, aşkı yama gibi görenlere"

Yaşadığı yılların en militan devrimcilerinden biri olan Luxemburg ise yaşamını bu öneriler doğrultusunda kurmayı kesinlikle reddetti. Yaşamı boyunca "kişinin doğal içgüdülerine gem vurmakla kurtulacağına" inanmadı. Ne var ki, Luxemburg'un Polonyalı sevgilisi Leo Jogiches, tam onun eleştirdiği türden bir devrimciydi. Ona yazdığı mektuplardan birinde Jogiches'in dünyadan el etek çekme tutumuna karşı şöyle isyan ediyordu: "Her mektup bir yük bana. Şu sayı, bu bildiri, şu yazı ya da öbürü! Buna bile katlanacağım; yanı sıra bir de insan olsa hepsinin ardında, bir kul, bir can, bir kişi... Ama sana göre tek bir şey var: Davamız. Başka bir şey yok!"

Rosa Luxemburg'dan yüz yıl sonra Türkiye'de de isyan bayrağını açan Aşk Kırgınları, "Başka işiniz yok mu" diye kendilerine karşı çıkanlara gülüp geçmeye kararlıydılar. Sağlıklı bir aşk yaşayamayan insanların sağlıklı bir mücadele yürütemeyeceklerine inanıyorlardı çünkü ve sağlıklı bir aşk yaşamanın kendisi de bir mücadeleyi gerektiriyordu.

Haluk MÜFTÜOĞULLARI

Marketing Manager

French mail order company, starting activity in Turkey is seeking to recruit a young and agressive graduate in business administration or marketing, age 27-33 with minimum 2 years post-graduate experience in marketing, advertising or product management with fluency in english and/or french.

This position will require success in the initial period of familiarization and training will be given abroad in direct marketing and sales by mail.

All applications will be kept in confidance. Those interested should forward their hand written C.V. together with a recent photograph to:

ATÖLYE A.Ş.
YILDIZ POSTA CAD. 48 DEDEMAN İŞHANI K.5 ESENTEPE-İSTANBUL

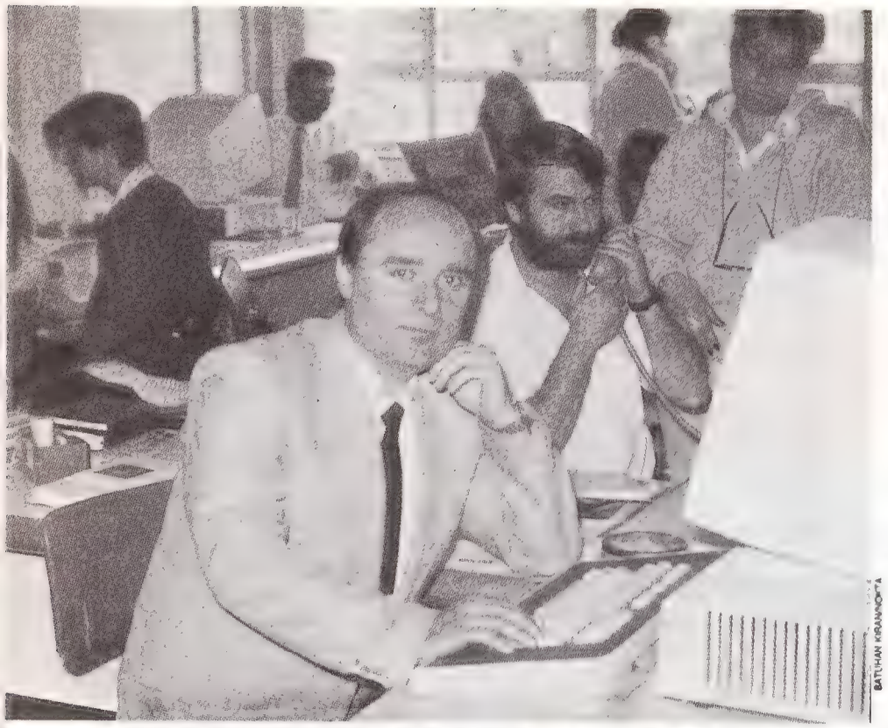

Vatandaş Ali bey, diğer "Ali"lerin sesini, öfkesini, özlem ve arayışlarını dile getirmeye çalışacak.

BASIN / VATANDAŞ ALİ BEY

Bu açı başka açı!

Sabah gazetesinin düzenlediği bir kampanyayla "sokaktaki adam"ın sesinin dolaysız olarak yansıtılmasını sağlamak için binlerce aday arasından bir öğretmen "Vatandaş Ali Bey" olarak seçildi

"-Şimdi de ortaya atılan 'Vatandaş Ali Bey' projesini bir konuşalım. Gazetemizin politikası vatandaşın sesini duyurmayı, onun adına yayın yapmayı öngörüyor. Ama sokaktaki adamlardan birini içimize alarak vatandaşın doğrudan söz sahibi olması fikri size nasıl geliyor?"

"-İyi güzel de biz bu işi gazetenin başka köşelerinde zaten yapmıyor muyuz?"

"-Harika bir fikir! Bu çok tutar abi..."

"-Tamam da her adamı buraya getirip iyi yazılar yazmasını nasıl sağlayacağız?"

"-Canım, her işin bir kolayı var. Bir kampanya açarız, başvuracak adaylardan yazdıkları mektuba..."

Bu tür tartışmalar sürüp gitti ve sonuçta Sabah gazetesinin yayın kurulundan "Vatandaş Ali Bey" kampanyası açılması, başvuracak adaylar arasından seçilecek bir kişinin de gazetede çalıştırılması kararı çıktı. Amaç açıktı: Bugüne kadar basında "halk adına" çalıştığını öne süren gazeteciler çıkmış, ancak bazıları masa başı çalışmasının pek de ötesine geçmemişlerdi. Oysa "sıradan insanlar" arasında kalemi kuvvetli, girişken ve halkın sorunlarını doğrudan yaşamış onbinlerce kişi vardı. Neden böyle birine de söz hakkı tanınmasındı? Üstelik bu yepyeni bir fikirdi Türkiye için ve gazete için de olumlu sonuçlar doğuracağı şimdiden öngörülebiliyordu.

"Vatandaş Ali Bey" bulunuyor. Sabah'da çıkan çağrılarla bir Vatandaş Ali Bey arandığı duyurulduktan kısa bir süre sonra gazeteye binlerce mektup yağmaya başlıyordu. İşçiler, memurlar, emekliler, öğretmenler ve hatta tüccarlar bile vardı başvuranlar arasında. En uygun adayı seçmek için 7 kişilik bir seçiciler kurulu oluşturuluyor ve binlerce isim arasından bir fabrika işçisi, özel bir şirketin büro görevlisi ve bir öğretmen özel görüşmeye davet ediliyordu. Sonuçta en uygun "Vatandaş Ali Bey" bulunmuştu: Şişli Lisesi Matematik Öğretmeni Burhan Çınar...

"Dert yanacak bir 'annem' kaldı..." Burhan Çınar, çilekeş Türk öğretmeninin bir prototipiydi adeta. 20 yıldan bu yana aldığı takdirname, teşekkür mektubu, kurs ve hizmet belgelerinin sayısını anımsayamıyordu ama tek başına takdir ve teşekkür de karın doyurmuyordu. Aldığı 125 bin lira maaşa karşılık 100 bin lira kira, 24 bin lira da yakıt ve kapıcı parası ödüyor, geriye kalan bin lirayla da eşi ve 2 çocuğuyla "gül gibi geçinip" gidemiyordu... Kendisine İstanbul Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı da teklif edilen Burhan Çınar, "ancak akrabalardan, kayınpederden aldığımız yardımla bu çarkı döndürmeye çalışıyorduk. Ama 20 yıllık bir öğretmen ve İstanbul Milli Eğitimi'ni yönlendirecek bir koltuk teklif edilen birisi olarak benim zoruma gidiyordu hâlâ kayınbabamdan, eşten , dosttan yardım alarak geçimimi sürdürmek" diyordu kendisiyle görüşen **Nokta** muhabirine. Geçen yılın öğretmenler gününde Başbakan Turgut Özal'a 19 yıl önceki maaşıyla o günkü maaşının karşılaştırmasını yapan ve hayat pahalılığından yakınan bir telgraf çekiyor ama herhangi bir cevap ala-

"Anne" ve "baba"dan da hayır yok!

mıyordu. Son Anneler Gününde Semra Özal'ın "Yılın Annesi" seçildiğini duyunca, "tamam, artık dert yanacak bir 'annem' kaldı. Yılın annesi benim de annem sayılır" diye düşünüyor, Semra Sultan'a da enflasyondan, düşük ücretlerden bahseden bir mektup yolluyordu. Ancak "anne"den de bir yanıt gelmiyordu Çınar'a...

"Vatandaş Ali Bey" olabilmek umuduyla başvurduğu Sabah gazetesine başbakan ve eşine gönderdiği mektupları da ekleyen Burhan Çınar'ın seçilmesinde bu mektuplar ve kullandığı dil de etkili oluyor, "iyi bir kalemi olduğuna" kanaat getiren seçici kurulun kararı 20 yıllık emektar bir öğretmenin yaşamında yeni bir sayfanın açılmasına da neden oluyordu.

"Bizi bizden daha iyi kim bilir?" Sabah'ın Genel Yayın Müdürü Zafer Mutlu, "Vatandaş Ali Bey" olayını, "İçimizde vatandaşın sesinin de olmasını istedik" biçiminde ifade ediyor ve ekliyor: "Sokaktaki adamın sesini yansıtmayı, onun öfkesini, özlemini, heyecanını, arayışını dile getirmeye çalışıyor Sabah. Bunu biz zaten yapıyoruz. Ama bir de oradan birini içimize alarak ona söz hakkı tanıyalım dedik. Fikir, böylesi bir yaklaşımdan çıktı."

TV için hazırlatılan "Vatandaş Ali Bey" reklamında önce çok şık bir masanın başındaki genç bir yazar, "Bir bakış açısı" anonsundan sonra "Vatandaşın sorunlarını yazıyoruz"" diyor. "Bizim bakış açımız" anonsunu takip eden sekanstaysa Burhan Çınar yani "Vatandaş Ali Bey", çarşı-pazar gezip fiyatlara bakıyor ve "Bizi bizden daha iyi kim bilir?" sorusunu yöneltiyor. Zihinlerde ilginç çağrışımlara yol açabilecek bu reklam kampanyasının ardından Vatandaş Ali Bey birdenbire meşhur olurken, adına gazeteye binlerce şikâyet ve yakınma mektubunun gelebileceğini söylemek pek de büyük bir kehanet olmasa gerek...

Sabah'ta her kesimden insanın sorunlarına eğilen Ahmet Vardar'ın ve orijinal konularda röportajlar yapan Rana'nın sütunlarıyla süregelen yenilikler dizisine şimdi de Vatandaş Ali Bey katılıyor. "Yasaklar kalkmalı... Artık Özal'a oy vermem... Bence Semra Özal, başbakan için bir kamburdur" diyen Vatandaş Ali Bey, kendi sesini ve köşede kalmış diğer "Ali Bey"lerin duyurmak isteyip de duyuramadıklarını gazetedeki köşesinden yazacak bundan böyle. Öğretmenlikten "vatandaş"lığa terfi ederken 38 yıllık yaşamının ekonomik sıkıntılarının üzerine de herhalde bir sünger çekecek ●

Zafer Mutlu: "İçimizde vatandaşın sesinin de olmasını istedik."

EMEKLİ DEĞİLİM

Çağdaş bir çalışma ortamında, çağdaş bir hizmet sunan
ANONİM ŞİRKETİMİZİN
Halkla ilişkiler servisinde görevlendirilip, ileriki aşamalarda **bağımsız yöneticilik** verilecek, sosyal yönü geniş genç emeklileri bekliyoruz.

Teşvikiye Cad. No. 109/2
Teşvikiye

kadınca
MODA
ÇIKTI

1987 Bahar
ve Yaz Modası
Baştanbaşa
renkli...
Bir albüm
gibi...

kadınca MODA'yı
ALIN

HAZİRAN AYINI KEYİFLİ
GEÇİRMEK ELİNİZDE!

KAPRİS HAYATINIZA BİNBİR
KEYİF SAÇIYOR. MERAK ETTİĞİNİZ
RÖPORTAJLAR, PROFESYONEL
İMZALAR;ÖNCÜ MODA SAYFALARI,
İLGİNÇ KONULAR KAPRİS'TE.
BU AY KAPRİS'LE
KEYİFLİ BİR YOLCULUĞA ÇIKIN.
UNUTMAYIN,
KAPRİS BİR RUH, BİR STİLDİR.

HAZİRAN
KAPRİS
ÇIKTI.

ETİ
bisküileri

Türkiye'nin tek TSE garantisi
altında üretilen bisküileridir.

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

SİNEMA / KORKU FİLMLERİ HAFTASI

Korku sever misiniz?

Son yıllarda yeniden önem kazanan Korku Sineması türünün nitelikli, niteliksiz örneklerinden seçilmiş bir toplu gösteri, Beyoğlu Emek Sineması'nda sürüyor

Stephen King'in romanından uyarlanmış "Kujo" bizde de ilgi toplamıştı

John Carpenter'in gözdesi Adrienne Barbeau "Sis"in afişinde

George A. Romero'nun "Zombiler"inin afişi

Tokat gibi çarpan rüzgârın uğuldadığı ıslak bir gecede, tir tir titreyerek kentin ıssız yollarında yürüyen genç bir kadının omuzuna kıllı, pençe gibi korkunç bir el dokunuyor, cansız bedenler canlanıveriyor, hayaletler robotlarla ölümüne kapışıyor... Duvarlara uzayıp kısalan, kıpır kıpır dehşet verici gölgeler yansıyor, bataklıklarla çevrili karanlık şatolarla ıssız ve ürkütücü ormanlar arasında canavarımsı yaratıklar kol geziyor... Drakula her gece tabutundan doğrulup kuğu gibi boyunlara sahip taze dilberlerin peşine düşüyor, dolunayın hâlesi kılık değiştiren kurt adamı aydınlatıyor ve karanlık bir mezarın derinliklerindeki mumyanın gözleri fosfor gibi parlıyor... Bütün bunlar Fantastik Sinema ve Korku Sineması'nın ürünleri aracılığıyla beyazperdeye yansıyan ya da korku ve gerilim türündeki çok satan romanların sayfalarından fışkıran en beylik klişeler... Sinemalarda izlediğimiz, kitaplarda okuduğumuz ve "mazohistçe" bir zevk aldığımız, çiğnene çiğnene sakız haline getirilmiş bu görüntülerle sahneler, yine de yönetmenlerine ve yazarlarına büyük paralar kazandırmaya devam ediyor günümüzde. Sinemanın en önemli türlerinden biri olma özelliğini hâlâ koruyan korku sineması, son yıllarda özellikle aşırı kanlı, şiddetli ve tiksindirici, üstelik cinsellik öğesiyle destekli filmlerle sinemaseverleri İstanbul Emek Sineması'nda düzenlenen bir korku şöleninde bekliyor bugünlerde.

Kan, şiddet, seks hepsi birarada... Mevsim sonu durgunluğuna bir nebze canlılık kazandıran ve Haziran başından beri özellikle bu türün meraklılarına yine sürprizli, şoke edici, "hoş" ürpertili seyirlik anları sunan bu korku filmleri toplu gösterisi, ay sonuna kadar sürecek. Geçtiğimiz yıllarda ülkemizde gösterilmiş filmlerden seçilip derlenmiş bu toplu gösteride, türün sıradan örneklerinin yanı sıra John Carpenter'ın **Sis**, John Landis'in **Kurt Adam Londra'da**, "Ateş Altında"yla üne kavuşan Roger Spottiswoode'un **Dehşet Treni** ve korku filmlerinin yeni usta yönetmenlerinden İtalyan Dario Argento'nun **Suspiria, Yüzde Doksan Dokuz Ölüm** ve **Dokuz Kuyruklu Kedi** gibi bir ölçüde nitelikli yapıtları yer alıyor.

John Landis'in "Kurt Adam Londra'da"sının ünlü değişim sahnesinde David Naughton kurt adam oluyor

Stephen King diye biri. Öte yandan tüm dünyada olduğu gibi bizde de korku ve gerilim türünde yazılan, "çok satan" romanlar gözde. Bu tür romanların en başarılı yazarıysa Amerikalı Stephen King. Çoğu romanı, sinemacıların ilgisini çeken Stephen King'in romanlarından perdeye uyarlanmış filmler arasında Stanley Kubrick'in yönettiği Jack Nicholson'lu **The Shining** "Medyum" adıyla, Brian De Palma'nın yönettiği **Carrie** ise "Göz" adıyla dilimize çevrilmiş ve ilgi görmüştü. Stephen King "külliyatı", son yıllarda Altın Kitaplar Yayınevi tarafından hemen hemen tümüyle Türkçeye kazındırılıyor ve çok satan kitaplar listelerine giriyordu. Korku Ağı-**Salem's Lot** Çağrı-**The Dead Zone, Kujo,** Kuşku Mevsimi-**Different Season,** Tepki-**Fire Starter,** Sis-**Skeleton Crew,** O-**It** ve **Christine** gibi romanlarıyla korku ve gerilim meraklısı Türk okurlarının da bir numaralı gözdesi haline gelen Stephen King, roman ve filmleriyle şimdiden "köşeyi dönmüş" durumda. Günümüzde korku edebiyatı ve sinemasının belki de en büyük ismi olan, sadece 38 yaşındaki Stephen King'e eleştirmenler yirminci yüzyılın Edgar Allan Poe'su nitelemesini yakıştırıyorlar. 11 yılda yazdığı 12 romanın tümünün basım adedi 40 milyonu geçen ve romanlarından sinemaya aktarılan filmleri milyonlarca seyirci kitlesine ulaşan Stephen King, en sonunda romanlarından yapılan filmleri beğenmeyerek yönetmenliğe soyundu ve **Truck**-Kamyon adlı yıllar önce yazdığı bir romanı bizzat filme çekti. Ne var ki Amerika'nın Maine kentinde karısı ve üç çocuğuyla sakin bir hayat süren Stephen King'in bu yönetmenlik denemesinin, romanları kadar başarılı bulunmadığını belirtiyorlar sinema eleştirmenleri ●

Evinde çocuğu ve kedisiyle oynayan Stephen King, aslında mazbut bir aile reisi

Korku'nun yeni ustası: Stephen King

Soru: Çağdaş kültürün korku anlayışı nedir sizce? Korku deyince Amerikalının aklına ne geliyor?

Yanıt: Biz oldukça materyalist bir toplum olmaya başladık kanımca. Bunun sonucunda korkular da materyalist olmakta. Günümüzde sinema ya da edebiyat geçmişe göre hayli farklı. Sinema da edebiyat da gerçek korkularımızla, hayali korkularımız arasında bir bağ kuruyor. Örneğin, birçok filmdeki canavarlar, bence kanserin birer sembolüdür. "Yaratık-**Alien**" filmindeki astronotun midesinden çıkan canavar, bir tümörün ta kendisidir. Artık insanlar eski hayaletlerden, canavarlardan korkmuyorlar. Yığınla korku filmi seyrettim, en gerilimli sahnelerde bile birçok kişinin "Amma da güzel film efekti kullanmışlar" diye düşündüğüne eminim...

Soru: Peki, edebiyatta canavarın şeklini nasıl değiştiriyorsunuz günümüzde?

Yanıt: Motifler, formlar ve canavarların anlatım biçimi değişiyor. Canavardan canavara fark var. Eğer hümanist çizgiler içindeyse o canavar, yarattığı korku ve teröre karşın yine de insana sempatik geliyor. Örneğin Dino Laurentiis yapımı **King Kong**'a çocuklarımı da götürmüştüm. Film bittiğinde hepimiz ağlıyorduk...

Soru: "Dehşet" yazarlığının bir sınırı var mı sizce?

Yanıt: Okuyucumu dehşete düşürmeye, korkutmaya her zaman hazırım. Ama hiçbir zaman işkence gibi iğrenç şeylerle de uğraşmam...

Soru: Sinemada korku ve gerilim filmleri nasıl değişti?

Yanıt: Onlar da meteryalist oldu, bugün en iyi korku filmlerini Dario Argento, Sergio Leone yapıyor. Ama Hitchcock'un üstüne tabii kimse olamaz...

Soru: Polisiye okur musunuz? Ya bilimkurgu yazarı Ray Bradbury hakkında ne düşünürsünüz?

Yanıt: Ona çok şey borçluyum, Arthur Clarke'la beraber, ikisininde yapıtlarından çok esinlendim doğrusu. Ne var ki aslında gelecek ve gelecekte olacaklar, beni pek ilgilendirmiyor... Ben bugünü seviyorum.

Soru: Peki, ya bilgisayar için düşünceniz?

Yanıt: İşimi değiştirdi ama nasıl oldu anlamıyorum. Artık çok hızlı yazıyorum. Biraz sanki stilimi farklılaştırdı. Bilgisayar bence bir büyü, sihir gibi bir şey. İnsanın hızlı düşünmesine yardımcı oluyor. Ama bir eksikliği var sanırım, hâlâ bilemiyorum ne olduğunu...

(Yazarla L'Espresso dergisinde yapılan bir söyleşiden.)

Geniş dünyadan bir esinti

İstanbul Festivali 15. yılında da çeşitli kültür çevrelerinden önemli katılımlarla gerçekleşiyor. Bu yıl caz ve çağdaş müzik ağırlıkta.

Moldavya Halk Dansları Topluluğu

Bu yıl on beşinci yılını kutlayan İstanbul Festivali, giderek çağdaş müziğe ağırlık veren, bu alanda geniş bir yelpazeden seçenekler sunabilen bir organizasyon görüntüsü veriyor. Geçen yıllarda başlayan caz furyası bu yıl da çok seçkin isimlerle sürüyor. Festival düzenleyicileri, izleyicileri Türkiye'de geçmiş yıllarda plakları bile zor bulunan müzisyenlerle tanıştırmayı hedef seçmiş görünüyorlar.

All That Jazz. Bu yıl da İstanbul Festivali bünyesinde, 60'lı yıllardan itibaren başlayan caz'da yenilik arayışlarının en popüler isimleriyle karşılaşacağız. Bunların arasında Ray Charles'la, Herbie Hancock mutlaka özel bir yer tutuyorlar. Gerçi böyle bir ayrım yapmak diğer isimleri göz önüne alınca zor oluyor. Örneğin Chick Korea, Al di Meola, Modern Jazz Quartet, bu yılki festivale katılan topluluklar arasında yer alıyor. Caz, hayatın içinden gelen ve günlük hayattan beslenen bir müzikse, Modern Jazz Quartet de cazın her akımından yararlanan, bu akımları sindirip bir senteze ulaştırabilen bir topluluk. Cazın kendi öz malzemesini yaratması gerektiği düşüncesinden yola çıkan topluluk, stilinin büyük bir kısmını swing'ten uyguluyor, ama müziğinde bebop elemanları da kullanıyor. Pop standartına daha az bağımlı olmak gibi bir amaçla yola çıkan grup, yarattığı sentezle cazı ancak "işi bilenlerin" dinleyeceği bir müzik olmaktan çıkarıyor, geniş bir dinleyici kesimine ulaştırıyor.

Elektrik mühendisi cazcı. Herbie Hancock ise bugün müzikte bambaşka bir gelişimin simgesi. Bugün çağdaş müziğe büyük açılımlar kazandıran elektronik enstrümantasyonla, caz tekniğini karıştırarak kendine özgü bir stili yakalamış bir müzisyen, Hancock. 11 yaşında Şikago Senfoni Orkestrası'yla Mozart'ın Re Majör Piyano Konçertosunu çalan, sonra da Grinnel Koleji'nin elektrik mühendisliği bölümünü bitiren bir müzisyenden de bu beklenir. Hancock 1960'ta New York'a geçiyor ve burada elektronik müzikle, ayrıca John Cage, Elliot Carter gibi 20. yüzyıl bestecilerinin müziğiyle tanışıyor. 1962 yılında "Takin Of" albümüyle ilk çıkışını yapan Hancock bu çıkıştan sonra da çalışmalarını yükselen bir çizgide sürdürüyor. Herbie Hancock, bu yıllarda Miles Davis'le beş buçuk yıl süren birlikteliğine başlıyor. Besteci ve piyanist olarak bu albümlerde önemli bir yer alan Hancock aynı yıllarda "Speak Like a Child" ve "Maiden Voyage" gibi efsanevi albümlerini dolduruyor. Herbie Hancock çok yönlü bir sanatçı. Onu Antonioni'nin "Blow Up" filminin müziğinden hatırlayamayanların aklına Miles Davis'ten ayrıldıktan sonra kurduğu grupla yaptığı "Mwandishi" albümü gelebilir. Bu albümde Hancock ilk olarak özgün stilini geliştirme çabalarına bir biçim veriyor. Bunun yanı sıra Hancock müzik anlayışı doğrultusunda riskli çıkışları göze alabilen bir sanatçı. Elektronik müziğe olan sevgisi ve Patrick Gleeson'la tanışması sonucu doğan elektronik klavyeli çalgılarla yaptığı müzik tepki toplayabiliyor. Kendi sözlerinden de anlaşılıyor bu: "Yıllar boyu bir çok şey için, özellikle müzik konusunda karar verdim. Alay edildi, karşı çıkıldı, ama bunları yapmam gerektiğini biliyorum."

Cazın bir başka ustası Herbie Hancock da İstanbul'u şereflendiriyor

Ray Charles, festivalin bir başka efsane ismi

Klasik eğitim, Miles Davis ile olan ilişkisi, elektronik ve kompüter müziği alanlarındaki çalışmaları Hancock'un yeni müzik alanlarında sürekli öncü kalacak bir müzisyen kişiliği yarattığına kuşku bırakmıyor.

"Ray Charles hep vardır." Festivalin diğer ünlü isimlerinden Ray Charles müzisyen olmanın ötesinde artık kendi adıyla anılan bir müziğin, bir sesin yaratıcısı. "İnsanların benim nasıl biri olduğumu anlayabilmeleri için ruhumu onlara taşıyorum. Bunun için de bir şarkıyı alıp, onu kendimin bir parçası haline getirmem gerekiyor." Böyle düşünen ve müzik yapan sanatçı, yarattığı blues-gospel senteziyle, benzersiz sesi ve gırtlak kullanımıyla her zaman özel bir konumda kalmayı biliyor. 7 yaşında kör olup, bir sağırlar ve dilsizler okulunda piyano çalmayı öğrenmesiyle başlayan Ray Charles efsanesi bugün de sürüyor. Çünkü büyük bir ruhsal derinlik, bunu anlatmaya uygun dramatik öğeleri içeren bir müzik türüyle birleşiyor. Ray Charles müziği her zaman için yeni bir deneyim oluyor.

John Lewis, Milt Jackson, Percy Heath ve Connie Kay'den oluşan efsanevi grup: Modern Jacz Quartet

Festivalden festivale. Festivaller sadece ünlü müzisyenleri bir yere toplayıp onları canlı izleme olanağı sunan düzenlemeler değil. Piyasa ekonomisinin zorunluluklarından ötürü geniş kitlelere ulaşamayan ama belli bir kültürel gelişimin temsilcileri olan sanatçıları da tanıtabiliyor izleyiciye. Williem Breuker Kollektief, böyle bir katılıma çok iyi bir örnek. 60'lı yılların başında kendine özgü Avrupa stili caz yorumuyla cazseverleri şaşırtan Williem Breuker, 1974 yılında kurmuş topluluğunu. "Kollektief" bugün Avrupa'nın çağdaş ve doğaçlama müzik yapan en iyi topluluklarından biri. Geleneksel müzik çizgilerini kesen melez bir müzik çalıyorlar. Bu müzik, içinde cazdan klasik müziğe, bando ve sirk müziğinden dans müziğine unsurlar barındırıyor. Topluluk kendi enstrümanlarında mükemmel birer profesyonel olan 10 müzisyenden oluşuyor. Bunlar Kurt Weill'dan ya da Prokofief veya Duke Ellington'dan bir beste çalsalar da "birçok filarmonik orkestrayı imrendirecek" bir düzey tutturuyorlar. Bu nitelikleriyle Williem Breuker Kollektief'i dinleyebilmek, kaçırılmaması gereken bir fırsat olarak değerlendirilmeli.

Halk dansları güzeldir. Festival bünyesinde yıllardır halk dansları alanında çok geniş bir program sunuluyor. Bu yıl da "Jok" Moldavya Halk Dansları Topluluğu özel bir dikkati hak ediyor. "Jok" kelimesi, köy halk dansları, tatil ve aynı zamanda halk festivallerinin yapıldığı yer anlamında bir sözcük. Geleneklerinin canlılığı, töreler ve halk danslarındaki törenler bir araya getirilerek çağdaş bir koreografyayla sunulan Moldavya halk dansları yıllardır milyonlarca seyirciyi hayran bırakıyor. Topluluğun repertuarında yer alan her dansın ayrı bir öyküsü var ve topluluk bunları yeni bir tarzda, ünlü Moldavya dans festivallerinin en parlak ve canlı yönlerini katarak sergiliyor. Hem canlı, hareketli bir dans gösterisi izlemek, hem de geniş dünyanın bir kısmını hissedebilmek için kaçırılmaz bir fırsat.

İstanbul Festivali, bu yılki programıyla, izleyiciye ne New Orleans'ın caz lokallerini, ne de Avrupa'nın kültür merkezlerini aratacak. Senede bir kez de olsa dünya kültürünün toplandığı merkezlerden birinde bulunmak, güzel bir duygu ●

Umutsuz bir kahkaha

Yerli ve yabancı edebiyatçıların eserlerinden seçmelerin yer aldığı Türkiye'nin ilk Kara Mizah Antolojisi yayınlandı.

Goya'nın resimlerinde şölensi bir dünyanın ansızın kâbusa dönüştüğü de görülür

"Londra'da tanıdığım çok bilgili bir Amerikalı, bana, bir yaşında sağlıklı, iyi beslenmiş bir çocuğun; buğulama, kızartma, fırınlama ve haşlama olarak, çok lezzetli, besleyici, yüksek değerde bir besin olduğunu söyledi: Yahnisinin de aynı lezzette olacağından eminim. (...) Arkadaşlar arası bir eğlence için, bir çocuktan iki tabak et çıkar; ailece yenen yemeklerde de, göğüs ya da buttan dörtte biri yeterli olur, tuzlanıp biberlendikten sonra da dört gün bekletilirse, haşlamasının tadına doyum olmaz, özellikle kışın. (...)"

Bütün dünyada Güliver'in Yolculukları kitabıyla tanınan kara mizahın babası Jonathan Swift, 1729 yılında kaleme aldığı yazısında, İrlandalı yoksul ailelerin çocuklarıyla ilgili yukarıda alıntıladığımız türde bir öneri getiriyor ve kara mizahın en yetkin ürünlerinden birini ortaya koyuyordu. Kara mizah Batı edebiyatında uzun yıllardır üzerinde durulan ve biçim olarak kendisinden yararlanılan bir tür. Bizde de geçmişten bugüne kara mizah türünde eserler veren sanatçılar görülüyor. Ancak kara mizah üzerine, fazlaca yazılıp çizildiği söylenemez. Bu bağlamda geçtiğimiz günlerde yayınlanan Kara Mizah Antolojisi'nin önemli bir boşluğu doldurduğu söylenebilir. Enis Batur tarafından hazırlanan ve Hil Yayın'dan çıkan antoloji; yabancı ve yerli yazarlardan olmak üzere iki ayrı bölümden oluşuyor. İlk bölümde otuz üç, ikinci bölümde ise yirmi beş yazarın kara mizah türündeki ürünlerinden seçmelere yer veriliyor. Antolojide ayrıca, yapıtlarında kara mizah öğesi ağır basan ressamların bazı ürünleri de kullanılmış. İyi hoş da nedir kara mizah? Onu sıradan mizahtan, daha da iyisi hicivden, yergiden ayıran yön ne?

Hill Yayın'ın çıkardığı Kara Mizah Antolojisi'ni Enis Batur yayına hazırlamış

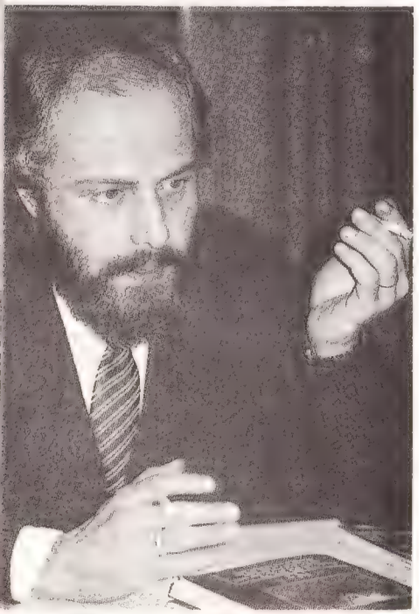

Can yakan mizah. Kara mizahı tanımlamanın, onu ayırt etmenin zorluğunu belirten antolojinin hazırlayacısı Enis Batur, kara mizahın ne olup ne olmadığını bir arada anlatıyor: "Kara mizahçı iğnelemeden duramayan, gerektiğinde sertleşen, gerektiğinde de sövgüye başvurmaktan çekinmeyen; eleştiri ve alayı ağır bir bireşim haline sokan kişi değildir. Tersine lirik, neredeyse hazin bir dünyası vardır onun; her şeyden önce de bir trajik geleneğe yaslandığı görülür. Heccav, yergici, ironi ustası, temelde umutlu kişidir. Kara mizahçı içinse böyle bir umut yoktur. Ona göre başlangıçtan bu yana hiçbir şey değişmemiştir ve bu kanlı maskaralıkta (hayatta) kendisine düşen görev peçeyi düşürmektir."

Kara mizahı, bilinen anlamda mizahtan ayıran en temel özellik ise onun güldürürken can yakması.

Her ne kadar kökleri daha eskide yatıyorsa da, gerçek anlamda ilk kara mizahçılar 19. yüzyılda görülen ve türün en iyi örneklerini yüzyılın ikinci yarısında veren Jonathan Swift ile Georg Christoph Lichtenberg'dir. Kara mizahı besleyen en önemli etkense, insanın barındırdığı derin alıklık ve bönlüktür her şeyden önce. Lloyd George's'un kendisine, "Sizin gibi bir kocam olsaydı içkisine zehir koyardım" diyen budala hanımefendiye, "Sizin gibi bir karım olsaydı, ben de o içkiyi hemen içerdim" yanıtı bunun tipik bir örneğidir.

Gelelim bize. Araştırmacı Agâh Sırrı Levent, "Esefle kaydetmek gerekir ki, eski edebiyatımızda âsaba değil de zekâya hitap eden mizahi eser çok azdır" der. Batur da aynı saptamaya hak verdiğini belirterek şöyle söylüyor: "İncelikli söz oyunları, neredeyse kırılgan bir alaycılık gerektiren yerde zorbalığa başvurulmuş, ağız dolusu sövgüyle hedefe saldırılmıştır. Nef'i gibi büyük bir şairin bile sık sık ipin ucunu kaçırmış olması, bunun en önemli göstergelerinden biridir."

Antolojide Hüseyin Rahmi Gürpınar, Ahmet Rasim, Rıfat Ilgaz, Muzaffer İzgü gibi Cumhuriyet döneminin önde mizah yazarlarından örneklere rastlanmıyor. Enis Batur bunu şöyle açıklıyor: "Mizah edebiyatı çerçevesinde adı geçen yazarların büyük çoğunluğunda köktenci yaklaşımdan eser yoktur: Devlet, Din, Aile, Halk, Ulusal Çehre ciddi biçimde karşıya alınamamış, bunun yerine bürokrasiyle, imamlarla, boynuzlu kocalar ve konkenci kadınlarla, köylüyle ya da sonradan görme zenginlerle, zaman zaman sevecenliğe yaklaşan hafif bir mizah anlayışı ile alay edilmiştir."

Antolojiden seçmeler

"Biz Amerikalıların her şeyden fazla nefret ettiğimiz iki şey vardır: Önyargılar ve zenciler."

O. Henry

"Hayır hiçbir iz kalmıyor ruhta. İnsanlığın bir kulağından giriyor, ötekinden çıkıyor kurşunlar."

K. Kraus

"...En son kurulan medeniyet ekmek medeniyetidir. Bu medeniyetin sürekli oluşunu sağlamak için, ülkemizin birçok yerinde, buğday yetişir. Fakat, ülkemizde en çok yetişen, köylüdür. Köylü, bütün iklimlerde yetişir. Dağda yetişir, kurak iklimde yetişir, ovada yetişir, sulak iklimde yetişir. Çabuk büyür, erken meyva erir. Kendi kendine yetişir, kendi kendine meyva verir. Biz köylüleri çok severiz. Şehre gelirlerse onlardan kapıcı ve amele yaparız..."

Oğuz Atay

"Şunu kafanıza iyice sokun ki, sanat burjuvalarındır. Burjuva derken de şunu anlıyorum: İmgelemsiz bir adam."

A. Cravan

"Gulliver" yazarı J. Swift de kara mizahın babalarından

Yeni Ufuklara Doğru...

Akademik Derecenizi Budapeşte Teknik Üniversitesi'nden Alın.

Teknik alanda herhangi bir Who's Who*'ya baktığınızda her harfte tanınmış en az bir Macar kökenli bilim adamına rastlarsınız. Bunların çoğu Budapeşte Teknik Üniversitesi mezunudur. Bu Üniversitenin eğitim sistemi dünyaca bilinir ve yüksek kabul görür

Şimdi genişletilen olanaklarla yabancı öğrencilerin de Budapeşte Teknik Üniversitesi'nde Makine, Elektrik, Kimya, Yol, İnşaat Mühendislikleri ve Mimari alanlarında öğrenim yapmaları sağlandı.

Hazırlık dersleri - mühendislik öncesi dersler
Lisans ve Lisansüstü dersleri -
Doktora eğitimi - Ph.D derecesi

Alınan derece ve krediler birçok ülkede geçerlidir veya kolayca geçerli sayılabilir
Eğitim dili: İngilizce veya Macarca
Öğrenim ücretleri ve geçinme masrafları yüksek değildir. Bununla beraber yüksek beklentileri karşılamak için çok çalışmalısınız

Daha fazla bilgi ve broşür için lütfen aşağıdaki adrese başvurunuz.

Technical University of Budapest Department of Studies
International Students Office, Muegyetem rakpart 3/9
H-1111 Budapest, Hungary
Tel: 36-1-452-179 Teleks: 225931 muegy h

* *Kim Kimdir?: Unlüler ansiklopedisi*

FUTBOL MUTBOL...

Seyirci bu-ra-ya!

Bir futbol sezonu daha geride kalıyor... "Düğüm çözülecek." Türkiye'de her üç yüz kişiden yalnızca biri spor yapıyor. Biranızdan bir yudum, cıgaranızdan bir nefes çekerek tuttuğunuz takımın şampiyonluğunu kutlayınız... Spor yaptınız işte!

Çok uzaklardan geldiler.

Ayakta "kes", ya da yarısı yırtık patlak pabuç, Topkapı garajlarından ucuza alınmıştır. Kıçından kaçan bol pantolon, koyu gri, donuk mavi, ağı sökük, cebi eprimiş olacak. Kısa kolları omzun hemen yakınında sona eren, soluk mavi, yakası kirli, saydam cebinden Samsun ya da Maltepe paketinin içinde dört tek cıgara kalınca buruşmuş yüzü, jelatin üzerinde bırakılacaktır; yanında gene saydam kırmızı, yeşil ya da mor çakmak, dibine sonradan supap taktırılmıştır... Buna süpap değil, "sibop" denir. Futbola "fitbol" dendiği gibi...

Bilekte genellikle saat yok. Varsa da mutlaka maden kayışlı olacak, beyaz. Sirkeci'de bin beş yüz liradır, "tel direklidir" ve iki aydan fazla yaşamaz.

Koltuk altında takımın bayrağı dürüm edilmiş. Üç günlük sakalın lekelediği esmer yüzü, kulak üstünden kulak üstüne uzatılıp ucu da zülüf gibi aşağı, boyuna doğru sarkıtılmış takım renklerinde şerit süslüyor. Dişler sarı. Tırnaklar kirli. Saydam tişörtün içinden, mutlaka iki numara bol gelen, koltuk altlarından bele doğru sarkan "atlet fanilası" görünüyor. Göbek, rakıdan, şaraptan, içine döner konan çeyrek ekmeklerden ve lahmacunlardan hayli gelişmiş, pantolon kemerinin üzerinden dışarı sarkıyor.

Demir parmaklıkları, ızgaraları, uçları sivriltilmiş çubukları ile mahpus damını andıran statlar ve salkım saçak sporseverleri

FOTOĞRAF / İSMET GÜMÜŞDERE

Spor ve ilkellik. Uzaklardan, yakınlardan gelip sıraya giriyorlar. Sıraya bir türlü giremiyorlar. Dördü beşi yan yana durup işi karıştırıyorlar. Tek sıra yapmayı bilmiyorlar. Hemen hepsinin gözü, önündekinin önüne fırsat bulup geçmekte. İçeri daha önce girmek, gönlünce yer tutmak, aradan sıyrılmak telaşı.

Zamanla kararmış demirler, sıvası dökülmüş, bakımsız duvarlar, çıplak, ürkütücü beton suratıyla stat, içinde spor yapılan bir coşku mekânından çok bir mapus damını andırıyor. Demir parmaklıklar, ızgaralar, uçları sivriltilmiş çubuklar, üzerinden atlamaya kalkan olursa bir yerine batsın diye, merdiven başlarında toz toprak birikmiş, tribün tabanıyla merdiven altları arasında ölü noktalar, haftalarca önce edilmiş çişlerin ağır, keskin ve iğrenç kokusunu saklıyor...

Turnikelerden geçiliyor. Elektrik direğine tırmanıp tribünün tepesinden hayırsever arkadaşların kuşak sarkıtma yöntemiyle içeri almaya çalıştıkları açıkgözler, polis copunun uyarıcı etkisiyle kendilerine gelir gibi oluyorlar kısa bir süre. Guruldayan mideler, içine jilet gibi incecik bir dilim kaşar sokuşturulmuş

1979 YILI İCRA PL. 467 TEDBİR UYARINCA SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR.

bayat ekmek çeyrekleriyle, kaynağı çok kuşkulu ama kokusu mis gibi köftelerle, bol soğanla, markası belirsiz, rengi iç döndürücü çiğ kırmızı, yağı zengin tutulmuş sucuklarla yatıştırılıyor. İçinde bir tutam kelleğin hardi arandıktan sonra bulunabildiği deve hamuru, peynirli pide adı altında satılmaktadır.

Kitap (bile) var, kitaaap! Gazete ve dergi satışları, bütün istatistikleri bir anda şaşırtıcasına beklenmedik oranda artıyor. Stat girişinde; maç günleri öğleden sonra çıkıp bir daha görülmeyen naylon gazeteler; spor yazarı eskilerinin eş dost ianesiyle çıkarıp içine bolca da reklam topladıkları "Türkspor", "Mürkspor" gibi adlar taşıyan, takım resimleri veren, kötü dizilmiş

FOTOĞRAF / İSMET GÜMÜŞDİERE

Cim bom Kara Kartal'a karşı. Neler çekmedik renk aşkına! Kimimiz öldük, kimimiz dövüştük, kimimiz yağmurda sucuk olup yataklara düştük

kötü basılmış hatır dergileri; ayrıca meraklılarına müjde, Mister No, Zagor, Teks, Conan gibi seçkin yayın organlarının evdeki televizyonun altında biriktirilecek eksik sayıları bulunmakta... Çelik Bilek'in, Tom Miks'in, Kinova'nın 1955-1958 arası yayınlanmış ilk sayıları, hani o elli kuruştan alıp "kitap var kitaaap..." çığlıklarıyla okunmuşunu yirmi beş kuruşa sattığımız, hayatta adını duyduğumuz ilk yayınevi olan Ceylan, fiyata yirmi beş kuruş zam yapıp yetmiş beşe çıkardığında (devir Menderes devriydi, bugünkü gibi olmasa bile enflasyon lafı yaygındı) kıyametleri kopardığımız eski dostlara bile kavuşmak mümkün... Galatasaray gol atarken Çelik Bilek de Boston'da avukat Connolly'nin yardımıyla İngiliz garnizonunu basıp kırmızı ceketlileri bir bir devirecek, Fenerbahçe sağdan akın geliştirirken Konyakçı ile Doktor Sallaso, Albay Brown'ın kızı Suzi'yi kandırıp Kul[illegible] Kalesi mutfağından pasta aşıracaklar, Beşiktaş inanılmaz şekilde birbiri ardına ofsayta düşerken Kinova'nın kafa derisi kaşınmaya başlayacak, yakınlarda Kızılderili var... İnşallah gelecek maçta Binbirsurat'ın Arap Şeyhi kılığında Doktor ile Konyakçı'yı gırtlaklarına kadar toprağa gömdüğü, general Kalevera'nın Meksika'yı kana boyadığı, Çelik Bilek'in bir çağlayanın ardında canlı Viking'leri bulduğu sayıları da ele geçiririz, ama lig bitti!

Sahada oynanan oyundan çok, çevredeki insan manzaraları ilginçti... Mithat Paşa'nın eski açık tribününün altından girip, kenarı tırtıllı bir lirayı bastırıp "Teksas" tabir edilen telörgülü bölmeden maç seyretmeye çalışırdık. Boyumuz da yetmediği için ayağının altına bir portakal sandığı bulabilirsen ne mutlu! Ya da, gazhane tarafına gitmeli, gazhane duvarının üzerine tüneyip bacakları da sallandırmalı... Paran yoksa, Beşiktaş çarşısında manavlık yapan amigo reisi Kafa Sabahattin'e biraz ağlarsın, iki buçuk liraya kale arkasında, taç çizgisinin ardında top toplayıcılık yapıp hem para kazanırsın, hem de Lefter'i, Baba Metin'i, İsfendiyar'ı, Turgay'ı, Şenol'u, Birol'u yakından görür, mahallede ballandıra ballandıra anlatırsın: Lefter bana bi baktı, hemencecik koştum, topu kapıp bir kafalık diktim... Sağol evlat, dedi. Yaa... Kısa pantolonlar altında bacakların tüyleri diken diken olur, minicik kaşlar çatılır, çocuklar seni daha bir ciddiye alırlar.

Futbolu kim öldürdü? Çıkışta, büyük, gölgeli ağaçların altından yürürken hemen köşebaşında bekleyen ihtiyardan içi cevizli, sıcacık çörekler alıp yemek daha da ilginçti. Akşam çöker, saat kulesinin üzerinden doğru Salacak'ın titrek ışıkları kıpraşmaya koyulur, tribünlerde gazeteler top edilip tutuşturulur, küller denize doğru uçardı...

Ama nedense, Beşiktaş-Real Madrid maçında ayaklar altında ezilip ölme tehlikesiyle burun buruna geldiğimizde de, Baba Metin'in "öpücüklü şeker abilerine" bir selam sarkıtarak ayağının üstüyle kepçelediği unutulmaz frikik atış-

ÜMİT KİRDİL/NOKTA

ve sonra da Beykoz çayırında aletini kurup halka dinleten Beykozlu Hasan ortalıkta yoktular... Mustafa'ya "Mikro" lakabını takan, Lefter'i her maç başında "Haydi Ordinaryüs" diye yüreklendiren matbaacı Manol, ortalıkta görünmüyorlardı... "Re re ra, ra ra ra", ya da "Bir baba hindi" çığırtıları işitilmez olmuş, hakemin eşcinselliği ileri sürülmeye, oyuncuların yedi silsilesi sayılmaya, en yakası açılmadık laflar ortaya atılmaya başlanmıştı. Kadınlar Taksim Stadı'nda Sait Çelebi'nin yanı başında, saçları briyantinli, potinleri getrli beylerin arasında özel hasır iskemlelerde keyifle maç seyrederken, işin tatsızlaşması üzerine statlardan çekilmişlerdi... Beşiktaşlı, bugünün

yakasında sarı kırmızı çiçeklerle Galatasaray Lisesi'nin kapısından sorgusuz sualsiz içeri dalıp derslere girerek Fransız hocaların, Monsieur Zémor'un, Monsieur Balleret'nin, Monsieur Bénard'ın, Papas Dubois'nın saçlarını başlarını yolmalarına neden olan Karıncaezmez Şevki küsmüş, gelmiyordu... İlginç serüvenine Cankurtaran'da belediye temizlik işçisi olarak başlayan, uydurduğu dökük bir takayla dolmuşçuluk eden, evde geceleri eşine Fenerbahçe forması giydirip sonra da yataktan kalkınca tezahürata başladığı rivayet edilen Şevki'yi, canından çok sevdiği Stadyumdan uzaklaştıran neydi?...

Türkiye çok değişmişti. Sahalar da. Eskişehirli Orhan, Ergun Hiçyılmaz'ın deyimiyle "amigoluğu modernize ediyor", Denizlispor amigosu sahaya horoz kılığında çıkıyor, Anadolu'nun dört yanına futbola benzer bir kördövüşü yayılıp, bıçaklı şişli arbedeler arttıkça Sıvas'ın "yiğidoları", Bolu'nun "yarenleri" oluşuyor, "Gastamonu Gastamonu dep dep dep! Depcez deyonğuz depmeyonğuz, Gastamonuspor sizi sevmeyyoz!" gibi iiginç tezahürat örnekleri saptanıyordu...

Abdülhamid zaptiyelerinin "garip ve yuvarlak bir cismin peşinde koştuğu için" derdest edip götürdükleri, Bobby takma adıyla sahaya çıkan Fuat Hüsnü Bey'in dönemi, işgal kuvvetleri karmasını çatır çatır yenip General Harrington'un elinden kupayı kapan Fenerbahçe'nin Kuşdili Çayırı, İtilafçılar'ın kurduğu Karşıyaka'ya tepki olarak eski komitacı Mahmut Celal Bey'in (Bayar) örgütlediği ittihatçı Altay kulübü, Miralay Zafirios'un koruması altındaki Rum Apollon takımına beş çeken Adnan adındaki Aydınlı, soluk yüzlü delikanlının (Menderes) günleri gerilerde kaldı. Şimdi ortalık otomobil kornasından, küfürden, cam kırığından, hakemlerin şiş gözlerinden, her maç sonrası akın akın Zürafa Sokağı'na koşan kopuklardan geçilmiyor.

Ülkemizde her üç yüz kişiye bir lisanslı sporcu düşüyor. Her yüz elli kişiden biri de seyirci. Stadyumda itiş kakış, ya da televizyonun karşısında bira içerek, cıgara üzerine cıgara yakarak seyirci. Galatasaray şampiyon olsa ne fark eder, Beşiktaş olsa ne yazar? Fenerbahçe küme düşse bize ne? Sayıyla kendimize gelsek iyi olacak.

Engin ARDIÇ

larında da, ağları deldiği o muhteşem karşılaşmada bile, oyundan çok çevredeki insancıklar daha fazla ilgimizi çekiyordu...

Önce kapıda alınan naylon gazeteler yere serilip oturuluyor, hava sıcaksa tabii, yoksa külah yapılıp kafaya geçirilir bunlar, sonra sıkışılıyor, sonra ön sıradakiler ayağa kalkınca çaresiz kalkılıyor, biraz sonra kimden çıktığı belli olmayan bir "çök çök çök" komutuyla tekrar sapır sapır çökülüyor, bacaklar tutuluyor, dizler ağrıyor, tekrar kalkılıyordu...

Seyirci de bir tuhaftı. Vaktiyle dutluk, çayırlık olan Gültepe, Kuştepe, Kâğıthane, Rami, Taşlıtarla çevrelerinde mantar gibi biten gecekondulardan bütün o yarı köylü, yarı kasabalı, yarı şehirliler maçlara akıyor, "tezahürat" değişiyordu. Bir bağırtısıyla Dolmabahçe'den Taksim'e uzanıp çocukları korkudan ağlatan Feriköylü Apartman Mustafa, at ölüsü gibi TK 24 teybiyle gelip mikrofona maç anlatan boyundan büyük iki çocuk anası Zuhal, Fenerli Fıtnat bile gelmiyorlardı artık... O uzun paçalı donlar, yakası ipli formalar, merkez muhacimler, sağ muavinler, sol müdafiler, "golkipır"lar, fesli saha müşahitleri, kalpaklı hakemler çoktan tarihe karışmıştı ama, Kadıköy vapurunda özenle taralı saçlarını sıvazlayan emekli konsolosların, Grand Cour'da içine ateş sıkıştırılmış, iple bağlanmış kâğıt top peşinde koşmuş yüksek bürokratların da nesilleri tükenmişti.

Fenerli Nurettin trompetini getirip pazar akşamları İstanbul Radyosu'nun spor saatinin(Sulhi Garanmıydı, Muvakkar Ekrem mi) açılış müziğini, Eddie Calvert'in o eşsiz parçasını çalmıyordu artık... Sahaya ayva atılmıyor, kaynana zırıltısı çalınmıyordu. Pertev Tunaseli, "Candemiiir, Candemiiir,...." demiyordu. (Nokta noktayla geçilen satır arasını erbabı bilir!)

Tilla pastanesinin sarı kırmızı panosu önünde saygı duruşuna geçen,

BASKETBOL / AVRUPA ŞAMPİYONASI

Avrupa'da yine yokuz...

Yapımı, Abdi İpekçi Spor Salonu ile aynı anda başlayan Pire "Barış ve Dostluk" salonunda yapılacak şampiyonada "dev"lerin yanı sıra Romanya, Yunanistan, Polonya gibi "çulsuz"lar da mücadele edecek.

Türk sporu günlerini şikeler ve teşvik primleri, yaş küçültmeler, hülle transferler ve "Kim vatandaştır, kim değildir?" tartışmaları ile geçiredursun, bir Avrupa şampiyonası daha önümüzden akıp gidiyor. Tabii biz gene yokuz.

Pire'deki ünlü "Barış ve Dostluk" salonunun 15 bin kişilik entegre tesislerinde yapılan 25. Avrupa Basketbol Şampiyonası'na katılan takımlar her zamanki gibi ikiye ayrılıyor: Sovyetler Birliği, Yugoslavya, İspanya, Fransa, Çekoslovakya, İtalya, Almanya, İsrail gibi müdavimler ve Romanya, Yunanistan, Polonya ve Hollanda gibi "çulsuz"lar. Bizim de bu "çulsuz" takımından olduğumuz tartışma götürmez de, neden onlar finalde varken biz yokuz?

Yunanistan'daki şampiyona, bizim orada olmayışımızın en önemli nedeninin tesis, altyapı, eğitim gibi sorunlardaki yaklaşımımız olduğunu bir kez daha gösteriyor. Bu ültra-modern salonun inşaatı, ilginç bir tesadüf, İstanbul'daki Abdi İpekçi salonunun inşaatıyla aynı anda başlamış. Ama gelin görün ki, Yunanistan salonu çoktan bitirip, iki yıldır da burada başta Cibona Zagrep ve Real Madrid arasındaki Avrupa Şampiyon Kulüpler Basketbol finali, Avrupa Güreş Şampiyonası, Dünya Voleybol Şampiyonası elemeleri ve Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası olmak üzere büyük spor olaylarını organize ederken, biz spora ayrılan fonları, hem de malum "sentez"ce haram olmasına rağmen, faize yatırıp beklemekteyiz.

Tabii bir başka soru şu: Acaba bizim salon bitseydi, ortaya onlarınkine benzer bir şey mi çıkacaktı? Büyük bir olasılıkla hayır! Pire'deki salon gibi 15 bin kişi alan, zemini ve tribünleri gereksinmeye göre değiştirilebilen, 900 kişilik bir toplantı salonuna, çok sayıda küçük antrenman salonlarına, tam teşkilatlı bir revire, restoran ve bara ve özellikle basın için yapılmış, elektronik aygıt donanımlı, modern telekomünikasyon hizmeti verebilen 250 kişilik bir iletişim salonuna sahip olan bu tesis gibi olmayacak Abdi İpekçi salonu.

Bu bir anlayış farkı ve bu farkın bedelini de bu tür şampiyonaların dışında kalarak ağır bir şekilde ödüyoruz.

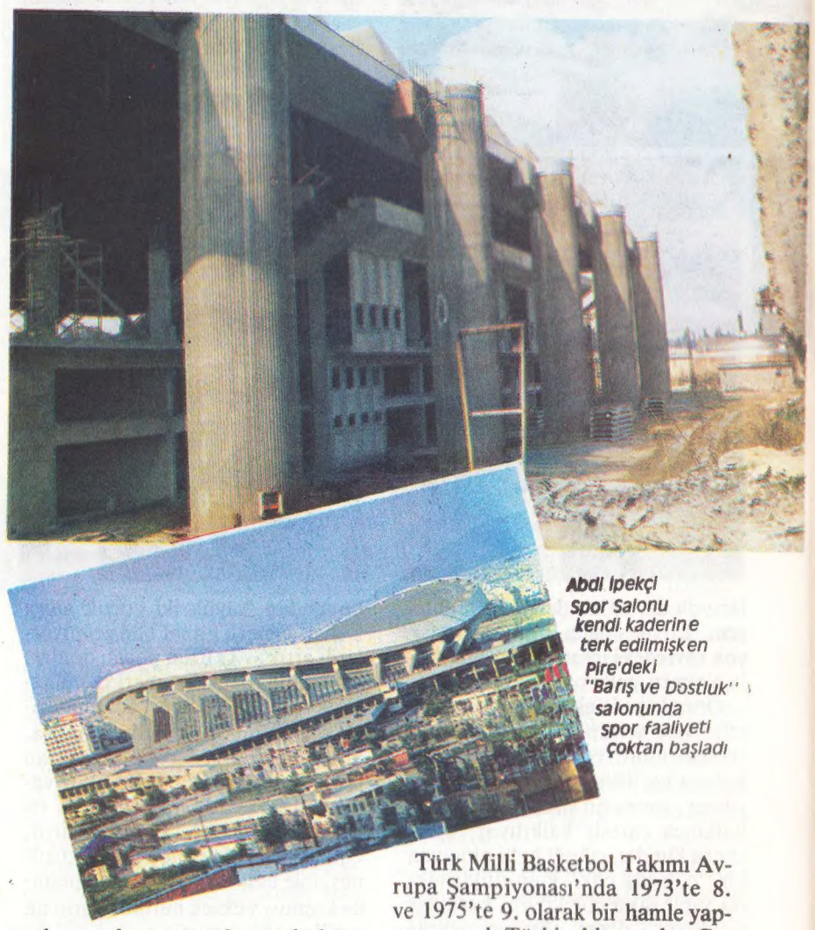

Abdi İpekçi Spor Salonu kendi kaderine terk edilmişken Pire'deki "Barış ve Dostluk" salonunda spor faaliyeti çoktan başladı

Türk Milli Basketbol Takımı Avrupa Şampiyonası'nda 1973'te 8. ve 1975'te 9. olarak bir hamle yapmış, ancak Türkiye'de yapılan Çalenç turunda katıldığı 1981 finallerindeki on birincilik dışında son on yılda bu turnuvaların uzağında kalmıştı. Aydan Siyavuş devri olan 1983 ve 1985 yıllarında ise, Efe gibi üstün uzunlar ve Erman gibi yetenekli skorerlere rağmen iyice perişan olduğumuz ortada. 1986 da çok farklı olmadı. Bu şampiyonada bizim gibi "çulsuz" Yunanistan onuncu olurken, İsrail yedinci olmuş, biz de haritadan tümüyle silinmiştik. Peki, bu ülkeler bizden farklı olarak neler yapmışlardı bu dönemde?

Yunanistan, Federasyon Başkanı Alexandrou ve çalıştırıcı Politis tarafından planlanan bir ithal ikamesi sistemi ile yabancı oyuncuları tümüyle yasakladı ve başta ABD olmak üzere yalnızca yurt dışında doğmuş Yunan asıllıların çifte vatandaşlık sistemiyle milli takımda ve ligde oynamasına izin verdi. Bu sistemle milli takıma giren ve 21 yaşında ABD'den Yunanistan'a gelen Dünya Şampiyonası sayı kralı Nick Gallis, bizim Erhan, İlyas, Uğur, Erdal ve Eyüp Can ne kadar Türkse, o kadar Yunanlıydı. Bu sistem ve girişilen altyapı hamlesi Yunanistan'a beş yıl içinde dünya onunculuğunu getirdi. Bunun kalıcı olup olmadığı bu yılki Avrupa Şampiyonası'nda görülecek.

Hamleci öteki takım İsrail ise tam tersi bir rota tutturdu. Bu ülke, Lavon Mercer gibi ne Musevi ne de İsrailli olan ABD'li zencileri bile vatandaşlığa ve milli takıma alarak "ithalat" yoluyla büyük bir atılım yaptı. Bu ülkede şu anda 300 kadar yabancı serbestçe spor yapıyor.

Anlaşılabileceği gibi, Türkiye'nin bugünkü sistemi her ikisinden de farklı, melez bir sistem. Ama ırkçılığımız nedeniyle zencileri milli takımda oynatmadığımız gibi, spora politika karıştırdığımız için de ligde bir sürü "sonradan olma Türk" yaratarak Türk basketbolcülerinin önünü kapatıveriyoruz. Sonuç...?

Aslında bu şampiyonada, alacakları sonuçlar Türkiye yönünden önemli olan birkaç ülke daha var. Bizim örnek almamız gereken türden basketbol oynayan ve 1981, 83 ve 85'te sırasıyla dördüncü, ikinci ve dördüncü olan İspanya, baskı ve savunma ağırlıklı süratli oyunuyla tekrar başarılı olabilecek mi?

Ayrıca, basketbolümüze uzun süre örnek oluşturan, ama son iki şampiyonada yedincilikte kalan Yugoslav ekolü ölmekte mi, değil mi? Bilindiği gibi 1973, 75 ve 77'de birinci olan Yugoslavya, son yıllarda kulüp düzeyinde başarılı olup Petroviç gibi yıldızlar da yetiştirirken, milli düzeyde başarılı olamıyor. Alacağı sonuç merakla beklenen bir başka ülke ise İtalya. Amerikalılarla dolu olan bu ülke, 1983'te birinci, 85'te de üçüncü olarak geliştirdiği hamleyi devam ettirebilecek mi? ●

Yılmaz Yücetürk!.

Yılmaz, yola çıkarken, yoldaşlarını iyi seçmenin önemi konusunda yeterince deneyimli olmalıydı.. En azından APED (Futbol Federasyonu'nun Araştırma, Planlama ve Eğitim Dairesi) olayından yeterince ders almalıydı. Almamış demek ki..

APED, Kemal Ulusu federasyonunun en olumlu işlerinden biriydi. Daha çok olumlu işleri olacaktı, eğer Vehbi Dinçerler namındaki zat engel olmasaydı. Yılmaz Yücetürk, pırıl pırıl bir beyin olarak APED'in başına geçmişti ve Türk futbolunu tarihinde ilk kez planlıyor ve düzenliyordu. Evrim değil, devrim getiriyordu.. Sonuna dek gidebilse, ülkemiz bugün Batılı anlamda kurulmaya başlamış bir futbola kavuşacaktı.. Altyapısı, üstyapısı ve bu yapıları oluşturan kurumları ile..

Ama Yücetürk ise, kendisine inanan değil, laf üretmekten, dedikodu yapmaktan başka şey bilmeyen ve kendileri hayat boyu iki taşı üst üste koyamadıkları için, yapanı yıkarak yapana çamur atarak adlarını sürdürmeye çalışanlarla yola çıkmıştı. Yılmaz'a ilk taşı onlar koydular.. Yediler, bitirdiler. Vehbi Dinçerler, Kemal Ulusu'yu yiyince, bunlar da Yılmaz'ı yediler. Yeni federasyon kurulunca, APED bunların eline geçti. Yaptıkları, Yılmaz'ın yaptıklarını tam tersine çevirmekti. Onu bile beceremediler. Yüzlerine gözlerine bulaştırdılar. Türk futbolunun en büyük umudu, bugüne dek eline geçmiş en büyük fırsat APED, Yılmaz ile birlikte yıkıldı gitti. Giderken Yılmaz da enkazın altında kaldı. Yılmaz'ın neleri başarabileceğini kısa zamanda gören ve hayat boyu başarı sözünden şeytan görmüş gibi korkanlar, öylesine bir dedikodu kampanyası başlattılar ki, ondan sonra gelen federasyonlar Yılmaz'ı göreve çağırmaya cesaret edemediler. Türk futbolu da kaybetti, Yılmaz da..

★ ★ ★

Şimdi Fenerbahçe'ye teknik direktör olmuş Yılmaz Yücetürk. Nereye.. Gayya kuyusuna.. Derwall'e "Hiç kulüp takımı çalıştırmadı, bu adam bu işi ne bilir" diyenlerin gazete sütunları işgal ettikleri ve de itibar gördükleri bir ülkede, Yılmaz Yücetürk, hayatının ilk teknik direktörlük görevini Fenerbahçe'de yapacak.. "Fenerbahçe'nin yeni patronu Yılmaz Yücetürk" diye yazıyor gazeteler.. Patronu olsa iş tamamdı. Yılmaz öyle bir Fenerbahçe kulübü kurardı ki, hepimiz Fenerli olmadığımız için üzülürdük.. Ama o değil.. Profesyonel takımın teknik direktörü.. Yani üç maçta yenecek adam.. Kim var arkasında.. Ona inanan.. Onunla birlikte en az üç yıl dayanabilecek olan.. Yılmaz'ı bu işe getiren Ogün Altıparmak.. Amacı Fenerbahçe mi, ANAP milletvekili, oradan spor bakanı olmak mı, biraz karışık.. Bizce ikincisi daha önde.. ANAP Kadıköy İlçe Başkanlığı ile, Fenerbahçe'yi birlikte kullanıp, hedefine adım adım gidiyor. Politikacının başı sıkışınca, en yanındakini ilk kurban seçtiğini görmek için, bugüne bakmak yeterli..

Sonra.. Tahsin Kaya.. Yüksel Günay.. Fenerbahçe'yi bugüne dek bol bol kullanıp, kendi işlerini yürüten, başları sıkışınca, Fener'i Mener'i unutup yurt dışına kaçan işadamları.. Bugüne dek, Fenerbahçe'de iş başında kalabilmek için kimleri yemediler ki.. Yılmaz Yücetürk bir fiske ile kendini Kaf dağının ardında bulur.

★ ★ ★

Yılmaz Yücetürk, diyelim Can Bartu'nun başkan olduğu bir Fenerbahçe'de, yeni Kulüpler Yasası'nın gerektirdiği, kulübün "Patron"u anlamına gelen genel sekreter olurdu. Hem de harika olur, örnek bir kulüp yaratırdı. Tutup kendini ateşe atmaya karar verdi.. Hem de, Fenerbahçe'nin en şaibeye müsait maçlar oynayacağı bir dönemde.. İki maç kalmıştı.. Rize ve Kocaeli.. İki rakipde küme düşme tehlikesi içindeydi.. İkisi de Fenerbahçe'yi yenecek durumdaydı. Ama ikisi de hakkıyla yense, Fenerbahçe'nin, dolayısı ile Yılmaz Yücetürk'ün adı, dedikodular içinde kalacaktı. Rize maçının söylentileri başladı bile. Bakalım Kocaeli ne olacak?..

Yılmaz, iki hafta dahi bekleyemedi.. "Bu sezonu kapayın. Ben işe kendi kuracağım kadro ile temiz başlarım" diyemedi.. Böylesine bir dönemde göreve başlatılması dahi, oyuna getirildiği izlenimini şiddetle veriyor..

★ ★ ★

Yılmaz Yücetürk, Türk futboluna çok şeyler verecek Batılı bir beyindi. APED'deki düşmanları, kendi seçtiği düşmanları yedi bitirdiler. Fenerbahçe'ye çok şey verebilirdi. Doğru zamanda, doğru yere, doğru kişilerle gelebilseydi. Sporda başarının en büyük şartı, zamanlamadır.. Tayming.. Yılmaz bunu iyi bilir. Zamanlamayı çok kötü yaptı Yılmaz..

Fenerbahçe'deki ömrü, üç ayı geçmeyecektir!.

Hıncal ULUÇ

Yalan

Geçen sayıdaki kapağınızı okuyunca "hayatımız yalan" diye mırıldandım... Gerçekten de insan ilişkileri, ticaret dünyası, diplomasi, politika, hukuk yalana boğulmuş. İnsanlar kendi gerçek yüzlerinden başka bir "ikinci yüz" edinmek durumunda kalmışlar. Ama bu insanların değil, onları riyakârlığa, ikiyüzlülüğe, maske takmaya mecbur kılan toplumsal sistemin kabahati...

Çetin Şekerci-AMASYA

Sübyan koğuşları

Sübyan koğuşlarının durumu insanın içini buruyor. Bu çocuklar cezaevlerinde güya "ıslah" edilecekler! Islah edilmeleri şöyle dursun, ahlakları bozuluyor. Bu olay, cezaevlerinin sahipsizliğini, gücü gücü yetene bir durumda bulunduğunu gösteriyor. İnsan insanlığından utanıyor bu manzara karşısında...

Şükrü Demir-ÇANAKKALE

Yazık bu çocuklara

Sübyan koğuşları ile ilgili yazınızı ilgiyle ve üzülerek okudum. Yapılan işkenceler gerçekten yüz kızartıcı. Şu kanıya da vardım ki, demokrasi ülkemizde tam anlamıyla uygulanmıyor: Gücü gücüne yetene! Daha hayatın en güzel çağında neyin ne olduğunu bilmeyen çocukların böyle iğrençbir şeyle baş başa bırakılmaları çok üzücü ve düşündürücüdür. Sayın Adalet Bakanımız da kendilerine böyle şeyler intikal etmediğini söylüyor. Elbette ki etmez. İçerde masum çocuklara yapılan baskılar içerde susturulursa dışarıya yansımaz.

Emin Aldemir-KAYSERİ

Özel dedektifler

Ben de yazınızdaki kadın gibi eşi tarafından aldatılmış ve aldatılmaya devam edilmekte olan bahtsız bir ev kadınıyım. Yıllardır saçımı süpürge edip kocam olacak o adama ve üç çocuğuma baktım. Boşanmak için müracaat ettiğim mahkemede hâkim kocamın beni aldattığını ispat edemediğim için boşanma talebimi reddetti. Bu özel dedektiflerin ortaya çıkması boşanma ümidimi artırdı. Kocamı âşığıyla beraber özel dedektiflere yakalattırırsam hâkim yine "Üç çocuğuna acımıyor musun kadın? Kocanla geçinmeye bak, şüphe üzerine bir yuva yıkılmaz" demez herhalde...

Saniye Durmaz-İZMİR

AIDS tehlikesi

Ülkemizde AIDS hakkında eğitici faaliyetler yok. Durumun ciddiyetinin ne zaman farkına varılacağını çok merak ediyorum. Şu anda Türkiye "temiz" görünebilir ama gerekli önlemler alınmadığı takdirde sonuçları düşünmek bile çok ürkütücü...

Dilek Telatar-İSTANBUL

Sosyalist parti

Sayfalarınızda yayınladığınız resimleri, Sayın Mehmet Ali Aybar'ın oldukça yorgun düştüğünü gösteriyor... İnsanın aklına ister istemez Yalçın Küçük'ün, "Aybar, Aren Boran artık emekli olmalı" sözleri geliyor... "Eski tüfek"lere sosyalistlerin saygısı büyük ama, artık onların öncülüğünde, 1980'ler Türkiye'sinde dinamik, genç bir sosyalist hareketin oluşmasına bel bağlamak insana biraz hazin geliyor doğrusu...

Aydın Şaşmaz-BURSA

Mehmet Ali Aybar

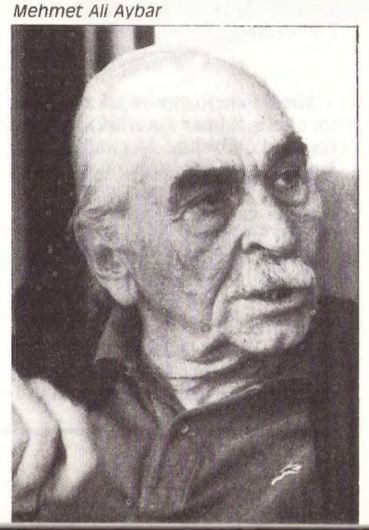

İsmail Beşikçi

Türkiye'de insan hak ve hürriyetlerinin çiğnendiği bir ortamda demokrasiden bahsetmek olanaksız. Bir Türk aydınının yazdığı yazıdan dolayı yıllarca demir parmaklıklar arkasında kilitlenmesi demokrasiyle bağdaşmayan bir hareket. Gerçek demokratik bir sistemde insanlar düşüncelerinden dolayı yargılanamazlar. Tüm engellere rağmen İsmail Beşikçi, Nevzat Çelik gibi yazarlar, şairler her zaman üretmeye devam edeceklerdir.

Hüseyin Yeşiloğlu-ANTALYA

Okuyucu Mektupları için adres

Nokta Dergisi Okur Mektupları
Gelişim Yayınları
Levent / İSTANBUL

ABONE KOŞULLARI

Yurt içi
6 aylık: 15.000 TL.
1 yıllık: 29.900 TL.

Abone bedellerinin 128 139 no'lu Nokta Süreli Yayınlar A.Ş.
Posta çeki hesabına yatırılmasını rica ederiz.

Yurt dışı
(Yıllık-uçak postasıyla)
Avrupa ve Ortadoğu: 75 ABD Doları
ABD ve Uzakdoğu: 127 ABD Doları
Abone bedellerinin Yapı ve Kredi Bankası Nişantaşı Şubesi 615 147/6 no'lu hesaba transferini rica ederiz.

Eksik sayılar için adres:
Klodfarer Caddesi No 25
Cağaloğlu-İstanbul Tel: 527 74 64

Kıbrıs fiyatı: 1050 TL.

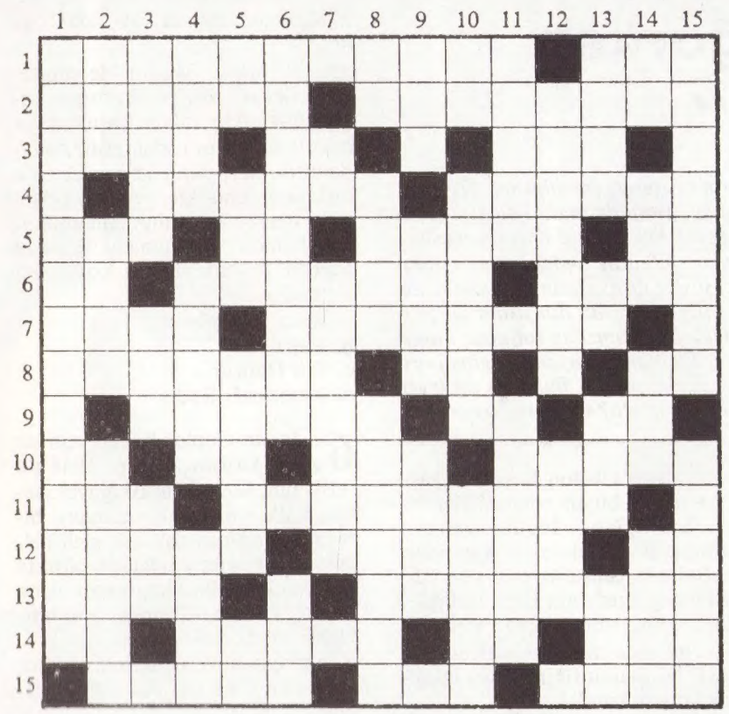

SOLDAN SAĞA: 1- 1840-1913 yılları arasında yaşamış, Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nin kurucularından biri ve kırk yıl boyunca bu partinin en etkili ve popüler önderi olmuş, **"Kadın ve Sosyalizm"** adlı yapıtı dilimize de çevrilmiş ünlü Alman sosyalisti - Doğu Anadolu'da bir ırmak. **2-** Bromhidrit asidin tuzu ya da eteri - Japonlarda karnını bıçakla deşme yoluyla kendini öldürme. **3-** Bilgisayar dilinde **"veri, komut"** anlamında kullanılan sözcük - Trabzon'un bir ilçesi - Asya'da bir ülke. **4-** Karşılık beklenilmeden yapılan yardım - Küçük çubuklarla oynanan bir oyun. **5-** Boyacılıkta ve yaldızcılıkta astar olarak kullanılan bir tür zamk - Tavlada bir sayı - İpekten, sarımtırak dallı nakışlarla işlenmiş bir tür beyaz kumaş - İlaç. **6-** Lityum elementinin simgesi - Daha çok parmaklarda olan ve derinlere kadar işleyen dolama - Eski bir Hint tanrısı. **7-** Kuran'da bir sure - Bir Güney Amerika ülkesinin başkenti. **8-** Köyden kente yeni gelmiş ve kent yaşantısı hakkında hiçbir şey bilmeyen şaşkın adam - Sahip - Matematikte kullanılan bir sayı. **9-** Bezekçilikte kullanılan yeşil ve pembe dalgalı bir çeşit sedef - **Kakım, ermin** gibi adlar da verilen bir kürk hayvanı - Bakırın simgesi. **10-** İlave - İşaret - Osmanlı İmparatorluğu'nda gümrük vergisi - Güzel sanatlarda, **Meryem**'i üzüntülü, yalnız ya da dizinde çarmıha gerilmiş oğlunun cesediyle birlikte gösteren kompozisyonlara verilen ad. **11-** Yurdumuzda bir göl - 1950'li yıllarda İngiltere'de ortaya çıkan ve işlevselci kaynaklara dönüşü amaçlayan mimarlık akımı. **12-** Roma mitolojisinde avcılar tanrıçası - Yaka kürkü - Gümüşün simgesi. **13-** Boynun arkası - Bulaşıcı hastalıklar bulunan bir ülkeden gelmiş gemideki insanların karantina süresini doldurmak üzere götürüldükleri bina. **14-** Uzaklık anlatmakta kullanılan söz - **Hintkirazı** da denilen ve zeytin büyüklüğündeki meyvesi yenilen büyük bir ağaç - Bir renk - Aşırı nezaket, züppelik ya da başka sevimsiz davranışlarla insanı rahatsız eden kimse. **15-** Çekilerek balık avlamaya yarayan el ağı - Büyük demiryolu durağı - Çok kokulu bir tür kahve.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- 1869 - 1932 yılları arasında yaşamış, II. Abdülhamit döneminde hekim ve göz hastalıkları uzmanı olmuş, siyasi bir cemiyete girdiği için tutuklanmış ve sürgüne gönderilmiş, daha sonra Avrupa'ya kaçarak **"İçtihat"** adlı dergiyi çıkarmış, yazıları ve düşünceleri büyük tartışmalara yol açmış Türk şair ve yazarı. **2-** Sınır nişanı - En küçük sosyolojik birim - Evren. **3-** Temel özelliği sivrilik olan, XII. yüzyıldan sonra Avrupa'da gelişen sanat ve mimarlık biçemi - Gözleri görmeyen - İnsanlar, halk. **4-** Eski Türklerde çocukları koruyan tanrıça - Aynı ahır adına koşan yarış atlarına verilen ad - Gelişme. **5-** Asker - İstanbul'un kısa yazılışı - Eski evlerde pencere hizasından sokağa doğru çıkıntısı olan kafesli bölüm - Bir hayvan. **6-** Elektrikle çalışan otobüs - Valide. **7-** Eski ve bilinmeyen bir tarihi anlatmakta kullanılan deyim sözü - Eskiden kullanılmış taşınabilir ateşli bir silah. **8-** Yarı memnunluk belirten bir ünlem - Bir renk - Fihrist. **9-** Temel, esas - Makine yardımı ile kâğıda yazı, resim çıkarma işi - Çocuk, bebek. **10-** Erken - Bir ilimiz - Öldükten sonra İsa tarafından diriltildiğine inanılan kişi (Marksist terminolojide toplumun en düşkün kesimine onun adı verilir). **11-** Atmaca, doğan - Dölyatağı içine konulan, gebeliği önleyici araç. **12-** Yerfıstığı - Eski dilde yanak. **13-** Yasal olmayan cinsel ilişki - Bir haber ajansının simgesi - Türk karikatür sanatının ünlü bir ustası - Yankı. **14-** Utanma - Zaman, çağ - Üç dört tel ipekten bükülmüş iplik - Süt ya da yoğurt çalkalamaya yarayan küçük yayık. **15-** Bazı ruh hastalarını yangın çıkarmaya iten dayanılmaz istek - Afrika'da bir ülke.

Hazırlayan: Sedat YAŞAYAN

Geçen haftanın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	S	E	R	G	İ	O	L	E	O	N	E	■	O	T	■
2	A	Y	İ	R	T	M	A	N	■	O	D	A	L	İ	K
3	D	A	H	İ	■	U	T	A	H	■	İ	B	A	R	E
4	İ	L	■	E	V	R	E	N	O	S	B	E	Y	■	F
5	Y	E	R	G	İ	■	R	İ	■	N	A	R	■	M	İ
6	A	T	U	■	T	R	İ	Y	O	■	H	A	K	İ	R
7	V	■	P	A	R	İ	T	E	■	E	M	S	A	L	■
8	E	R	İ	V	A	N	■	T	Ü	V	E	Y	Ç	■	A
9	R	E	■	A	Y	İ	N	■	T	■	T	O	K	A	Y
10	A	Ş	A	R	■	T	İ	M	Ü	S	■	N	A	R	A
11	T	A	R	E	T	■	R	E	■	E	K	■	R	U	S
12	A	D	A	■	A	K	V	A	M	■	L	A	■	B	O
13	M	İ	R	A	■	L	A	L	E	L	İ	■	K	A	F
14	A	Y	A	N	D	O	N	■	K	U	M	U	L	■	Y
15	N	E	T	■	E	Ş	A	P	E	■	A	R	E	N	A

"Yağmur yağarken kazlar öter..."

Hadi şimdilerde casusluğa soyunanların mazereti var diyelim. Öyle ya, bir elinde silah, bir elinde şampanya kadehi, yanında makul ölçülerde bir sarısınla James Bond, kimin aklını çelmez ki! Peki, Bond öncesi casuslara ne demeli? Sıkıntı, korku, yalan... Bunları bile bile neden casus olunur acaba? Belki de bu soruların yanıtları, casuslar dünyasının akıl almaz heyecanlarında ve üstünlük duygularında yatıyordur. Bu dünyanın bir parçasını kapak sayfalarımızda okudunuz. Okuduklarınızdan ruhunuz kaarmadıysa biraz da Test sayfamızda dolaşın. Bu ilginç dünyadan ilginç portreler bulacaksınız. Ama önce kapıya bir göz atıverin. Bakalım dinleyen falan var mı? Yatağın altına da bir bakın... Boş mu? Öyleyse buyurun...

1. Alman ve Japon gizli haberalma servisleri, 1935 yılında aralarında bir anlaşma imzaladılar. Bu anlaşmaya göre, Almanlar, Japonların önemli bir eksikliğini giderecekti. Neydi bu eksiklik?
a. Minyatür fotoğraf makineleri
b. Beyaz ırktan ajanlar
c. İnsanı konuşturan bir ilacın formülü
d. İtalyan ajanların listesi

2. Casusluk dünyasındaki adıyla "Miss Aggie" zengin bir ailenin kızıydı. Matematik alanında da bir dehaydı. Miss Aggie, 2. Dünya Savaşı sırasında Amerikan karşı casusluk örgütünün gözbebeğiydi. Çünkü Japonların ünlü "Amiraller Şifresi"ni çözmeyi başarmıştı. Sorumuz, bu çözümün süresi üstüne...
a. Bir hafta
b. Bir ay
c. İki ay
d. Altı ay

3. 1960'ların casusluk romanlarının yazarı Paul Ernest... Bu, bir takma addı... Alman casusu Paul Koch'un takma adı. Ama bu da takmaydı. Asıl ad, Paul Fackenheim'di. Nazi Gizli Servisi, uzun inceleme ve araştırmalar sonucu Fackenheim'ı bulmuş ve ondan casus Koch'u yaratmıştı. Bakalım, Fackenheim'ın casusluk öncesi geçmişini tahmin edebilecek misiniz?
a. Dachau Toplama Kampı'nda esir bir Yahudi
b. Düşman kamptaki İsveç kralının yeğeni
c. Amerikalı bir petrol zengini
d. Berlin'deki hemen bütün randevuevlerinin sahibi

4. Aktör Clifton James, hayatının en büyük rolünü, 1944'te bir haftalığına İngiliz general Montgomery olarak oynamıştı. Haftalarca çalışarak çok benzediği Montgomery'nin tüm özelliklerini kapan James, Alman gizli servislerini aldatma işini üstlenmişti. Peki, bu planın fikir babası aşağıdakilerden kimdi?
a. Clifton James'e hayran olan Montgomery
b. Aktör David Niven
c. O sıralarda genç bir kız olan Kraliçe Elizabeth
d. Montgomery'nin 7 yaşındaki oğlu

Sean Connery. Onunki gibi casusluğa can kurban

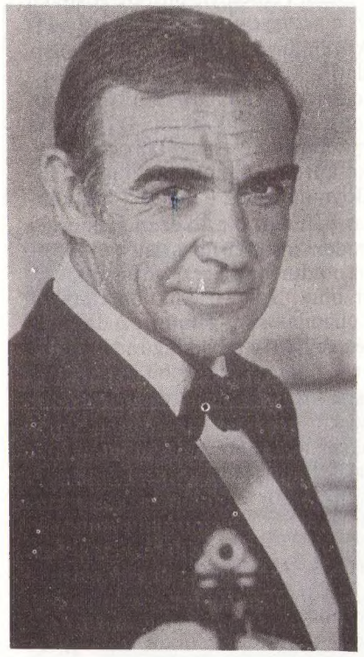

5. "Yarbay Martin"de müttefiklerin Sicilya çıkartması konusunda Almanları şaşırtmakta önemli bir görev üstlenmişti. Aslında böyle biri yoktu. Veremden ölen biri, sahte kimlikler ve sahte belgelerle denize bırakılıp Almanların "keşfetmesi" sağlanmıştı. "Yarbay Martin"in harekâttaki kod adını soracağız...
a. Kara Vampir
b. Papatya
c. Etli Hamur
d. Kamelyalı Kadın

6. Judiht Coplon bugün yaşlı bir ev kadını. Ama 1946'da ABD'nin, Sovyet casusluğuyla suçlanan ilk Amerikan vatandaşı olmuştu. Coplon, üstünde gizli belgelerle bir Rus görevliyle birlikte yakalandı ve 20 yıl hapis yedi. Ama birkaç yıl sonra cezası bozuldu. Hangi gerekçeyle?
a. Asıl casusun, Coplon'un yakın bir kadın arkadaşı olduğunun ortaya çıkması
b. Sovyetler'in elindeki bir ABD casusunun serbest bırakılmasına karşılık olarak
c. Aslında, bir FBI görevlisi olması, ama özel koşullar nedeniyle o yıllarda açıklanamaması
d. Tutuklandığında hakkında tutuklama müzekkeresi çıkartılmamış olması

7. Georges Paques, neredeyse sembolik bir para karşılığı yıllarca Sovyet ajanlığı yapmıştı. NATO'da çok yüksek görevlerde bulunduğu için oldukça önemli bilgiler sızdıran bu Fransız, 15 yıl sonra deşifre olup yargılandığında, ajanlık gerekçesiyle pek çok insanı şaşırtmıştı. Neydi bu?
a. Kızkardeşinin 2. Dünya Savaşı sırasında bir Amerikan erinin tecavüzüne uğraması
b. Hayatı boyunca kendisine en büyük dostluğu gösteren kişinin bir Sovyet diplomatı olması
c. 1964'te Paris belediye başkanlığına aday olup seçilemediği için Fransa'dan nefret etmesi
d. Sovyetler'e Batı'nın gerçek niyetlerini aktarıp gerilimi azaltarak barışı sağlamak

Yanıtlar: 1. b, 2. d, 3. a, 4. b, 5. c, 6. d, 7. d

Herşeyden Kurtulun Duşakabin'e Girin!..

Neşeli bir duş, sıkıcı her şeyi unutturur. Hele banyonuza ***DUŞAKABİN****'le çağdaş banyo özelliğini kazandırmışsanız.*

DUŞAKABİN, *lüks inşaatlarda olsun, toplu konutlarda olsun, evde, otelde, motelde, her türlü küvetin çevresine uygulanabilir. Yerlerin sular içinde kalmasını önler ve sizi naylon perde benzeri eski sıkıntılardan kurtarır.*

DUŞAKABİN, *on değişik modeliyle ve iki seçenekle size ulaşıyor: Adresinize getirilip monte ediliyor veya montaj aksesuarlarıyla birlikte, kendiniz kurabileceğiniz setler halinde satılıyor.*

DUŞAKABİN, *bütün Türkiye'de, bayileri ve yaygın servisiyle hizmetinizde.*

DUŞAKABİN ekonomiktir. Sağlam, nemli ortama dayanıklı, renkli eloksallı alüminyum profil ve ithal kırılmaz panel camlarıyla üretilmektedir. Herkesin rahatça sahip olabileceği fiyatlarla sunulmaktadır. Aşağıdaki telefonlardan size en yakın DUŞAKABİN satıcısını öğrenebilirsiniz. Dilerseniz, tanıtıcı broşürümüzü isteyebilirsiniz.

DUŞAKABİN®

INTERMART A.Ş.
Atatürk Cad. No: 37/3 Burduroğlu Apt. Adana
Tel: (711) 35355-35711, Teleks: 62383 beri tr

KUTU KUTU / Salih MEMECAN

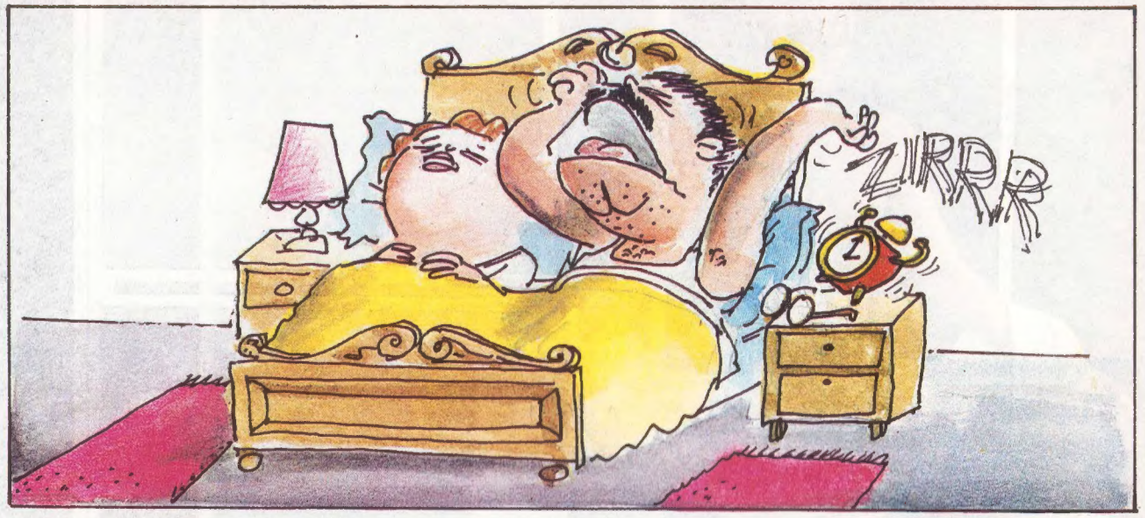

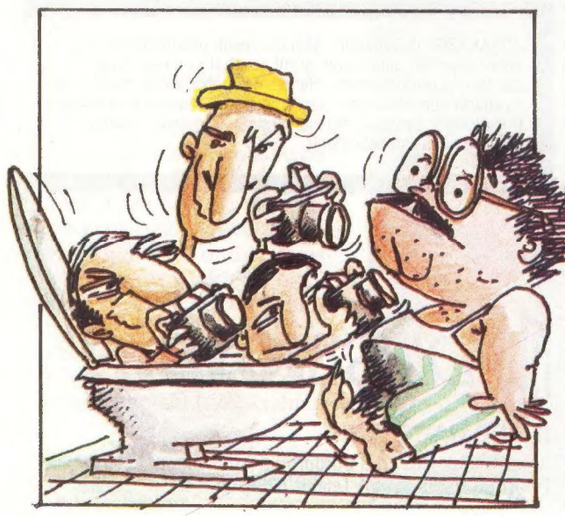

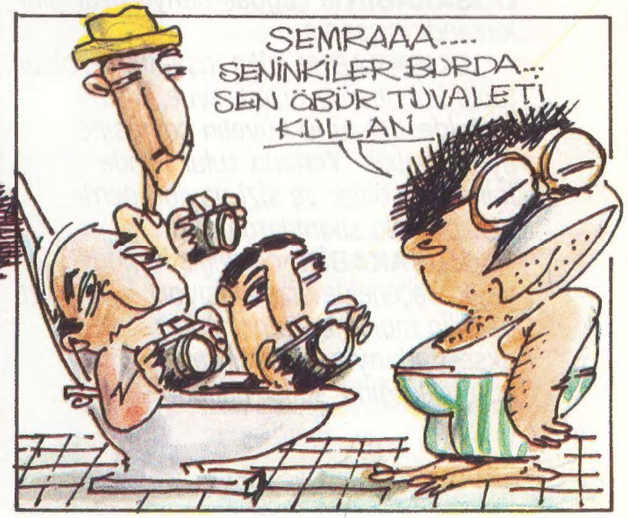

TBX ELEKTRONİK TELEFON SANTRALI

1986 yılında, 17 ülkede, büyük oteller TBX Elektronik Telefon Santralını seçti.

1986 yılında, ASELSAN da TBX Elektronik Telefon Santralını seçti ve ülkemizde üretmeye başladı.

Philips teknolojisi ASELSAN güvencesi ile.

Otelinizin, kuruluşunuzun santral ihtiyacı için, bizi arayın, bize danışın.

ASELSAN

P.K.: 101, 06172 Yenimahalle/ANKARA Tel: (4) 354 17 00 • Teleks: 42 638 - 44 422 • Faks: (4) 354 13 02
İstanbul İrtibat Bürosu: Barbaros Bulvarı 45, 80691 Beşiktaş/İSTANBUL Tel: (1) 161 67 88 • Teleks: 38 165